



Innehåll

Inledning	4
Vision, värdegrupp och strategi	5

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 6-74

Sammanfattning av årets måloppfyllnad 6

Invånare och kund: Nöjda invånare och samarbetspartners 9

Hälsa och välbefinnande	10
Bra bemötande och delaktighet	10
Mål och mått	12

Verksamhet: Hållbar utveckling i hela länet 15

Kompetensförsörjning i Kalmar län	16
Folkhögskolor	16
Stärkt innovationsförmåga och ökad förnyelse	16
En levande landsbygd	17
Infrastruktur och kommunikationer	18
Kollektivtrafik	18
Grön omställning	20
Kultur i hela länet	20
Mål och mått	22

Verksamhet: Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet 23

Person-, familjecentrerade och nära arbetssätt	24
Hälsa för barn och unga	25
En tillgänglig vård	25
Jämställd och jämlik hälso- och sjukvård	26
Kunskapsbaserad hälso- och sjukvård	26
Säker hälso- och sjukvård	27
Utveckling, forskning och innovation	27
Beredskap och säkerhet	28
Verksamhetstal	29
Mål och mått	34

Medarbetare: En av Sveriges bästa arbetsplatser 37

Strategisk kompetensförsörjning	38
Utveckla och behålla medarbetare	38
Attrahera och rekrytera medarbetare	40
En god arbetsmiljö	40
Tydligt chefskap och utvecklande ledarskap	41
Mål och mått	42
Sjukfrånvaro	43

Ekonomi: God ekonomisk hushållning 45

Översikt över verksamhetens utveckling	46
Region Kalmar läns organisation	48
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	54
Händelser av väsentlig betydelse	55
Styrning och uppföljning av Region Kalmar läns verksamhet	56
Intern kontroll	57
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	58
Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv	73
Väsentliga personalförhållanden	73
Förväntad utveckling	73

Finansiella rapporter 75

Redovisningsprinciper 94

Uppdrag beslutade i regionplan 2023-2025 99

Hållbarhetsredovisning 100

Främja hälsa	100
Varje barns bästa	102
Jämlikt och jämställt	103
Hållbar produktion och konsumtion	103
Minska klimatpåverkan och fossilberoende	107
Hållbar samhällsplanering och byggnation	108
GRI-Index 2023	110

Region Kalmar läns upphandlingar 117

Revisionsberättelse 118

Ordlista 122

Inledning

Årsredovisningen är en uppföljning av Region Kalmar läns ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för 2023. Uppföljningen följer Region Kalmar läns fyra målområden, Invånare och kund, Verksamhet, Medarbetare samt Ekonomi.

Året som gått har präglats av utmaningar i form av en orolig omvärld och ett stort fokus på det ekonomiska läget bland annat på grund av den höga inflationen, ökade pensionskostnader och en pågående lågkonjunktur.

Region Kalmar län har en stark ekonomisk grund som skapats genom ett långsiktigt ansvarstagande. Ekonomin har under lång tid varit stabil och klarat såväl finansiering av investeringar som att möta nya behov inom viktiga utvecklingsområden. Den strukturerade kostnaden för hälso- och sjukvård har under en lång period varit en av de lägsta i landet och nettokostnadsutvecklingen har över tid varit låg i förhållande till andra regioner.

Region Kalmar län har inom flera områden tagit viktiga utvecklingssteg och levererat bra verksamhetsresultat, vilket bidragit till att organisationer och invånare har högt förtroende. När patienter fått säga sitt i den nationella enkäten i år hamnade Region Kalmar län i topp inom många områden

och är den enda regionen i landet som inte rapporterar en brist på vårdplatser. Sjukhusmaten är bäst i Sverige och det är ett resultat som har hållit i sig över flera år. Många av resenärerna i kollektivtrafiken är nöjda med sina resor och samverkan i länet har stärkts i regionala utvecklingsfrågor, bland annat inom folkhälsoområdet.

Samtliga förvaltningar i regionen har genomfört arbete med att minska kostnaderna och arbetet har omfattat såväl kort- som långsiktiga åtgärder. Utöver det arbetet pågår inom samtliga verksamheter ett ständigt effektiviseringsarbete. Den ekonomiska utmaningen måste hanteras och ska gå hand i hand med omställningen av hälso- och sjukvården.

Det kommer att krävas ännu mer samverkan för att hitta de mest kostnadseffektiva lösningarna och att dra nytta av digitaliseringen där det är möjligt. Det kommer att vara nödvändigt för att trygga både en god verksamhet och en god ekonomisk hushållning ■



Vision, värdegrund och strategi

Region Kalmar län har visionen "Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv". I allt vi gör är vårt förhållningssätt öppet, engagerat och kunnigt.

Region Kalmar län arbetar för livskvalitet och god hälsa för länets alla invånare. Vi arbetar för att länet ska vara en plats där både människor, företag och organisationer kan växa på ett hållbart sätt. Allt för att Kalmar län ska vara ett län där man vill bo, arbeta och utvecklas.

Region Kalmar län är en politiskt styrd organisation som erbjuder hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, utbildning samt förutsättningar för regional utveckling och kulturliv. Tillsammans med länets kommuner, lärosäten, näringsliv och civilsamhället vill vi skapa de bästa förutsättningarna för invånare, näringsliv och organisationer i länet.

Värdegrund

En värdegrund är de grundläggande värderingar som formar en organisations normer och handlingar. I Region Kalmar län är det öppet, engagerat och kunnigt som ligger till grund för vårt arbete.

Basen för värdegrunden är människovärdesprincipen om alla människors lika och unika värde samt FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, Barnkonventionen och rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Den bygger också på rättsliga principer som till exempel demokrati, legalitet,

objektivitet och fri åsiktsbildning.

Värdegrunden visar i vilken anda medarbetare ska agera och är en ständigt pågående process. En öppen och löpande dialog kring avvägningar i frågor om kultur, klimat och betyenden behöver pågå mellan alla medarbetare, på alla nivåer och i alla verksamheter. Öppet, engagerat och kunnigt – vad står orden för hos oss, hur vill vi vara? Vad ska känneteckna våra handlingar?

Varje dag lite bättre – Kraften hos många!

Region Kalmar läns övergripande strategi för kvalitet och utveckling ligger till grund för att skapa en gemensam kvalitetskultur och en lärande organisation. Strategin Varje dag lite bättre – kraften hos många! bygger på kraften i allas engagemang och insatser.

I en lärande organisation är både de små förbättringarna och de större kliven betydelsefulla. Förbättringar i vardagen är ofta steget till något större. Verksamheten förbättras kontinuerligt och metodiskt. Detta görs genom att mäta och utvärdera resultat, identifiera förbättringsområden, sätta mål, genomföra förbättringar, följa upp och ge feedback för lärande.

Fokus i förbättringsarbetet är alltid att öka värdet för dem vi är till för. Därför involveras invånare, patienter, närstående, resenärer samt företag och organisationer i förbättringsarbeten. Det är den tänkta målgruppens behov som styr utvecklingen och det är där vi mäter om vi lyckas.

Förbättringsarbete handlar till stor del om medarbetarnas engagemang och insatser. Alla medarbetare i regionen har två uppdrag – att utföra dagens arbete och att arbeta med förbättringar inför morgondagen. Chefen är förbättringsledare och kulturbärare genom att verka för ett klimat som uppmuntrar och tar vara på idéer och innovativa lösningar som gynnar invånare och samarbetspartners ■



Sammanfattning av årets måluppfyllnad

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att verksamheten ska uppnå goda resultat enligt beslutade mål. Målvärdena för regionfullmäktiges mått anges i ett kortsiktigt och ett långsiktigt målvärde och resultaten för måtten presenteras under året när de tillgängliggörs. För en mer detaljerad redovisning av resultaten för respektive mått hänvisas till tabellerna vid respektive målområde.

Region Kalmar län har högt ställda målvärden. Trots att flera av verksamhetsresultaten försämrats något presterar Region Kalmar län goda resultat i jämförelse med övriga regioner. Med anledning av att de finansiella målen uppnåtts tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen i övrigt bedöms Region Kalmar län som helhet ha uppnått god ekonomisk hushållning för 2023.

I nedanstående uppföljning kommenteras mått som har ett resultat för innevarande år samt där resultat har presenterats under 2023, men avser en tidigare period.

Region Kalmar län arbetar genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en stark ekonomi som ger handlingsfrihet. Årets resultat uppgår till -61,0 mnkr med en positiv budgetavvikelse på 91,8 mnkr. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -225,5 mnkr. För att täcka det negativa resultatet i balanskravsutredningen, föreslås en disponering av medel från resultatutjämningsreserv på 225,5 mnkr. Då det i regionplanen beslutats om ett negativt resultat på 152,8 mnkr innebär det att det finansiella resultatmålet för året nås.

Likviditeten vid årets slut uppgår till 1 201,3 mnkr. Region Kalmar län har inga upptagna lån vilket innebär att även det finansiella målet att investeringarna ska finansieras utan extern upplåning nås.

Länets invånare upplever i stor utsträckning god hälsa och livskvalitet, får i hög grad ett bra bemötande och upplever god tillgänglighet. Människor, organisationer och näringslivet ges möjlighet till att vara delaktiga och medverka i både utvecklingen av länet och i utvecklingen av Region Kalmar läns verksamhet. Det övergripande arbetet med värdegrund och bemötande har fortsatt att utvecklas och skapar grund för utveckling, samverkan och förståelse.

Region Kalmar län placerar sig bland de främsta av landets 21 regioner på ett flertal av frågorna i hälso- och sjukvårdsbarometern. Bland annat anger 77 procent av länets invånare att de har förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet. Resultatet är en förbättring i jämförelse med föregående år. 67 procent av de tillfrågade anser att vården ges på lika villkor, vilket är över genomsnittet för landet och en liten förbättring jämfört med förra mätningen.

Nationella Patientenkäten har under 2023 genomförts inom primärvården samt inom den somatiska öppen- och slutenvården. Resultatet för patienternas upplevelse av helhetsintrycket av vården inom primärvård i Region Kalmar län är fortsatt högt.

Patienternas helhetsintryck av den somatiska vården ligger nästan i samma nivå som föregående år.

Resultatet för invånarnas nöjdhet med kollektivtrafiken ligger på samma nivå som föregående år medan andel kunder som är nöjda med senaste resan med Kalmar länstrafik försämrats något. Av invånarna är det 49 procent som uppger att de är nöjda med Kalmar länstrafik. Resultaten för nöjdhetsmått ligger strax under målvärdet. Studerandes upplevelse och nöjdhet med utbildningen på folkhögskola har förbättrats sedan föregående år och ligger nära målsättningen på 95 procent.

Region Kalmar län är en pådrivande och samlande kraft för länets utveckling. Innovationsförmågan och konkurrenskraften bidrar till tillväxt och hållbar utveckling både i länet och i den egna verksamheten. Klimatboksutsläppen är fastställt och visar på att koldioxidutsläppen minskat med 63 procent från basåret 2012. Målet är att nå 80 procent reduktion av koldioxidutsläppen från 2012 till 2040.

Av länets invånare har nu cirka 95 procent tillgång till eller har i sin absoluta närhet tillgång till bredband för hushållen vilket är en förbättring i jämförelse med tidigare resultat.

Andel studenter som får behörighet för studier vid folkhögskolan och som klarade behörighet för studier vid yrkeshögskola har förbättrats och ligger nära målvärdet på 65 procent.

Självfinansieringsgraden i kollektivtrafiken uppgår till 49 procent vilket är en förbättring i jämförelse med föregående år, och innebär att målnivån för 2023 uppnås.

Region Kalmar län erbjuder i stor utsträckning en säker, tillgänglig, jämställd och jämlik hälso- och sjukvård av hög kvalitet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser. Hälso- och sjukvården har fortsatt omställningen och utvecklingen av personcentrerade och nära arbetssätt. Medicinsk bedömning som genomförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar har förbättrats i jämförelse med samma period förra året. 71 procent av de listade patienterna har idag en

fast läkarkontakt, vilket är något lägre än föregående år och innebär att målvärdet på 85 procent inte uppnås under året. Andelen invånare som får kontakt med primärvården samma dag har förbättrats sedan föregående år.

Totalt har 74 procent av patienterna fått ett första besök i den specialiserade hälso- och sjukvården inom 90 dagar och 73 procent av patienterna har fått en tid till operation eller behandling inom 90 dagar. Andelen oplanerad återinskrivning inom 30 dagar har ökat något det senaste året och arbetet fortsätter med att förbättra samverkan med kommunerna för att minska behovet av slutenvård. Andelen fallskador hos äldre har ökat något sedan föregående mätning, vilket innebär att målnivån för året inte uppnås.

Resultatet för 1177 på telefon, andelen samtal som besvaras inom målet nio minuter har förbättrats något, men målvärdet på 50 procent uppnås inte för året. Arbetet pågår utifrån en handlingsplan där olika aktiviteter följs upp kontinuerligt. Andel digitala vårdmöten har minskat något under perioden och ligger på strax över en halv procent.

Förbättringsarbete kring ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri följer en handlingsplan med insatser på kort och lång sikt. Under 2023 fick 80 procent av patienterna ett förstabesök inom 30 dagar till barn- och ungdomspsykiatri, vilket är en förbättring jämfört med föregående år även om målvärdet inte uppnås. Målvärdet på 72 procent för fördjupad utredning eller behandling vid barn- och ungdomspsykiatri uppnås inte, då 22 procent fick tid inom 30 dagar.

Arbetet med patientsäkerhet utgår ifrån den nationella handlingsplanen. När det gäller Region Kalmar läns resultat över trycksår som uppkommit på sjukhus var siffran 3,1 procent i jämförelse med rikets snitt på 10 procent. Andelen vårdtillfällen där patienten har fått en vårdskada som är undvikbar uppgick vid senaste mätningen till 10,4 procent vilket är en ökning i jämförelse med tidigare mätning och målnivån på tre procent uppnås ej.

Tobaksfria elever i högstadiet (åk 7–9) ligger på samma nivå som förra året. Dock har det skett förändringar vad gäller vilka produkter barnen använder och det ses en markant ökning av nikotinprodukterna vitt snus och e-cigarett.

Tandhälsan är god hos barn och ungdomar. Kariesfria 19-åringar i Kalmar län har ökat från 24 procent år 2011 till 47 procent år 2023 vilket innebär att målvärdet för året uppnås.

Region Kalmar län är en attraktiv arbetsplats och arbetar för att erbjuda utvecklingsmöjligheter och delaktighet för medarbetarna. Arbetsmiljön ska bidra till ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv med engagerade medarbetare. Tillgång till rätt kompetens är avgörande för att regionen ska kunna fullfölja sitt åtagande gentemot invånare och patienter.

Under hösten genomfördes återigen en medarbetarundersökning i syfte att få en samlad bild av medarbetarnas upp-

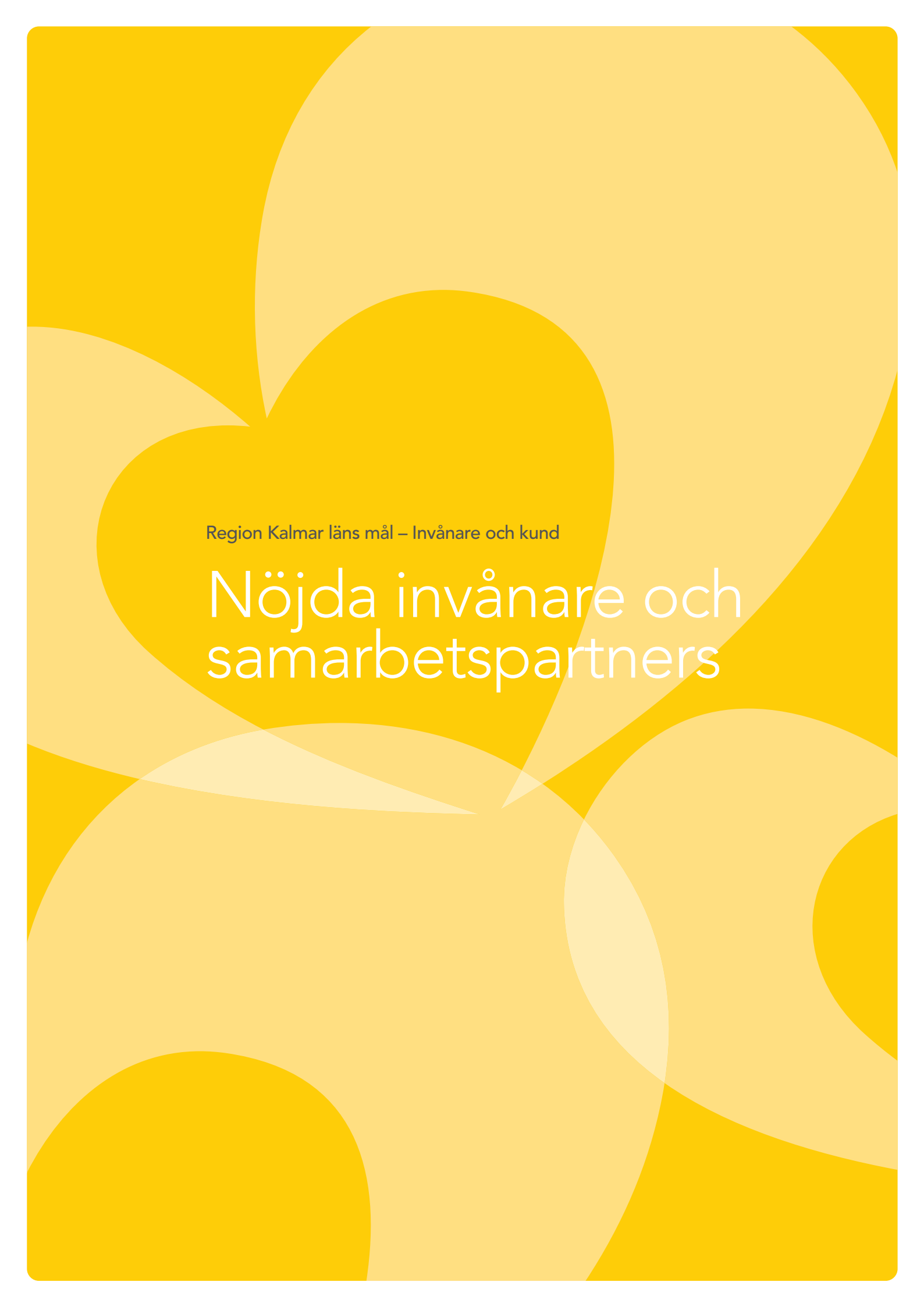
levda arbetsmiljö och säkerhetskultur. Resultatet på regionnivå är stabilt jämfört med tidigare mätningar. Indexvärdet för andelen medarbetare som uttrycker stolthet över att arbeta i Region Kalmar län blev 70, vilket är något lägre än föregående mätning 2021 då värdet var 72. Det samlade värdet för hållbart medarbetarengagemang (HME) blev 79 och för hållbart säkerhetsengagemang (HSE) 76. Båda värdena ligger på samma nivå som 2021.

Sjukfrånvaron uppgår totalt till 5,9 procent, vilket är 0,6 procentenheter lägre än föregående år. Kvinnors sjukfrånvaro uppgår till 6,6 procent och mäns till 3,8 procent. Uppföljning av sjukfrånvaron sker kontinuerligt i samtliga verksamheter utifrån målvärdet på 5 procent.

Kostnaderna för bemanningsbolag utgör 6,4 procent av personalkostnaderna, vilket är över målvärdet på 5,5 procent. I jämförelse med föregående år är det en ökning med 0,2 procentenheter ■







Region Kalmar läns mål – Invånare och kund

Nöjda invånare och samarbetspartners

Nöjda invånare och samarbetspartners

Invånare ska uppleva god hälsa, livskvalitet samt bra bemötande och god tillgänglighet. Människor, organisationer och näringsliv ska ges möjlighet till delaktighet och medverkan i både utvecklingen av länet och i utvecklingen av Region Kalmar läns verksamhet

Hälsa och välbefinnande

Region Kalmar län arbetar för att stärka hälsan hos länets alla invånare. Arbetet för att nå en god och jämlik hälsa sker både genom breda och riktade insatser och folkhälsoarbetet sker i samverkan med kommuner, civilsamhället och andra aktörer.

Det finns idag flera uppbyggda samverkansformer kring barn- och unga. Arbetet med framtagande av en gemensam modell för att främja barn- och ungas uppväxtvillkor pågår.

Det pågår ett arbete i Mörbylånga kommun med inriktning mot samma mål kring en modell för jämlika uppväxtvillkor. Förhoppningen är att kunna använda resultatet av arbetet i övriga kommuner.

I pilotprojektet hållbar regional utveckling som genomförts tillsammans med Högsby kommun har nya arbetssätt och metoder testats. Projektet innebär att regionens verksamhet kopplas ihop med lokalsamhället för att få en nära hälsofrämjande samverkan. En del är införandet av hälsolots som kan vara ett stöd för individer att komma ur social isolering och till olika aktiviteter och arenor i samhället. Fram till 2023 har 27 personer träffat hälsolotsen och fått hjälp att komma ut i arbete eller i sociala sammanhang. Arbetet med hälsolotsen fortsätter under nästa år. Arbetet har fortsatt att utvecklas och bland annat har gruppverksamhet startats tillsammans med anhörigstödet i kommunen.

Samarbetet har fortsatt med Nybro, Kalmar och Hultsfreds kommuner för att tillsammans pröva metoder för att stärka hälsan i kommuner med större utmaningar.

För att öka länsinvånarnas fysiska aktivitet och minska stillasittandet samt stödja till goda matvanor har bland annat en utbildning inom "Hälsan spelar roll" genomförts och utvärderats med goda resultat. I utbildningen deltog ett flertal kommuner.

Region Kalmar län bidrar till ett brett förebyggande arbete mot alla slags beroenden som alkohol, tobak, nikotinprodukter, andra droger och spel. Exempel på aktiviteter som pågått under året är utbildning i tobakshjälpen där användningen av utbildningsstödet har ökat. Utöver tobakshjälpen har även en e-tobaksutbildning påbörjats. Samarbete med länsstyrelsen gällande kommunernas ANDTS-coacher (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel) har pågått under året och gemensamma ANDTS-konferenser har genomförts i Västervik och Kalmar.

Andel tobaksfria elever i högstadiet (åk 7–9) ligger på samma resultat som föregående år och resultatet är lika mellan

könen. Dock har det skett stora förändringar vad gäller vilka produkter barnen använder, där vitt snus och e-cigarett ökat markant. Det tobaksförebyggande arbetet på skolorna har fortsatt och sker enligt metoderna "Tobaksfri Duo" på högstadiet och "Tobaksfri utmaning" på gymnasienivå. Samarbete är etablerat med 12 av 22 gymnasieskolor.

Fortsatt fokus på den förebyggande tandvården skapar förutsättningar för en mer jämlik tandhälsa och områden med socioekonomisk utsatthet är särskilt prioriterade i det förebyggande arbetet. Bland annat har fler förskolor påbörjat samarbete med Folktandvårdens folkhälsoklinik gällande uppdraget om tandborstning i förskolan. Andelen förskolor i Region Kalmar län som det har inletts samarbete med uppgår 2023 till 33 procent. För samma period föregående år var andelen 26 procent.

Suicidprevention är fortsatt prioriterat och insatser görs för att öka kunskapen om att uppmärksamma och upptäcka suicidnära personer. Ett länsgemensamt suicidpreventivt handlingsprogram för 2023–2025 har tagits fram och beslutats. Aktiviteter pågår runt om i länet och bland annat har instruktörer inom "Youth Aware of Mental health" (YAM) utbildats under året. YAM-utbildning ges till högstadieelever i totalt nio av länets tolv kommuner och syftar till att främja diskussion och utveckla färdigheter för eleverna för att bättre kunna möta livets svårigheter och öka kunskap om psykisk hälsa. Region Kalmar län har bidragit till Socialstyrelsens och Folkhälsomyndighetens e-publikation samt film om efterlevandestöd. Mönsterås och Hultsfreds kommuner har valts ut som nationella pilotkommuner för "Livsviktiga snack i skolan" inom projektet "Suicid Zero". I samband med "Survivors of Suicide Loss Day" genomfördes samtalsträffar för efterlevande i samverkan med Svenska kyrkan och Sjukhuskyrkan i fem av länets kommuner. Länsrutinen för efterlevandestöd lyfts fram via skärmar i Kalmar länstrafik och i väntrum på hälsocentraler och kliniker.

Bra bemötande och delaktighet

Alla som kommer i kontakt med Region Kalmar län ska känna sig sedda och få ett bra och professionellt bemötande. Värdegrunds- och bemötandearbetet pågår i alla verksamheter och har fortsatt att utvecklas bland annat utifrån invånarnas upplevelse.

Invånare ingår i strukturen för länsgemensam ledning och medverkar systematiskt i utvecklingsarbetet. Region Kalmar

län har vidareutvecklat invånarnas möjlighet att vara delaktiga utifrån strategin för invånare-, patient- och närståendemedverkan. Handlingsplanen för brukarmedverkan 2023–2024 har tagits fram och arbetet pågår utifrån handlingsplanen. Bland annat har riktade utbildningsinsatser till medarbetare för att öka kompetensen kring brukare, patienter och närstående som kunskapsbärare genomförts och ingår som en del inom förbättringsprogrammet. En kartläggning av processen för invånarmedverkan håller på att genomföras och en rutin håller på att tas fram för att underlätta samverkan med verksamheter som vill anlita invånare.

Personer från intressebanken medverkar i olika utvecklingsaktiviteter på såväl strategisk nivå som i verksamheten. Detta är ett led i att på ett mer systematiskt sätt involvera invånare i regionens ledning och styrning. Intressebanken innehåller invånare med erfarenhet som patient, brukare eller närstående och nya invånare har tillkommit i intressebanken. Förfrågningar har inkommit från verksamheterna och utvecklingsaktiviteter bland annat i form av studiecirkel i person- och familjecentrerad vård, projekt om reumatisk artrit och nära vård har genomförts med medverkan från invånare i intressebanken.

En samverkansgrupp har bildats i länet för att arbeta utifrån den nationella anhörigstrategin. Arbeta pågår med implementering av strategin samt kartläggning av anhörigas situation i länet. Kring barn som anhöriga har etablering av arbetsgrupp påbörjats under hösten.

Rutin finns framtagen som beskriver hur en prövning av barnets bästa genomförs inför beslut som rör barn. Prövningen blir ett underlag inför beslut, som underlättar och möjliggör för beslutsfattare att fatta beslut utifrån barnets bästa i nämnder, regionstyrelse och regionfullmäktige samt inför större verksamhetsbeslut och verksamhetsförändringar.

Region Kalmar län placerar sig bland de främsta av landets 21 regioner på ett flertal av frågorna i hälso- och sjukvårdsbarometern. 77 procent av länets invånare anger att de har förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet. Resultatet är en förbättring i jämförelse med föregående år. Resultatet avseende tillgång till hälso- och sjukvård för hälsocentraler och sjukhus uppgår till 91 procent vilket nästan är i samma nivå som föregående år. 67 procent av de tillfrågade anser att vården ges på lika villkor, vilket är över genomsnittet för landet och en liten förbättring jämfört med förra mätningen. När det gäller invånarnas förtroende för hälsa och vård via 1177 på telefon, webben eller via e-tjänster ligger resultatet nära föregående års resultat. För att stärka ambassadörskapet för 1177 och 1177 e-tjänster har det tagits fram ett informationspaket som har skickas ut till alla enheter inom primärvårdsförvaltningen.

Nationella Patientenkäten har under 2023 genomförts inom

primärvården samt inom den somatiska specialistvården. Patienter i länet har svarat på frågor kring sin upplevelse av sitt senaste besök inom vården. Totalt är det sju olika dimensioner som redovisas i mätningen: helhetsintryck, emotionellt stöd, delaktighet och involvering, respekt och bemötande, kontinuitet och koordinering, information och kunskap samt tillgänglighet.

Patienternas upplevelse av tillgänglighet till vården inom primärvård i länet håller fortsatt en hög och stabil kvalitet och Region Kalmar får högst betyg av samtliga regioner. Förutom första plats när det gäller tillgänglighet hamnar primärvården i Region Kalmar län som lägst på fjärde plats av 21 regioner i samtliga dimensioner.

Patienternas helhetsintryck av den somatiska vården ligger nästan i samma nivå som föregående år. I fyra av de sju dimensionerna hamnar Region Kalmar län på första plats (helhetsintrycket, kontinuitet och koordinering, information och kunskap och tillgänglighet). När det gäller emotionellt stöd respektive delaktighet och involvering är Region Kalmar läns resultat bland de främsta jämförelse med övriga regioner. Verksamheten har identifierat förbättringsområden och arbetar vidare med att förbättra resultaten. Patienterna har också fått säga vad de tycker om sjukhusmaten, 86 procent var nöjda med maten som kan jämföras mot 68 procent som är genomsnittet för landets alla sjukhus.

Kalmar länstrafik har hållit bemötandebildning då de har ett kontinuerligt behov av att utbilda samarbetspartners såsom förare, ombordpersonal på tåg och försäljningspersonal. Framtagandet av en rutin och åtgärder för att utveckla trygghets- och säkerhetskulturen är pågående i syfte att proaktivt hitta arbetsätt för att hantera och bemöta hat, hot och våld. Invånarnas nöjdhet med Kalmar läns trafik ligger i samma nivå som föregående år där 49 procent av invånarna uppger att de är nöjda med Kalmar länstrafik. Andel kunder som är nöjda med senaste resan med Kalmar länstrafik har försämrats något sedan föregående år och en förklaring kan vara att kunderna upplever i låg utsträckning att de sparar tid genom att resa med Kalmar länstrafik.

Studerandes upplevelse och nöjdhet med utbildningen på folkhögskola har förbättrats sedan föregående år. Insatser görs kontinuerligt för att öka studerandes delaktighet. 91 procent upplever att de har möjlighet att kunna påverka sina studier ■

Mål och mått | Nöjda invånare och samarbetspartners

Mått	Målvärde 2023	Långsiktigt målvärde	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Källa
Självskattad hälsa hos invånarna	*	80 %	Undersökningen genomfördes ej 2023	70 % (K 68 % M 72 %)	71 % (K 68 % M 74 %)	Hälsa på lika villkor
Invånarnas uppfattning om att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver	94 %	95 %	91 % (K 91 % M 91 %)	92 % (K 93 % M 92 %)	93 % (K 95 % M 91 %)	Hälso- och sjukvårds-barometern
Invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet	82 %	85 %	77 % (K 78 % M 77 %)	76 % (K 75 % M 77 %)	81 % (K 83 % M 80 %)	Hälso- och sjukvårds-barometern
Invånarnas förtroende för 1177 Vårdguidens råd och hjälp om hälsa och vård	70 % (telefon) 76 % (webben) 85 % (1177s e-tjänster)	80 % 80 % 90 %	58 % (K 58 % M 57 %) 63 % (K 66 % M 60 %) 71 % (K 74 % M 67 %)	63 % (K 63 % M 64 %) 66 % (K 66 % M 65 %) 72 % (K 75 % M 68 %)	69 % (K 70 % M 67 %) 75 % (K 76 % M 74 %) 75 % (K 79 % M 71 %)	Hälso- och sjukvårds-barometern
Invånarnas uppfattning om att vården ges på lika villkor	68 %	80 %	67 % (K 60 % M 73 %)	66 % (K 61 % M 71 %)	67 % (K 64 % M 71 %)	Hälso- och sjukvårds-barometern
Invånarnas nöjdhet med Kalmar länstrafik	55 %	60 %	49 % (K 50 % M 49 %)	49 % (K 50 % M 49 %)	50 % (K 51 % M 49 %)	KLT (Kolbar)
Patienternas helhetsintryck av vården	87 % (PV*) 93 % (Som ÖV*) 93 % (Som SV*) * (Psyk ÖV*) * (Psyk SV*)	95 % 95 % 95 % 95 %	86 % (K 85 % M 87 %) 91 % (K 91 % M 91 %) 92 % (K 92 % M 93 %) Undersökningen genomfördes ej 2023 Undersökningen genomfördes ej 2023	83 % (K 82 % M 85 %) 92 % (K 92 % M 92 %) (endast lokal mätning) Ingen mätning 79 % (K 81 % M 75 %) 61 % (K 61 % M 63 %)	84 % (K 82 % M 86 %) 92 % (K 92 % M 93 %) 90 % (K 89 % M 91 %) Ingen mätning Ingen mätning	Nationell Patientenkät
Andel resenärer som är nöjda med senaste resan med Kalmar länstrafik	85 %	90 %	82 % (K 80 % M 84 %)	84 % (K 86 % M 82 %)	82 % (K 81 % M 83 %)	KLT (Kolbar)

Mål och mått | Nöjda invånare och samarbetspartners

Mått	Målvärde 2023	Långsiktigt målvärde	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Källa
Studerandes upplevelse och nöjdhet med utbildningen på folkhögskola	95 %	95 %	94 % (K 93 % M 96 %)	93 % (K 94 % M 92 %)	92 % (K 90 % M 95 %)	Enkät folkhögskolorna

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

* Primärvård förkortat PV

* Somatisk öppenvård förkortat Som ÖV

* Somatisk slutenvård förkortat Som SV

* Psykiatrisk öppenvård förkortat Psyk ÖV

* Psykiatrisk slutenvård förkortat Psyk SV







Region Kalmar läns mål – Verksamhet

Hållbar utveckling i hela länet

Hållbar utveckling i hela länet

Region Kalmar län ska vara en pådrivande och samlande kraft för länets utveckling. Innovationsförmåga och konkurrenskraft ska bidra till hållbar tillväxt och utveckling både i länet och i den egna verksamheten.

Regionala utvecklingsstrategin (RUS) ger riktningen för hur Kalmar län ska fortsätta att utvecklas, utifrån gemensamma målbilden "Klimat att växa i". Under året har den reviderade regionala utvecklingsstrategin beslutats i regionfullmäktige.

Kompetensförsörjning i Kalmar län

Kompetensförsörjning är avgörande för länets långsiktiga tillväxt och utveckling. Handlingsprogrammet för kompetensförsörjning utgör grunden för gemensamma långsiktiga insatser för att matcha länets behov av utbildning och kompetens. En revidering av befintligt handlingsprogram har pågått under året och är nu beslutad av regionfullmäktige att gälla från 2024–2027. Som grund för kompetensförsörjningsarbetet tar Region Kalmar län fram kunskapsunderlag och analyser av kompetensbehov i länet på kort och lång sikt med fokus på bristyrken. Behovet av livslångt lärande ökar vilket gör att omställning till andra yrken samt spets- och vidareutbildningar behövs. Dialoger har genomförts med yrkesvuxenutbildning i kommunerna och samarbetet har fortsatt med specifika branschrepresentanter runt bristyrkesutbildningar. Region Kalmar län stöttar processen i kommunerna sinsemellan med att ta fram avtal om planering och dimensionering.

För att klara utmaningen med kompetensförsörjningen har regionen arbetat med att bygga upp en regional stödstruktur för validering. Prioriterat är bristyrken inom vård och omsorg samt restaurang och industriteknik. Arbete har pågått för områdena yrkesvuxenutbildning samt vård- och omsorg medan övriga områden kommer att startas upp successivt. Under året har utbildningar hållits för arbetsgivare från vård- och omsorgscollege samt rektorer från nätverket för yrkesvuxenutbildning. Utbyte av kunskaper och erfarenheter har fortsatt inom nätverken för validering, både nationellt och regionalt.

Folkhögskolor

Region Kalmar läns folkhögskolor har ett demokratiskt viktigt samhällsuppdrag för folkbildning och en viktig roll i länets kompetensförsörjning och som utbildningsaktör för det professionella kulturlivet.

Folkhögskolorna genomför utbildningar på grundläggande nivå, grundskolenivå och gymnasienivå vilket motiverar till vidare studier på folkhögskola, yrkeshögskola eller högskola/universitet. Andel studenter som får behörighet för studier vid

folkhögskolan och som klarade behörighet för studier vid yrkeshögskola har vid senaste mätningen förbättrats. Dock är det fortsatt en stor andel studerande på allmän kurs som fortfarande behöver mer än ett år för att klara både ämnesbehörigheter och tidskrav för att uppnå grundläggande behörighet.

Folkhögskolorna genomför allmänna och särskilda kurser med yrkesinriktningar som exempelvis lärarassistent, socialpedagog, fritidsledare, barnskötare, undersköterska, fastighetsskötare, tv-produktionsspecialist, musikalartist och musikalproducent. Även utbildningar som svenska i vården, svenska för akademiker och medicinsk sekreterare genomförs på folkhögskolorna. En hög andel av deltagarna på de yrkesinriktade kurserna har gått direkt till arbete efter avslutade studier.

Tillsammans med kommunerna har Region Kalmar län genomfört undervisning i svenska som andraspråk och samhällsinformation för ukrainska flyktingar genom kursen "Care of Folkbildningen". Samverkan tillsammans med arbetsförmedlingen gällande kursutbud och motivationshöjande insatser för specifika målgrupper har genomförts. Samverkan har även skett kring personer som är i behov av arbetsträning och med olika typer av anställningsstöd.

Stärkt innovationsförmåga och ökad förnyelse

Region Kalmar län arbetar för ökad konkurrens- och utvecklingskraft i alla delar av länet och genom samverkan tillsammans med länets kommuner har arbetet med företagsetableringar och investeringar intensifierats. Workshops och utbildningsinsatser har genomförts med fokus på vilka möjligheter varje kommun har och vad de kan erbjuda företag som vill etablera sig i länet. Samverkansstruktur har utformats för att kunna agera gemensamt och koordinerat i hanteringar av företagsetableringar och investeringar i länet. Ett samverkansavtal med Business Sweden har tecknats för att nå fler internationella investerare till Kalmar län. Business Sweden har i uppdrag att hjälpa svenska företag att växa globalt.

Region Kalmar län deltar i nätverk "Femprenörer" med kvinnor som driver företag som Almi Kalmar län startat upp under året. Nätverket ger möjlighet att fånga upp goda exempel och utmaningar som upplevs av kvinnor som driver företag. Nätverket syftar till att stärka kvinnors företagande.

Insatser kring att integrera hållbarhetsbegreppen i arbetet med företags- och projektstöd har pågått under året och arbe-

tet med att uppdatera projektguide utifrån hållbarhetsarbetet har genomförts och kommer avslutas under kommande år. Arbetet har inletts med att göra analyser och sammanställningar av de globala mål som företagen anger att de oftast arbetar med i sina verksamheter. Den mall för tidig projektidé som är en viktig del av projektstöd är uppdaterad utifrån hållbarhetskriterierna. Implementering och vidareutveckling av hållbarhetsverktygen för företagsstöd, projekt och stöd till kommersiell service har genomförts.

Utvecklandet av insatser inom länets strategi för smart specialisering har fortsatt genom att ta fram en gemensam transformationsanalys för programområdet "Småland och öarna". Programområdet består av Region Kalmar län, Region Kronoberg, Region Jönköpings län och Region Gotland. Analysen visar vilka gemensamma utvecklingsområden som finns i de fyra länen och hur kopplingarna ser ut till länens strategier för smart specialisering. Parallellt med analysen har de närliggande regionerna gemensamt utvecklat en organisation och ett arbetssätt utifrån kommissionens krav på näringslivsnära genomförande av smart specialisering. De fyra regionerna har tagit fram ett gemensamt projekt som syftar till att kraftsamla och skapa synergier i genomförandet av insatser för smart specialisering i hela geografien för Småland och öarna de närmaste fem åren.

Samverkan mellan Region Kalmar län och Linnéuniversitetet sker bland annat med uppbyggnad av eHealth Arena. Syftet är att stimulera utveckling av produkter, företag och innovationer inom e-hälsa. Innovationsmiljön eHealth Arena har etablerats på Linnéuniversitetet. Verksamheten har kommit i gång med ett showroom som visar e-hälsolösningar i hemmiljö. De har redan haft flera visningar och blivit kontaktade av flera företag. I samverkan med forskare på eHälsainstitutet har tester genomförts med Region Kalmar läns rehab- och habiliteringsverksamhet och kommuner i länet. Även arbetet med den europeiska innovationshubben "Health Data Sweden" har startats upp.

Samordning har skett utifrån länets handlingsprogram för kulturella och kreativa branscher 2023–2024. Programmet innebär satsningar på en för branschen anpassad inkubatorsmodell och talangutveckling. Kulturinkubatorn, som har tagits fram av Kreativa Öland, har utvecklats för att spridas till fler platser i länet till exempel Pukeberg och Virserum. Satsningen på artistutveckling genom TalentCoach har fortsatt, liksom nätverket inom Regionsamverkan Sydsverige genom arbetsgruppen för kulturella och kreativa branscher.

Arbete pågår med att omsätta och förankra länets besöksnärsstrategi om att bli en hållbar året-runt-destination. Kunskaps- och produktutvecklande insatser har skett för att stärka de mindre kommunerna i besöksnärsutvecklingen. En invånarenkät har genomförts för att få in länsinvånarnas åsikter om turism och besöksnäring. Resultatet har analyse-

rats och kommunicerats till länets besöksnärsaktörer. En uppföljning av "Handlingsplan besöksnäring 2022–2024" har genomförts tillsammans med de aktörer i länet som ansvarar för olika aktiviteter. Utfallet för antalet internationella besökare till länet är positivt och preliminära siffror tyder på att målet för antalet internationella besökare nås för 2023.

En uppdaterad version av den regionala livsmedelsstrategin har beslutats. Handlingsprogrammet är det sista som tas fram inom den nuvarande livsmedelsstrategin och innehåller aktiviteter som ska genomföras under 2023–2025. Insatser har bland annat gjorts när det gäller "Mistra Food Futures", vilket är ett forskningsprogram med fokus på ett hållbart livsmedelssystem, samt vattenbesparing. Rådslag är genomfört med representation från flera organisationer i och utanför länet. Årets tema var Livsmedelsstrategi 2.0 och matsvinn.

En levande landsbygd

En av Kalmar läns stora tillgångar är landsbygden som är grunden för länets basnäringar, de gröna näringarna och besöksnäringarna. Arbetet har fortsatt med att genomföra insatser kopplat till "Regionalt serviceprogram för Kalmar län 2020–2024" och finansiering har beviljats från Tillväxtverket för att stärka det regionala arbetet med kommersiell service i Kalmar län. Projektet har som syfte att stärka förutsättningarna för samordning, prioritering och hantering av olika stöd och insatser. Hållbarhetsguiden har vidareutvecklats och anpassats till sökande inom kommersiell service.

Arbetet med den kommande revideringen av serviceprogrammet har startats upp under året med att uppdatera analysunderlaget och en tidplan finns framtagen. Revideringen har kopplats ihop med strukturbildsprojektet där specifikt utredningen kring handelsn geograf i i länet blir ett viktigt underlag till serviceprogrammet.

Projektet "Hållbar utveckling i Kalmar län" har avslutats och projektet har resulterat i ett bättre hållbarhetsarbete hos regionen, företag, projektägare och kommuner. Några exempel är "Kontorshubbar i mindre tätorter", för att underlätta att bo och arbeta på landsbygden, "Digital coach", för att öka den digitala delaktigheten och minska det digitala utanförskapet samt "Hälsolots", som är ett stöd för individer där samverkan med hälsocentral och civilsamhället är centralt.

Skogen i länet är viktig för klimatomställningen och att hålla landsbygden levande och konkurrenskraftig. Arbetet med smart industri pågår och bland annat har "BizWood Småland" avslutats och utvärderats. Resultatet av arbetet har spridits och i det stora hela har projektet varit lyckat i genomförande och visat positiva resultat. Projektet har genererat en rad nya kontakter och affärsmöjligheter för länets aktörer och en eventuell vidareutveckling har diskuterats. Inom Smålands skogs- och

trästrategier har flera projekt pågått under året, bland annat kring optimering av försörjningskedjorna inom trähusindustrin i Småland och användning av skogliga biprodukter.

Infrastruktur och kommunikationer

Elförsörjning, bredbandsutbyggnad, vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser, utgör grundfundament i samhällsbygget. Det möjliggör digital kommunikation samt transporter av människor och gods vilket knyter samman länet och sammanbinder Kalmar län med Sverige och resten av världen.

Ett uppdaterat handlingsprogram för fossilbränslefri region 2023–2025 har antagits av den regionala utvecklingsnämnden för vidare beslut. Inom ramen för handlingsprogrammet pågår ett flertal aktiviteter inom Transportutmaning Kalmar län 2025, Länsgrupp elförsörjning, regional cykelinfrastrukturplan och kunskapsdag om hållbart byggande. Projektet "Klimatsmarta resor i besöksnäringen" har slutförts och aktiviteter enligt ansökan har genomförts framgångsrikt. Regional cykelinfrastrukturplan har varit ute på samråd i länets kommuner, Trafikverket och Länsstyrelsen Kalmar län. Arbetet har påbörjats med revidering utifrån inkomna synpunkter.

Utvecklingen av infrastrukturen och kommunikationer sker i nära dialog mellan regioner, kommuner och statliga aktörer. Handlingsprogram för Transportinfrastruktur i Kalmar län har reviderats och remissversion har tagits fram. Programmet kommer framöver att ersättas med ett nytt strategidokument, Regional trafikstrategi. En plan för påverkansarbete kopplat till Trafikverkets inriktningsbeslut angående nytt stationsläge för Stångådalsbanan i Linköping har tagits fram och genomförts.

Ett förslag till fördjupat kunskapsunderlag för att kunna följa Kalmar läns befolkningstillväxt, bostadsbyggande, arbetslöshet och företagande finns framtaget och togs upp i regionfullmäktige i juni.

Underlag om elförsörjning i länet finns inarbetat, för att i nästa steg föreslå insatser för att påverka och säkra elförsörjningen.

Enligt bredbandsstrategin är målet att alla hushåll i Kalmar län ska ha tillgång till en hastighet på minst 1 Gbit/s år 2025. Utlysning enligt den regionala finansieringsmodellen för bredband har skett och 25 projekt har beviljats regional finansiering och av dessa är 21 pågående. Av länets invånare har 95 procent tillgång till eller i absolut närhet tillgång till bredband vilket är en förbättring i jämförelse med tidigare års resultat.

En gemensam nulägesbild av de utmaningar och möjligheter som finns i länets skärgårdsmiljö har tagits fram tillsammans med de berörda kommunerna. För att ytterligare synliggöra skärgårdens potential kommer arbetet med att revidera det gemensamma utvecklingsprogrammet för kust och skärgård i Östergötland och Norra Småland 2030 att ske. Rekommendationen är att Region Kalmar län, efter revidering, bör anta programmet och dess handlingsplan, för bättre symmetri och ökad legitimitet.

Kollektivtrafik

Strategiplan 2050, trafikförsörjningsprogrammet, den regionala utvecklingsstrategin samt positionspapper för kollektivtrafiken för södra Sverige är styrande och fungerar som målbilder för den fortsatta utvecklingen av kollektivtrafiken i länet. Arbetet med uppdatering av trafikförsörjningsprogram 2025–2033 pågår och där inriktning och utveckling av den storregionala trafikens användbarhet på längre sikt ska anges. Beslut om nytt program väntas tas under nästa år.

Självfinansieringsgraden har förbättrats i jämförelse med föregående år och uppgår till 49 procent. Effektiviseringar pågår inom tåg- och busstrafik där bland annat vissa avgångar på Tjustbanan ersatts med buss och vissa bussturer som har färre än fem resenärer per dygn har dragits in.

En förstudie har genomförts under året för att undersöka vilka tekniska möjligheter som finns för att införa självservice-tjänster i syfte att öka tillgängligheten för kunder och minska svarstider i telefon. Arbetet pågår för att skapa möjlighet för de hälso- och sjukvårdande förvaltningarna att boka sjukresor digitalt. Planen är att starta upp ett pilotprojekt med några vårdmottagningar under våren 2024. Ett arbete har också påbörjats för att kunden ska kunna avboka en serviceresor till och från daglig verksamhet dygnet runt. Utvärderingen visar på positiva resultat och arbetet fortsätter med analys över ej utförda avbokningar. Under hösten lanserades tjänsten digitala möten med handläggare för färdtjänst och riksfärdtjänst som innebär att invånare kan boka tid för ett digitalt möte via webbsidan kalmarlanstrafik.se.

En ny företagsportal har lanserats under året som gör det enkelt att resa i tjänsten eller till och från jobbet med buss och tåg. I portalen administrerar företagen vem som kan köpa biljetter för tjänsteresor eller arbetspendling. Valfungerande och effektiva försäljningskanaler är en viktig del för att tillgodose kundernas behov och en översyn av försäljningskanaler har genomförts under året. Lågt kundunderlag och ekonomiska förutsättningar har inneburit att kundcenter i Västervik och Nybro har stängts.

Införande av biljett- och betalsystem tillsammans med Skånetrafiken har pausats då beslutet är överklagat och en juridisk process pågår. Om det efter den juridiska prövningen är möjligt att ansluta till samarbetet behöver förutsättningarna utredas på nytt för att säkerställa att villkoren är desamma. Avtalet för det nuvarande biljettsystemet gäller fram till mars 2024. Det finns behov av anpassning till nuvarande system och nuvarande samverkansavtal med regionerna Kronoberg, Jönköping och Halland kommer att förlängas under början av 2024.

De nya Krösatågen beräknas att levereras till länet med start år 2026. Kalmar länstrafik arbetar tillsammans med en entreprenör för att åtgärda underhåll och för att få mer driftsäkra fordon. Samtidigt pågår en bristutredning för att utreda åtgärder som kan förbättra punktlighet och robusthet på Stångå-



dals- och Tjustbanan. Utredningen ska presenteras under första kvartalet 2024. Kalmar länstrafik har från och med slutet av juni ersatt vissa tågavgångar med buss över länsgräns mellan Västervik och Linköping i syfte att säkerställa en mer tillförlitlig trafik.

I projektet för upphandling av serviceresor där färdtjänst, anpassad skolskjuts, sjukresor i servicefordon och närtrafik ingår har etableringsfasen genomförts och en förstudie har tagits fram. Projektet fortsätter med genomförandefasen för upphandling. Projektet för linjetrafiken är i etableringsfasen där en utvärdering av avtalet från 2017 kommer att genomföras som grund till förstudien. En utredning har genomförts av den befintliga närtrafiken och under 2024 ska långsiktiga åtgärder genomföras som ska leda till förbättrad nytta och effektivitet.

Grön omställning

Region Kalmar län ska vara en motor i det övergripande hållbarhetsarbetet i hela länet där arbetet utgår från Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen. Målet är att Kalmar län ska växa och utvecklas på ett hållbart sätt och vara ett hållbart samhälle för alla, idag och i framtiden.

Arbetet med att minska verksamhetens klimatpåverkan fortsätter i enlighet med av regionfullmäktige fastställd klimatstrategi. Koldioxidutsläppen har minskat med 63 procent sedan 2012 enligt det senaste klimatbokslutet. Utsläppen från medicinska gaser och ambulans har minskat samtidigt som utsläpp från tjänsteresor ökat från föregående år. Sammantaget ligger resultatet på samma nivå som föregående års mätning.

Ett 40-tal elbilar har levereras och totalt har 22 laddplatser satts upp under året. Arbetet med elektrifiering och utbyggnad av laddinfrastruktur fortgår enligt fastställd plan.

Region Kalmar län har tillsammans med Länsstyrelsen arrangerat en dag för länets kommuner med fokus på Agenda 2030 för att ge en uppdaterad lägesbild i länet, fördjupa kunskaperna inom hållbarhetsområdet, dela goda exempel och utbyta erfarenheter. Även Agenda 2030-rådet bestående av länsråd, regiondirektör och kommunchefer samlades under hösten för att diskutera utmaningar i länet kopplat till bland annat vatten, klimat och hälsa.

Under året har regionservice och Oskarshamns sjukhus, som är certifierade verksamheter, genomgått extern revision med goda resultat. Asyl- och flyktinghälsovården, infektionsavdelningen samt hälsocentralerna i Hultsfred, Löttorp, Stora Trädgårdsgatan, Kvarnholmen, Stensö, Borgholm, Kvarnholmen och Ljungbyholm har miljödiplomerat sig. Sjukhusen i Kalmar och Västervik har haft tillsynsbesök med goda resultat. Tillsynsbesöket vid länssjukhuset resulterade i några åtgärder kopplade till provtagning av oljeavskiljare på fastigheten Kungsljuset 3. En

anmälan om miljöfarlig verksamhet har lämnats in för länssjukhuset och nya försiktighetsmått har tilldelats verksamheten.

Hållbara upphandlingar sker löpande och målet är att minska antalet produkter och varor innehållandes PVC, ftalater, CMR-ämnen, antimikrobiella ämnen samt ämnen på kandidatförteckningen. Under året har region Kalmar län kommit i mål med en textilupphandling där hållbarhetsaspekterna har varit vägledande. Ett avtal för återvinning av uttjänta textilier har slutits. En översyn av regionens kemikaliestrategi är pågående för att anpassas till den lagstiftning som ständigt utvecklas inom området.

En handbok för klokare materialval har tagits fram för att vägleda verksamheter i hur de kan välja det som är bäst för miljön och vad som är mest resurseffektivt. Inom avfallsområdet har övergång till kärl för vårdens specialavfall i återvunnen plast rullats ut. En övergång till återvunnen plast ger cirka 75 procents minskning av koldioxidutsläpp jämfört med konventionella kärl.

Arbetet med att identifiera och genomföra åtgärder för minskat matsvinn pågår och vid den senaste mätningen i år ses ytterligare en liten minskning och matsvinnet uppgår till 16 procent.

Inköpta svenskproducerade produkter har ökat något och ligger på 65 procent. Av dessa 65 procent är 29 procent regionalt producerade livsmedel vilket är en liten minskning sedan föregående år. Sjukhusen har uppnått årets mål gällande regionalt inköpta livsmedel. Folkhögskolorna uppnår inte målet, enligt framtagna definition.

När det gäller den totala elförbrukningen så har den minskat med cirka tre procent från 2022. Även elanvändningen per kvadratmeter har minskat med cirka två procent. Genom att följa energieffektiviseringsplanen har det gjorts många insatser för att sänka energiförbrukningen under året. Förbrukningen av värme har dock gått upp något 2023, både den reella och den klimatkorrigerade.

Mellan 2022 och 2023 har den totala vattenförbrukningen minskat med fem procent. Förbrukningen per kvadratmeter har minskat med cirka tre procent.

Samarbetet inom sydöstra sjukvårdsregionen har fortsatt och fokus är cirkulära flöden för hjälpmedel och förkläden. Projektet har precis startat upp och beräknas pågå under cirka två års tid.

Kultur i hela länet

Kultur bidrar till kreativitet, nya tankesätt, samhällsutveckling och har också ett egenvärde som ska värnas. Kulturverksamheterna har betydelse för attraktionskraft och identitet, människors hälsa och välbefinnande och för en socialt hållbar utveckling. Tillgäng-

en ska vara likvärdig för alla barn och unga oavsett var i länet de bor.

Kalmar läns kulturplan "Kultur att växa i" beskriver regionens mål och är ett underlag för statliga medel. Via kultursamverkansmodellen tar regionen tillsammans med länets kommuner och civilsamhället fram en regional kulturplan. Förslag till kulturpolitiska prioriteringar för perioden 2025–2028 finns framtagna med utgångspunkt i genomförda dialoger, den regionala utvecklingsstrategin, de nationella kulturpolitiska målen och regionplanen. Kulturplan 2025–2028 har godkänts av regional utvecklingsnämnd och regionstyrelsen. I planen har fyra kulturpolitiska prioriteringar öronmärkts, kultur i hela länet med bredd och spets, barns rätt till kultur, stärka kulturskaparnas villkor samt främja kulturens roll för regional hållbar samhällsutveckling.

Kalmar länstrafiks kulturresor har lyfts upp och diskuterats i samråd och ett förslag till ny överenskommelse med Kalmar länstrafik och uppdatering av besöksmål har tagits fram. Paral-

lellt har revideringen av skolkulturstrategin "Relevant" pågått och en remissversion har tagits fram inför våren 2024.

En ny regional biblioteksplan har arbetats fram och godkänts av regional utvecklingsnämnd och regionstyrelse för perioden 2025–2028. Insatser görs inom läsfrämjande och språklig mångfald. Bland annat har språkcafé online och kompisprogrammet genomförts i samverkan med organisationen Kompis Sverige och länets folkbibliotek. I utvärderingen uppgav en majoritet av de svarande att de hade förbättrat sina kunskaper i svenska.

Regional biblioteksutveckling har i samverkan med Länsstyrelsen fortsatt att planera och genomföra fortbildningstillfällen om de fem nationella minoriteterna. Regionen stöttar kommunernas arbete med det minoritetspolitiska arbetet genom att, tillsammans med Länsstyrelsen, ta fram checklistor som stöd för framtagande av kommunala handlingsplaner ■



Mål och mått | Hållbar utveckling i hela länet

Mått	Målvärde 2023	Långsiktigt målvärde	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Källa
Mängden koldioxidutsläpp inom Region Kalmar läns verksamhet	5500 ton	0 ton	Resultatet för 2023 kommer i maj 2024	6638 ton	6604 ton	Klimatbokslut som följer Green House Gas (GHG) Protocol Standard (global standard för koldioxidberäkningar)
Andel hushåll i Kalmar län som har tillgång till, eller absolut närhet till bredband med en hastighet på 1 Gbit/s	94 %	100 %	Resultatet redovisas efter första tertial 2024	95 %	93 %	Post- och telestyrelsen
Förvärvsfrekvens	80 %	81 %	Rapportering av statistik upphör och sista redovisade statistik avser år 2021. Från och med 2024 är måttet i stället matchad förvärvsfrekvens.	Rapportering av statistik upphör och sista redovisade statistik avser år 2021. Från och med 2024 är måttet i stället matchad förvärvsfrekvens.	81 % (K 79,4 % M 82,5 %)	SCB, registerbaserad Arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Eftersläpningen i RAMS är två år
Andel studerande som uppnår grundläggande behörighet på folkhögskolornas allmänna kurser	65 %	75 %	64 % (K 67 % M 60 %)	52 % (K 63 % M 41 %)	53 % (K 60 % M 50 %)	Inrapportering från respektive folkhögskolas administration
Allmänna kollektivtrafikens självfinansieringsgrad	45 %	50 %	49 %	45 %	40 %	Qlikview samt Trafikanalys

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.



Region Kalmar läns mål – Verksamhet

Sveriges bästa
kvalitet, tillgänglighet
och säkerhet

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

Region Kalmar län ska erbjuda en säker, tillgänglig, jämställd och jämlik hälso- och sjukvård av hög kvalitet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser. Hälso- och sjukvården ska vara person- och familjecentrerad, sammanhållen och ha invånaren i fokus.

Personcentrerade och nära arbetssätt

För att möta den demografiska utvecklingen och för att kunna möta invånarnas behov på ett bättre sätt arbetar Region Kalmar län för en omställning till en nära vård. Nära vård innebär nya sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg som sätter invånarens förutsättningar och behov i centrum. Omställningen innebär ett förändrat fokus för hela hälso- och sjukvården till att arbeta mer person- och familjecentrerad, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande.

I "Handlingsplan nära vård 2023–2025" som har arbetats fram, är fokus i omställningen invånare med många vårdkontakter och komplexa behov. Under året har arbete pågått med att få in handlingsplanens aktiviteter i verksamheternas ordinarie planering och uppföljning.

En digital grundutbildning i vad nära vård är finns framtagen och vänder sig till alla medarbetare i regionen. Ett förslag till breddinförande av dokumenterad överenskommelse i journal-systemet Cosmic finns framtaget och under hösten har några verksamheter testat arbetssättet.

En stor del av länets äldre invånare har behov av vård från både region och kommun och från och med 2023 så har länets samtliga tolv kommuner tillgång till journalsystemet Cosmic. Detta ger både invånarna och vård- och omsorgspersonalen tillgång till rätt information som bidrar till bättre samordning av vården. Förbättrad informationsdelning är en del av omställningen till nära vård.

Teamarbete mellan kommunerna, regionens primärvård och sjukhusen har fortsatt att utvecklas för att patienter så långt det är möjligt och önskvärt ska kunna bo kvar hemma. Samtliga hälsocentraler inom primärvården har team som arbetar med samordningen kring utskrivningsplanering och samordnad individuell plan vid utskrivning från slutenvården. En film och material om samordnad individuell plan i öppenvården är framtaget och fungerar som kunskapsstöd i syfte att öka användningen. Fast läkarkontakt innebär att patienten ska ha kännedom om sin läkare och veta hur man tar kontakt. 71 procent av de listade patienterna har en fast läkarkontakt. Arbetet har fortsatt med att göra utskrivningsplaneringarna mer personcentrerade efter den enskildes behov. Andelen oplanerade återinskrivning inom 30 dagar har ökat något det senaste året. Region Kalmar län ligger högre än rikssnittet. Arbetet fortsätter med att förbättra samverkan med kommunerna och det förebyggande arbetet med geriatrisk riskprofil och hälsosamtal är viktigt för att minska behovet av slutenvård. Flera hälsocentraler och kommuner har

gemensamt gått igenom de återinskrivningar som varit för ett framtida lärande för att förhindra återinskrivningar.

Arbetet för att förebygga fallskador har fortsatt med riskbedömningar av fall, undernäring och trycksår när patienten vårdas på sjukhus samt som en del i geriatrisk riskprofil och hälsosamtal i primärvården. Andelen fallskador hos äldre har ökat något sedan föregående mätning. "Sund Smart Stark Senior" tillsammans med länets kommuner för att stärka äldres hälsa är en del i det förebyggande arbetet för att minska fallskador.

Exempel på fler arbeten som pågår i omställningsarbetet är bland annat samverkan för att förbättra vården för äldre invånare med missbruk och beroende i Högsby kommun. I Västervik, Hultsfred och Oskarshamns kommuner pågår ett samverkansarbete för att förbättra vården för multisjuka patienter som rör sig mellan många aktörer.

Regionen arbetar med att stärka stödet till länets kommuner och erbjuda ett strukturerat kompetensstöd inom hälso- och sjukvårdsfrågor, till exempel inom demensvård, vårdhygien och geriatrisk. Fortsatta utbildningsinsatser i palliativ vård för länets kommuner har genomförts.

I slutet av 2023 startade projektet "framtidens vårdavdelning". Det är ett samverkansprojekt för att se över verksamhetens befintliga arbetsuppgifter och arbetssätt samt föreslå förändringar som kan genomföras för att möta förändrade vårdbehov.

En handlingsplan finns framtagen för att säkerställa att ambulansverksamheten långsiktigt har rätt förutsättningar för att stödja utvecklingen av den nära vården. Uppföljning kommer att ske löpande i beredningen för hälso- och sjukvård.

Under året har en digital mottagning som erbjuder stödjande samtal, kurativa insatser och psykologisk behandling för unga vuxna med lindrig till måttlig psykisk ohälsa och livssituationsproblem öppnats. Under innevarande år har uppdraget vidgats och den digitala mottagningen vänder sig nu till alla invånare över 18 år att söka hjälp för sin psykiska hälsa. Syftet är att utforma och utvärdera en digital mottagning för att skapa en lättillgänglig digital väg in till kurator, samtalsbehandlare eller psykolog. Målet är också att fånga invånare tidigt innan psykisk ohälsa blivit av svårare karaktär.

Det nya hälsovalsuppdraget beslutades i regionstyrelsen i juni och började gälla från och med 1 juli i år. Uppdraget för regionens hälsovalsenheter innebär större fokus på behov, personcentrering, prioritering, samordning och samverkan än tidigare och tydliggör arbetet med nära vård utifrån invånarnas behov.

Hälsa för barn och unga

Hälso- och sjukvården arbetar med ett helhetsperspektiv för barns hälsa i enlighet med utredningen "Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (SOU 2021:34)". Utredningens förslag och bedömningar har varit utgångspunkt i kartläggning av barn- och ungdomshälsovård i Kalmar län.

En familjecentral i Vimmerby har öppnats och invigts under året vilket innebär att det finns minst en familjecentral i alla länets kommuner. "Överenskommelse Familjecentraler i Kalmar län" är reviderad och beslutad. Ett tillhörande dokument för uppföljning och kvalitetssäkring finns framtaget. Dokumentet innehåller en läns gemensam modell för alla 17 familjecentraler.

Ett arbete pågår tillsammans med Mörbylånga kommun och regionens verksamheter för att stärka hälsan hos barn och ungdomar genom gemensamma insatser. Förhoppningen är att kunna använda resultatet av arbetet i övriga kommuner.

En digital ungdomsmottagning har öppnat där syftet är att genom den digitala mottagningen göra det enklare för ungdomar i länet att söka stöd och hjälp. Sedan starten i år har det genomförts nästan 550 videomöten i den digitala ungdomsmottagningen. Överenskommelse för ungdomsmottagningar i Kalmar län är framtagen och beslutad inom läns gemensam ledning.

Uppdragsbeskrivningen för barn- och ungdomshälsans verksamhet har reviderats och förstärkts. Detta har gjorts genom en tydligare vårdkedja, stärkt tillgänglighet genom utökad geografisk spridning och ökad samverkan med skolor och andra berörda aktörer. Genom att medarbetare från barn- och ungdomshälsan numera är utlokaliserade på hälsocentralerna i varje kommun är verksamheten en mer integrerad del av primärvården. Barn- och ungdomshälsan har regelbundna samverkansmöten med bland annat länets skolhälsovård och barn- och ungdomspsykiatri. Det finns en ökad efterfrågan av verksamheten som fortsatt har god tillgänglighet. Nya arbetssätt har utvecklats, till exempel en särskild rådgivning via telefon eller videobesök för föräldrar med syftet att ge stöd i föräldraskapet.

Förbättringsarbetet med ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri följer en handlingsplan med insatser på kort och lång sikt för att förbättra resultaten. Det handlar bland annat om att i större utsträckning använda digitala kanaler som tjänster via 1177.se, internetbaserad kognitiv beteendeterapi, utökade basutredningsteam, hyrpsykologer för neuropsykiatriska utredningar samt digitala vårdmöten. Förbättringsarbetet gällande nybesök och hanteringen av remisser har också medfört att tillgängligheten till första besök förbättrats under året. Under 2023 fick 80 procent av patienterna ett förstabesök inom 30 dagar till barn- och ungdomspsykiatri, vilket innebär en förbättring i jämförelse med föregående års resultat på 73 procent. 22 procent fick också tid till fördjupad utredning eller behandling inom 30 dagar, vilket innebär att målnivån på 72 procent inte nås.

Barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänsten i Kalmar

kommun har tillsammans påbörjat samverkan kring intensiv behandling för barn med komplexa psykiska besvär. Mycket av vården ges i hemmet och metoden riktar sig till barn och ungdomar i åldern 12–18 år. Arbetet med metoden förlängs under 2024 och breddas till ytterligare två kommuner.

En rutin för orosanmälan när barn far illa eller riskerar att fara illa finns framtagen och syftar till att det blir smidigare för hälso- och sjukvården och tandvården att göra en orosanmälan.

En tillgänglig vård

Arbete pågår kontinuerligt för att öka tillgängligheten och korta väntetiderna. En gemensam vårdlotsfunktion har startats upp under året och har i uppdrag att stödja verksamheter samt att ge patienter information. Arbetet har nu fortsatt med kontinuerlig uppföljning av uppdraget och som stöd för verksamheterna har en gemensam rutin tagits fram i syfte att patienterna ska erbjudas vård på rätt mottagning med god tillgänglighet. Utöver detta pågår även verksamhetsspecifika arbeten för att förbättra och skapa en mer jämlik tillgänglighet.

Målbilden för digitalisering "Digitalt när det går, fysiskt när det behövs" samt den digitala handlingsplanen är vägledande i utvecklingen av digitala tjänster. Arbetet för att tydliggöra 1177 som första ingång till hälso- och sjukvården har fortsatt och införandet av "1177 direkt" pågår. Tjänsten innehåller symtombeskrivning, automatisk bedömning samt hänvisning och chatt. Målet är att förbättra tillgängligheten till första linjens vård och att använda resurserna mer effektivt. Andelen digitala vårdmöten är fortsatt på en låg nivå men ökning kan förväntas alltefter som "1177 direkt" implementerats.

Under 2023 gjordes drygt tre miljoner inloggningar i 1177 e-tjänster vilket är en minskning jämfört med 2022 då vi hade 3,2 miljoner inloggningar på 1177. Över 223 000 länsinvånare var vid årsskiftet anslutna till e-tjänsterna vilket är ett ökande antal. Antal startade stöd- och behandlingsprogram via 1177 ökade med 618 under 2023 och uppgår till 2 892.

Totalt har 74 procent av patienterna fått ett första besök i den specialiserade hälso- och sjukvården inom 90 dagar, vilket är en liten försämring sedan föregående år. 73 procent av patienterna i Kalmar län har fått en tid till operation eller behandling inom 90 dagar, vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Vid varje sjukhus finns väntetidssamordnare som sammanställer aktiviteter som görs i syfte att förbättra tillgängligheten. Medicinsk bedömning som genomförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar har förbättrats något i jämförelse med föregående år. Andelen invånare som får kontakt med primärvården samma dag har ökat sedan föregående år.

"1177 på telefon" är en viktig första ingång för invånarna vid tider då hälsocentralerna inte är öppna. Arbetet pågår utifrån handlingsplan som kontinuerligt följs upp. Bland annat har bemanningen ökat upp de perioder när flest ringer för att förstärka tillgängligheten. Ett nytt talsvar har införts vilket medför att fler rådgivningssamtal kommer fram och att administrativa frå-

gor, mellan 55–80 samtal i veckan, besvaras av kundtjänst. Ett arbete för att förenkla dokumentationen av samtalen är genomfört vilket skapat mer tid för rådgivningssamtal. Den genomsnittliga väntetiden för besvarade samtal till "1177 på telefon" har under en längre period varit hög både inom Region Kalmar län och nationellt. Resultatet har förbättrats något i jämförelse med förra årets resultat. Den nationella samverkan har inte givit de resultat som förväntats vilket innebär att samtliga samverkande regioner har eller planerar att säga upp samverkansavtalet med verkan under våren 2024.

Att göra egna mätningar och ha kontinuerlig digital kontakt med vården, så kallad egenmonitorering, kan förbättra hälsa och livssituation för invånare med kroniska sjukdomar. Arbetssättet gör också att eventuell försämrings kan upptäckas av vården i tid. Egenmonitorering har testats i verksamheter och planering för införande av system och nya arbetssätt är påbörjade. Inledningsvis görs detta för patientgrupper inom till exempel hjärtsvikt och högt blodtryck. Upphandling genomförs i samarbete med ett antal regioner under Region Kalmar läns ledning. Beslutet är överklagat och en juridisk process pågår.

Taligenkänning och talstyrning ger förkortade ledtider från diktat till signerad anteckning i journal och minskad tid för hantering av diktat till nästa aktör i vårdkedjan vilket frigör tid för vårdpersonal. Under 2023 har breddinförandet påbörjats.

Jämställd och jämlik hälso- och sjukvård

All vård ska ges utifrån den enskilda individens behov, med respekt för alla människors lika värde och genom ett professionellt bemötande. Detta oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Den nationella överenskommelsen som gäller till och med 2025 om förstärkta insatser för kvinnors hälsa och förlossningsvård är en del i arbetet för en mer jämställd hälso- och sjukvård och omfattar hela vårdkedjan före, under och efter graviditet. De utvecklingsarbeten som fortsatt pågår är bland annat noll separation, scenarioträning, stärka eftervården genom det uppstartade bäckenbottenteamet, fortsatt utvecklingsarbete kring amningsutbildning samt utveckling av arbetssätt inom digitalisering. Under hösten har det skett en uppföljning av aktiviteterna i handlingsplanen med kvinnoklinikerna och barnklinikerna och de utvecklingsarbeten som pågår kommer att fortsätta även för 2024.

Ett projekt pågår med en länsövergripande sexolog vars arbete syftar till att främja sexuell hälsa och förebygga sexuell ohälsa hos invånarna. Funktionen arbetar både kliniskt men även som handledare och kunskapsbärare för medarbetare inom hälso- och sjukvården. Hälsokoordinatorena som varit projektanställda under några år är nu permanentade. Revidering av deras uppdrag sker med ännu mer fokus på att även få med arbete med sexuell och reproduktiv hälsa genom hela livet i sina arbetsuppgifter.

För att arbeta systematiskt med jämställdhetsintegrering och för ett Kalmar län fritt från våld, där våldsutsatta ska uppmärksammas och erbjudas god vård, har handlingsplan för jämställdhet tagits fram för perioden 2023–2024. Utifrån denna handlingsplan pågår bland annat utbildning kring våld i nära relationer. Syftet med utbildningen är att medarbetare inom hälso- och sjukvård ska bli bättre på att identifiera patienter med erfarenhet av våld och erbjuda hjälp och stöd. Informationssatsningar kring våld i ungas relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck har genomförts i samverkan med länsstyrelsen.

En överenskommelse med länets kvinnojourer har tagits fram och undertecknats. Den syftar till att stärka och utveckla länsövergripande insatser för att invånare ska få likvärdiga möjligheter till stöd och våldspreventiva åtgärder.

Kunskap om hur arbetet sker för att aktivt motverka diskriminering är viktigt i hela organisationen och arbetet med HBT-Qi+-diplomering av verksamheterna i vården pågår. Den digitala HBTQi+-diplomeringen har uppdaterats och erbjuds nu även till länets kommuner.

Kunskapsbaserad hälso- och sjukvård

Den kunskapsbaserade vården syftar till att erbjuda en jämlik vård för alla patienter med diagnostik, behandling samt uppföljning enligt bästa kunskap i varje möte. Kunskapsstyrningssystemet har sin grund i ledning och styrning. Där finns också basen för arbete med kvalitetsuppföljning och möjligheten att dra nytta av de sjukvårdsregionalt gemensamma kompetenserna. De samlade nationella kunskapsstöden ger möjlighet till jämlikt arbetssätt och jämlikt utbud av vårdtjänster där verksamheterna reviderar, utvecklar och effektiviserar vårdens innehåll. Regionen arbetar med nya kunskapsstöd som en del i det dagliga arbetet i linje med strategin Varje dag lite bättre – kraften hos många!. Uppföljning av vårdens resultat och hälsoutfall är en viktig bas för kunskapsbaserad kvalitetsutveckling och ständiga förbättringar.

Samsjuklighetsutredningens delbetänkande föreslår en genomgripande reform av samhällets insatser till personer med samsjuklighet. Reformen innebär ett förändrat huvudmannaskap för vård och stöd till alla personer med skadligt bruk eller beroende. Redovisningen av uppdraget kräver att regeringen och riksdagen behandlat den nationella utredningen (SOU 2021:93) som ligger till grund för regionens antaganden. Då regeringen ännu inte lagt fram en proposition till riksdagen kan inte uppdraget förväntas redovisas i tid och är därför flyttad till oktober 2024.

Arbete pågår med att kartlägga och optimera cancervårdens processer och resursbehovet ska utredas med koppling till nära vård. Arbetet med standardiserat vårdförlopp (SVF) fortsätter att nå den nationella målsättningen i enlighet med överenskommelsen mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner gällande "Jämlik och effektiv cancervård med kortare väntetider 2024". Resultatet för 2023, med viss efter-

släpning i registrering och inrapportering, visar på att 88 procent av nya cancerfallen har utretts i ett SVF, 49 procent av dem har fått behandlingsstart inom fastställd ledtid.

Arbetet fortgår med att implementera digital "Min vårdplan cancer" på 1177.se. Under 2023 har digital "Min vårdplan cancer" för huvud- halscancer, livmoderhalscancer, myelom, utredning av misstänkt cancer och bukspottkörtelcancer samt njurcancer införts. Införandet följer de nationella publikationerna. Ett nytt uppdaterat vårdprogram för cancerrehabilitering finns framtaget och innehåller ett strukturerat arbetssätt för att förbättra rehabiliteringsprocessen och skapa en mer jämlik cancerrehabilitering i hela landet.

Införande av tjock- och ändtarmscancerscreening pågår enligt plan och provtagningsprogrammet ska vara fullt uppbyggt 2026. Då kommer alla länsinvånare mellan 60–74 år erbjudas provtagning vartannat år.

Region Kalmar län följer det pilotprojekt som pågår i sydöstra sjukvårdsregionen gällande organiserad prostatacancer-testning i syfte att etablera samma process. Förstudie och projektdirektiv är påbörjade under 2023 och avsikten är att starta upp pilotprojekt under 2024.

I och med Socialstyrelsens nya riktlinjer ska egenprovtagning erbjudas alla kvinnor. Självprovtagning erbjuds idag kvinnor som uteblivit från sin cellprovundersökning och regionen deltar i utrotningsprojektet gällande Humant papillomvirus (HPV) och livmoderhalscancer.

Utvecklingen av nya lokaler för psykiatri i Västervik fortskrider och inflyttning är planerat till hösten 2025.

Säker hälso- och sjukvård

Region Kalmar län arbetar för att erbjuda en god och säker vård och arbeta systematiskt och förebyggande med en nollvision när det gäller vårdskador. Arbetet utgår från Socialstyrelsens handlingsplan för ökad patientsäkerhet 2020–2024 med syfte att utveckla, likrikta och standardisera det systematiska patientsäkerhetsarbetet. Regionens handlingsplan innehåller tre prioriterade områden för det fortsatta arbetet, system och processer, kunskap och lärande samt patient och anhörig som medskapare. Lokalt arbete pågår i flera arbetsgrupper i samverkan med kommunerna utifrån den regionala handlingsplanen där kommun, patient- och närstående-representanter ingår.

När patientsäkerhetsberättelsen presenterades visade den att flera av Region Kalmar läns målsättningar inom patientsäkerhetsområdet har uppnåtts. Bland annat när det gäller förekomsten av trycksår och andelen utskrivningsklara patienter på sjukhus, där resultaten ligger på en stabilt låg nivå under rikssnittet. När det gäller senaste mätningen av Region Kalmar läns resultat över trycksår som uppkommit på sjukhus är siffran 3,1 procent i jämförelse med rikssnittet på 10 procent. Andelen vårdtillfällen där patienten har fått en vårdskada som är undvikbar uppgick vid senaste mätningen till 10,4 procent vilket är en ökning i jämförelse med tidigare mätning och målnivån på

tre procent uppnås ej. Trenden är varierande men omvårdnad är just nu dominant bland resultaten där hälften av upptäckta vårdskador har uppstått utanför slutenvården. Inom hälso- och sjukvården är omvårdnads-kvalitet ett fokusområde under 2024.

Utveckling, forskning och innovation

Region Kalmar läns övergripande strategi för kvalitet och utveckling ligger till grund för att skapa en kvalitetskultur och en lärande organisation. Arbetet med ständiga förbättringar utgår ifrån strategin "Varje dag lite bättre – kraften hos många!"

Under året har flera aktiviteter genomförts för att nå målsättningarna i framtagna strategi för klinisk forskning. I det arbetet ingår stöd vid forskningsansökningar, kontinuerlig etik- statistik- och metodhandledning till forskningsintresserade, doktorander och disputerade medarbetare.

Genom arbete i Forum Sydost, Kliniska studier Sverige utvecklar och stärker Region Kalmar län den interna och sydöstra sjukvårdsregionens struktur för deltagande i nationella och regionala forskningsprojekt och akademiska studier. Som exempel kan nämnas samordnade av studieförfrågningar, rådgivning, monitorering av studier, nätverk för forskningssjuk-sköterskor och forskningsstödjande personal, statistik och kvalitetssäkring samt arkivering. För att stärka arbetet kring kliniska studier medverkar koordinator för kliniska studier vid rekrytering och introduktion av nya forskningssjuk-sköterskor.

I den årliga regionala utlysningen av forskningsstöd till medarbetare och forskningsstöd från Forskningsrådet inom Sydöstra Sverige (FORSS) har flera medarbetare fått anslag för att starta upp och bedriva forskningsprojekt. Flera medarbetare och kliniker medverkar i forskningsprojekt som har fått externa finansieringsanslag antingen som med- eller som huvudansvarig forskare. Under höstens utlysning beviljades elva av fjorton inskickade ansökningar om medel, vilken är en hög beviljandegrad jämfört med tidigare år.

Ett tydligt fokusområde har under året varit att stödja bildandet av universitetssjukvårdsenheter och akademiska enheter. "Akademisk primärvård Öland" har startat tillsammans med de två kommunerna, de tre hälsocentralerna och Linnéuniversitetet. Invigningen skedde i mars i år. Infektionskliniken på läns-sjukhuset har som första klinik i regionen utsetts till universitetssjukvårdsenhet. En universitetssjukvårdsenhet är en vårdgivare som bedriver forskning, utbildning samt utveckling och innovation som en del av sin huvudsakliga verksamhet.

Ett samverkansavtal med Linnéuniversitetet inom området e-hälsa som omfattar utbildning, forskning, innovation och kompetensutveckling har tagits fram och beslutats i regionstyrelsen. Den gemensamma satsningen innebär att tillsammans bygga ett starkt ekosystem kring e-hälsa inom hela Kalmar län utifrån befintliga gemensamma strukturer och satsningar. Samverkan ska bidra till att frigöra tid för en nära och resurseffektiv vård av hög kvalitet för såväl invånare som hälso- och sjukvårdens medarbetare. Arbetet med att ta fram

gemensamma aktiviteter har inletts under året.

Ett förankringsarbete är påbörjat om hur hälsodata bättre ska användas för forskningsändamål. Initiativ till samarbete kring hälsodata har också tagits tillsammans med närliggande regioner för att öka kunskapen om användningsområden. Regionen har också varit aktiv i ett nationellt projekt inom hälsodataområdet med ledning av Vetenskapsrådet, Kliniska studier Sverige.

Förbättringsförslag och idéer till innovationer från regionens medarbetare och länets invånare tas tillvara i gemensam samverkan med länets innovationsaktörer. Innovationsslussen, som ingår i det regionala innovationssystemet, har en testbäddstruktur i samverkan med flera olika aktörer. En testbädd är en test- och demonstrationsmiljö som ger möjlighet att testa nya lösningar.

Beredskap och säkerhet

En god beredskapsplanering innefattar krisberedskap, planering för civilt försvar, bra säkerhetsskydd, god energiförsörjning, robusthet i försörjningsberedskap och byggnader samt säkerhet i arbetsmiljön. Säkerhetsskyddet ska fortsatt stärkas genom utbildningar, där informationssäkerhet är en viktig del. Under året har tillsyn av Region Kalmar läns säkerhetsskyddsarbete genomförts, vilket resulterat i ett antal förbättringsåtgärder.

Planering och kompetenshöjande åtgärder kring krisberedskap, säkerhet, totalförsvar och säkerhetsskydd pågår utifrån statliga överenskommelser och rekommendationer. Arbetet pågår också med försörjningsberedskap, lagerhållning och lokaler, kontinuitetshantering, risk- och sårbarhetsanalyser, att stärka samverkan och ledning vid särskild händelse samt höjd beredskap och krig. Under året har planen för särskild sjukvårdsledning reviderats och antagits av regionstyrelsen. Även en plan för höjd beredskap är under framtagande.

En stor utbildningsinsats har genomförts i säkerhetsskydd och säkerhetskultur för nyckelfunktioner vilket är ett viktigt arbete för att öka kunskapen och därmed öka medvetenheten i dessa frågor. Under året har en nulägesanalys gällande hälso- och sjukvårdens kapacitet vid kris och krig påbörjats. Även en kartläggning av länsjukhusets flödesgång och kapacitet vid ett stort oväntat inflöde av patienter har initierats. Översyn och identifiering av nyckelfunktioner som ska ingå i krigsorganisationen har påbörjats.

Regionen kommer delta i nationella kris- och totalförsvarsövningar som traumavård, omhändertagande vid CBRN-händelse, katastrofmedicin och krisstöd samt hälso- och sjukvårdens roll i totalförsvaret. Syftet är att bibehålla och utveckla kompetens samt bidra till samhällets samlade förmågeutveckling. Arbetet med att bygga upp ett strukturerat och systematiskt säkerhetsarbete fortgår där övning och utbildning kommer

vara viktiga inslag. Samverkan har skett löpande under året med Länsstyrelsen, Försvarsmakten och Socialstyrelsen. Övningar har skett internt i ett antal olika händelser inom såväl särskild sjukvårdsledning (SSL) som inom regiondirektörens ledningsgrupp.

Under året har kompetens inom hälso- och sjukvården i kris förstärkts. Framtagning av inriktningsbeslut med ambitionsnivå för försörjningsberedskapen och hälso- och sjukvården i kris och krig är genomförd och beslut är taget av styrgrupp för civil beredskap. Utbildningsmaterial om Region Kalmar läns roll i totalförsvaret är framtagen och används för ökad kunskap i verksamheterna. Arbetet för att bygga Region Kalmar läns krigsorganisation pågår där krigsplacering är en grundläggande del. Samverkan med länsstyrelse och länets kommuner är pågående och sker inom ramen för kommunernas hälso- och sjukvård i kris och krig (KHOS).

Arbete med förbättringsarbetet "Robust, cirkulär och hållbar materialförsörjning" i syfte att minska användningen av engångsmaterial inom Region Kalmar län har fortsatt. Bland annat genomförs en pilotundersökning för att få fram rätt incitament för att bekräfta effekter och motverka risker för att kunna övergå till mer flergångsprodukter samt förändring i hygienriktlinjer som möjliggör byte av engångsprodukter till flergångsprodukter.

Underlag för scenarioövningar är framtagna och innebär fem tänkbara scenarier som kan nyttjas i verksamheter för att öka kunskap, medvetenhet och identifiera brister som behöver åtgärdas för att stärka förmågan i olika händelser som kan inträffa. Underlaget kommer att testas på ett antal enheter innan konceptet breddas till övriga verksamheter ■



Verksamhetstal

Tillgängligheten har under året varit ett prioriterat område och arbetet kring nära vård har tagit fart. 2023 är första året utan påverkan från pandemin. Under hösten gjordes mindre omställningar när patienter med covid-19 ökade, men utan påverkan på ordinarie verksamhet på samma sätt som skedde första kvartalet 2022.

Arbetet med tillgängligheten har medfört att antalet besök på sjukhusen och att antalet planerade operationer har ökat. Fler patienter har fått specialistvård inom sydöstra sjukvårdsregionen och på övriga sjukhus i landet. Under våren har regionen byggt upp en ny utökad organisation för vårdlotsning av patienter, vilket innebär att fler patienter erhåller vård. Väntetiderna har i och med detta förbättrats både vad gäller nybesök och operationer.

1177 är invånarnas samlade ingång till den offentliga hälso- och sjukvården. På 1177.se finns råd om hälsa, information om sjukdomar, samt vilka mottagningar som kan kontaktas. Möjlighet finns även att logga in och ta del av journal, samt att göra vårdärenden. Antalet inloggningar på 1177.se uppgick 2023 i regionen till 3 067 834 att jämföra med 3 203 886 föregående år.

1177 är även ett nationellt telefonnummer för sjukvårdsrådgivning på telefon som går att ringa från hela landet, dygnet runt. Antalet telefonsamtal som kommit in till regionens köer uppgick 2023 till 96 020 att jämföra med 106 971 föregående år. Nedgången förklaras primärt av att pandemirelaterade samtal minskat över tid.

Inom primärvården har antalet besök ökat med två procent jämfört med föregående år. Samtidigt är antalet distanskontakter i stort oförändrat. Den digitala miljön har utvecklats och möjlighet till kontakt finns via video, chatt eller telefon på samtliga hälsocentraler. Inom enheten för psykisk hälsa primärvård startade mottagningen Digital psykisk hälsa Kalmar län, som en helt digital mottagning. Under 2023 infördes "1177 direkt" på alla hälsocentraler i Kalmar län. Den nya tjänsten för symptombedömning, hänvisning och chatt är ett alternativt sätt för invånaren att få kontakt med vården. Inom sjukhusvården har distanskontakterna ökat med tre procent medan de inom psykiatri har minskat med 16 procent. Intresset för och användande av distanskontakter ökade kraftigt under pandemin och har därefter stabiliserats. Nya användningsområden tillkommer för videomöten både med patient och för konsultationer mellan vårdpersonal inom regionen och mot andra vårdgivare. Arbeta pågår för att bibehålla nyttjandet av digitala möten internt och i patientkontakter. Fortsatta kommunikationsinsatser planeras i syfte att invånare ska efterfråga digitala möten och kontaktvägar med vården.

Nedan redovisas verksamhetsstatistik för 2023 i jämförelse med föregående år. Det handlar om besök i hälso- och sjukvården inklusive tandvård, operationer, antal resor i kollektivtrafik, sjukresor och färdtjänstresor samt antalet kursveckor på regionens folkhögskolor.

Totalt uppgår ökningen av antalet besök med tre procent för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, och två procent för primärvården. På specialistpsykiatri redovisas en ökning av antalet besök med sex procent och ett aktivt arbete pågår med att förflytta arbetsuppgifter mellan olika yrkeskategorier efter behov, Rätt patient till rätt nivå i rätt tid. Antalet besök totalt ökar med ca 40 000. Distanskontakterna har mellan 2019 och 2022 ökat med ca 60 000, och är i år i stort oförändrat.

Antalet operationer har totalt ökat med tre procent och det är främst planerade operationer på länssjukhuset i Kalmar som ökat.

Antalet vårdtillfällen är i stort oförändrat i jämförelse med föregående år både inom somatik och psykiatri.

Antalet disponibla vårdplatser uppgår till 501, varav 71 inom psykiatri. En minskning med fem vårdplatser i jämförelse med föregående år. I rapporten "Riktvärden för beläggningsgrad och vårdplatser" som Socialstyrelsen publicerade i maj 2023 framgår att nuvarande antal disponibla vårdplatser inom somatisk vård inte räcker för att möta behoven nationellt. I rapporten framgår dock att Region Kalmar län utifrån bland annat låg andel överbeläggningar och utlokaliseringar anses ha tillräckligt många vårdplatser. Med en disponibel vårdplats menas att fysisk utformning, medicinsk utrustning och bemanning finns. Inom psykiatri är beläggningen på en stabil nivå utan överbeläggningar. Vårdplatserna kommer att utökas i samband med att nybyggnationen i Västervik är klar 2025.

Antalet utomlänsbesök i sydöstra sjukvårdsregionen har ökat med åtta procent liksom antal utomlänsbesök i övriga landet har ökat med 23 procent. Ökningen beror främst på det arbete som gjorts under året kring tillgängligheten och det uppdämda vårdbehovet efter pandemin. Antal slutenvårdstillfällen har däremot minskat något, 1 procent för utomlänsvården i sydöstra sjukvårdsregionen och fem procent för utomlänsvården i övriga landet.

I Folk tandvården har patienter som behandlas inom tandvårdsstödet och barntandvården (ålder 3–23 år) ökat med sju procent och för den privata tandvården är ökningen inom samma områden två procent. Antalet patienter behandlade inom specialist och sjukhustandvården har ökat med två procent. Bemanningen avseende allmäntandläkare ser något bättre ut medan brist kvarstår vad gäller tandhygienister. Folk tandvården räknar med att kunna ta hand om de patienter som behöver vård inom regionstödet och barn och ungdomstandvård framåt.

I folkhögskoleverksamheten har antalet kursveckor minskat, vilket beror på att de extra statliga satsningar som har gjorts

Somatisk vård				Förändring 22-23	
Antal besök	2021	2022	2023	Antal	Procent
Länssjukhuset i Kalmar					
Läkarbesök	150 753	159 032	163 189	4 157	3%
Sjukvårdande behandling	210 520	226 981	229 021	2 040	1%
Oskarshamns sjukhus					
Läkarbesök	15 598	15 730	14 340	-1 390	-9%
Sjukvårdande behandling	9 009	10 266	10 583	317	3%
Västerviks sjukhus					
Läkarbesök	94 000	96 619	98 108	1 489	2%
Sjukvårdande behandling	123 670	128 451	143 057	14 606	11%
Totalt	603 550	637 079	658 298	21 219	3%
varav kvinnor	345 318	358 898	369 989	11 091	3%
varav män	258 232	278 181	288 309	10 128	4%
varav nybesök	93 611	94 888	94 710	-178	0%
varav distanskontakter	60 373	49 742	51 269	1 527	3%
Antal slutenvårdstillfällen	2021	2022	2023	Antal	Procent
Sjukhus					
Kalmar	22 678	23 063	22 907	-156	-1%
Västervik	3 475	3 793	3 699	-94	-2%
Oskarshamn	10 590	9 952	9 940	-12	0%
Totalt	36 743	36 808	36 546	-262	-1%
varav kvinnor	19 213	19 163	19 068	-95	0%
varav män	17 530	17 644	17 478	-166	-1%

Somatisk vård				Förändring 22-23	
Antal operationer	2021	2022	2023	Antal	Procent
Antal operationer dagtid					
Sjukhus					
Kalmar	3 614	4 194	4 677	483	12%
Oskarshamn	2 914	3 829	3 627	-202	-5%
Västervik	3 291	3 166	3 273	107	3%
summa dagtid	9 819	11 189	11 577	388	3%
Antal operationer jourtid					
Kalmar	1 401	1 706	1 436	-270	-16%
Oskarshamn	8	8	5		
Västervik	988	940	907	-33	-4%
summa jourtid	2 397	2 654	2 348	-306	-12%
Totalt antal operationer	12 216	13 843	13 925	82	1%
<i>Redovisas exklusive ögon- och ÖHN-operationer samt utan anpassning till operationstid. Psykiatrins ECT-behandlingar redovisas inte heller i statistiken.</i>					

Somatisk vård			Förändring 22-23	
Antal operationer	2022	2023	Antal	Procent
Utförande sjukhus				
Kalmar	7 286	7 950	664	9%
Oskarshamn	2 586	2 613	27	1%
Västervik	6 338	6 117	-221	-3%
Totalt antal operationer	16 210	16 680	470	3%
Statistiken hämtas från SKR:s väntetidsdatabas. Ingen data före 2022				

Disponibla vårdplatser					Förändring 22-23	
Antal operationer		2021	2022	2023	Antal	Procent
Psykiatri	Kalmar	39,8	41,0	39,3	-2	-4%
	Västervik	32,0	32,0	31,7	0	-1%
Totalt psykiatri		71,8	73,0	71,0	-2	-3%
Somatik	Kalmar	276,1	269,8	274,8	5	2%
	Oskarshamn	45,9	45,6	39,1	-7	-14%
	Västervik	126,3	118,0	116,0	-2	-2%
Totalt somatik		448,3	433,5	430,0	-4	-1%
Totalsumma		520,1	506,5	501,0	-6	-1%

Specialistpsykiatri				Förändring 22-23	
Antal besök	2021	2022	2023	Antal	Procent
Allmänpsykiatri vuxna					
Läkarbesök	24 255	23 530	22 781	-749	-3%
Sjukvårdande behandling	67 910	67 393	72 524	5 131	8%
BUP/Ätstörningsenhet					
Läkarbesök	4 579	4 965	5 070	105	2%
Sjukvårdande behandling	22 246	22 501	24 833	2 332	10%
Rättpsykiatri					
Läkarbesök	28	42	17	-25	-60%
Sjukvårdande behandling	198	183	106	-77	-42%
Totalt	119 216	118 614	125 331	6 717	6%
varav kvinnor	70 252	70 460	74 472	4 012	6%
varav män	48 964	48 154	50 859	2 705	6%
varav nybesök	3 153	3 252	3 387	135	4%
varav distanskontakter	15 090	10 611	8 923	-1 688	-16%
Antal slutenvårdstillfällen	2021	2022	2023	Antal	Procent
Sjukhus					
Kalmar	2 295	2 403	2 561	158	7%
Västervik	168	216	198	-18	-8%
Oskarshamn	52	77	71	-6	-8%
Totalt	2 515	2 696	2 830	134	5%
varav kvinnor	1 297	1 446	1 464	18	1%
varav män	1 218	1 250	1 366	116	9%

Primärvård				Förändring 22-23	
Antal besök	2021	2022	2023	Antal	Procent
Offentliga enheter					
Läkarbesök	267 234	272 474	272 098	-376	0%
Sjukvårdande behandling	198 871	206 781	213 894	7 113	3%
Privata enheter					
Läkarbesök	78 345	86 567	89 756	189	4%
Sjukvårdande behandling	31 291	35 711	37 777	2 066	6%
Totalt	575 741	601 533	613 525	11 992	2%
varav kvinnor	316 188	329 439	335 804	6 365	2%
varav män	259 553	272 094	277 721	5 627	2%
varav nybesök	123 722	126 148	117 507	-8 641	-7%
varav distanskontakter	69 517	57 834	58 055	221	0%

Utomlänsvård (inkl. högspecialiserad vård)				Förändring 22-23	
	2021	2022	2023	Antal	Procent
Enligt avtal Sydöstra sjukvårdsregionen					
Slutenvårdstillfällen	2 029	2 117	2 101	-16	-1%
Öppenvårdsbesök	14 243	14 801	16 016	1 215	8%
Totalt	16 272	16 918	18 117	1 199	7%
Vård utanför avtal Sydöstra sjukvårdsregionen					
Slutenvårdstillfällen	1 183	1 604	1 521	-83	-5%
Öppenvårdsbesök	8 653	11 213	13 755	2 542	23%
Totalt	9 836	12 817	15 276	2 459	19%

Tandvård				Förändring 22-23	
Folktandvård	2021	2022	2023	Antal	Procent
Antal behandlande patienter					
Patienter med regionstöd	5 755	6 028	6 385	357	6%
patienter i ålder 3-23 år	30 537	20 399	21 858	1 459	7%
Patienter behandlade inom specialist- och sjukhustandvården*	10 207	9 608	9 831	223	2%
Totalt	46 499	36 035	38 074	2 039	6%
Privat tandvård					
Antal behandlande patienter					
Patienter med regionstöd	1 032	1 113	1 302	189	17%
patienter i ålder 3-23 år	1 712	1 606	1 466	-140	-9%
Totalt	2 744	2 719	2 768	49	2%

*Enligt SKRs princip räknas endast unikt personnummer även om patient besökt två eller flera specialistavdelningar. 2021 och 2022 har justerats för att vara jämförbart.

Folkhögskolor - kursveckor	Antal veckor			Antal veckor uttryckt i helårsstuderande			Förändring 22-23	
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	Antal	Procent
Folkhögskolekurser inkl. uppdrag	26 488	27 720	27 448	757	792	784	-272	-1,0%
Yrkeshögskoleutbildningar	2 703	2 738	2 499	77	78	71	-239	-8,7%
Totalt	29 191	30 458	29 947	834	870	856	-511	-1,7%

Kollektivtrafik - antal resor				Förändring 22-23	
Totalt antal resor	2021	2022	2023	Antal	Procent
Totalt antal resor	6 861 000	9 700 000	10 800 000	1 100 000	11%

Färdtjänst och sjukresor				Förändring 22-23	
Totalt antal resor	2021	2022	2023	Antal	Procent
Totalt antal resor färdtjänst	171 076	242 841	262 684	19 843	8%
Totalt antal resor ersatta som sjukresor	167 182	185 119	188 394	3 275	2%
Färdmedel vid sjukresa					
Upphandlade fordon	135 183	150 353	155 924	5 571	4%
Egen bil	31 241	33 677	30 961	-2 716	-8%
Buss	410	318	458	140	44%
Tåg	342	756	1 022	266	35%
Flyg	6	15	29	14	93%

Från 2022 redovisas helår, tidigare oktober-november.

Mål och mått | Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

Mått	Målvärde 2023	Långsiktigt målvärde	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Källa
Andel tobaksfria elever i högstadiet (åk 7–9)	90 %	100 %	83 % (K 84 % M 84 %)	83 % (K 83 % M 83 %)	86 % (K 88 % M 84 %)	Folktandvården
Andelen invånare i länet som använder tobak dagligen (ska vara lågt)	*	10 %	Undersökningen genomfördes ej 2023	19 % (K 11 % M 28 %)	19 % (K 10 % M 29 %)	Hälsa på lika villkor
Andel invånare med fysisk aktivitet 150 min/vecka	*	80 %	Undersökningen genomfördes ej 2023	68 % (K 69 % M 67 %)	66 % (K 66 % M 65 %)	Hälsa på lika villkor
Andel av befolkningen med fetma (BMI≥30) (ska vara lågt)	*	10 %	Undersökningen genomfördes ej 2023	18 % (K 17 % M 18 %)	17 % (K 16 % M 18 %)	Hälsa på lika villkor
Andel kariesfria 19-åringar	42 %	45 %	47 % (K 46 % M 48 %)	45 % (K 44 % M 45 %)	41 % (K 39 % M 42 %)	Folktandvården
Antal fallskador äldre (ska vara lågt)	50/1 000 inv. >80 år	45/1 000 inv. >80 år	Resultatet för 2023 kommer under hösten 2024	54 (K 58/1000, M 47/1000)	51 (K 59/1000, M 41/1000)	Kolada Strategi för hälsa
Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (ska vara lågt)	17 %	15 %	18 %	17 %	18 %	Vården i siffror
Påverkbar slutenvård per 100 000 invånare i åldern 20 eller äldre (önskat värde lågt)	500/100 000 inv. >20 år	450/100 000 inv. >20 år	Årlig rapportering	Årlig rapportering	570/100 000 inv. >20 år (K 518/100 000 M 635 /100 000)	Vården i siffror
Kontakt med primärvården samma dag	97 %	100 %	93 %	92 %	93 %	Statistik från hälsoval
Medicinsk bedömning som genomförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar	85 %	100 %	88 %	86 %	84 %	Väntetider.se
Tillgänglighet – 1177-samtal som besvaras inom 9 minuter	50 %	75 %	10 %	8 %	8 %	Primärvårdsförvaltningens statistik
Förstabetesök i den specialiserade hälso- och sjukvården inom 90 dagar (somatik och psykiatri) - avser väntande	88 %	100 %	74 %	76 %	84 %	Väntetider.se
Operation/behandling inom 90 dagar i den specialiserade hälso-och sjukvården - avser väntande	81 %	100 %	73 %	69 %	66 %	Väntetider.se

Mål och mått | Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

Mått	Målvärde 2023	Långsiktigt målvärde	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Källa
Förstasök inom 30 dagar till barn- och ungdoms-psykiatri - avser väntande	86 %	100 %	80 %	73 %	81 %	Väntetider.se
Fördjupad utredning/ behandling inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	72 %	100 %	22 %	25 %	34 %	Väntetider.se
Fast läkarkontakt i primärvården	85 %	85 %	71 %	72 %	74 %	Lisbeth (listnings-systemet).
Andel digitala vårdmöten	5 %	15 %	0,66 %	0,7 %	1,3 %	Utdatarapport: Digitala vårdtjänster Öppenvård (exklusive telefonkontakter)
Relativ femårsöverlevnad vid cancer-sjukdom	61 %	65 %	Årlig rapportering	Resultat ej tillgängliga	57 % (2016-2020) (K 59 % M 55 %)	Cancerregistret, Socialstyrelsen
Ålderstandard överlevnad i akut hjärtinfarkt tjugoåtta dagar, 20 år och äldre (definitionen har ändrats)	75 %	80 %	Årlig rapportering	Resultat ej tillgängliga	73,8 % (K 74,0 % M 72,9 %) (2018-2020)	Patientregistret och dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen
Andel vårdtillfällen där patienten har fått en vårdskada (undvikbar skada) (ska vara lågt)	3 %	0 %	Halvår 1, 4,7 % Halvår 2 10,4 %	Halvår 1, 9,5 % Halvår 2 5,2 %	Halvår 1, 7 % Halvår 2 5,8 %	Vården i siffror
Andel trycksår – sjukhusförvävade (ska vara lågt)	1 %	0 %	Halvår 1, 3,2 % (K 2,9 % M 3,6 %) Halvår 2, 3,1 % (K 4,2 % M 1,9 %)	Ingen mätning halvår 1 med anledning av pandemin Halvår 2, 3,2 % (K 2,2 % M 4 %)	Ingen mätning halvår 1 med anledning av pandemin Halvår 2, 1,9 % (1,9 K % M 1,9 %)	Punktprevalens-mätning två gånger per år

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

Hus 02

Ortopedmottagning





Region Kalmar läns mål – Medarbetare

En av Sveriges
bästa arbetsplatser

En av Sveriges bästa arbetsplatser

Region Kalmar län ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter och delaktighet. Arbetsmiljön ska bidra till ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv för både chefer och medarbetare.

Strategisk kompetensförsörjning

Tillgång till rätt kompetens är avgörande för att regionens verksamheter ska kunna fullfölja sitt åtagande gentemot invånare och patienter. Under året har ett arbetssätt etablerats för att säkerställa kompetensplanering och analys på lång sikt. Arbetet med personal- och kompetensförsörjning pågår kontinuerligt genom arbete med arbetsgivarvarumärket, samverkan med utbildningsanordnare och kompetensutveckling för medarbetare utifrån målsättningen att vara en attraktiv arbetsgivare för såväl befintliga som nya medarbetare.

Under 2023 har Region Kalmar län tagit fram en ny personal- och kompetensförsörjningsstrategi som ersätter den tidigare. Den nya strategin går i linje med nationella strategier för att möta kompetensutmaningen och med fokus på områdena attraktiv arbetsgivare, nya lösningar och hållbart arbetsliv. Region Kalmar län har under året följt och arbetat utifrån de nio strategier för kompetensförsörjning som Sveriges kommuner och regioner tagit fram, såsom utlandsrekrytering, karriärmodeller för medarbetares utveckling samt ett omarbetat och delvis nytt chefsprogram som bidrar till att stärka chef- och ledarskapet.

Region Kalmar läns kompetensförsörjningsanalys för 2023–2025 ger en samlad bild av regionens kompetensförsörjningsbehov och åtgärder den kommande treårsperioden. Analysen visar på fortsatt behov av specialistutbildningar för sjuksköterskor. Rätt använd kompetens kommer att stå i fokus de kommande åren. Det gäller främst arbetsuppgifter av vårdkaraktär eller servicelik karaktär inom vården som kan utföras av medarbetare med annan kompetens. Även nya kompetenser behöver tillkomma för att verksamheterna ska klara sitt uppdrag.

Inom sydöstra sjukvårdsregionen sker samverkan och utveckling av gemensamma aktiviteter kring kompetensförsörjning som bland annat kompetensförsörjningskartläggning, samverkan mellan regionerna och lärosäten, bygga attraktivitet, växla ut hyrbemanning och samrekrytering.

Planering och dimensionering av bastjänstgöring (BT) för läkare pågår. Fram till 2027 erbjuds en integrerad BT, vars struktur till stor del satt sig under året och nu fortsätter att utvecklas. Från 2027, då de första läkarna från den nya legitimeringsgrundande läkarutbildningen tar examen och ska påbörja bastjänstgöring, behövs sannolikt även regional/fristående BT.

Den första BT-läkaren är klar med sin tjänstgöring och fortsätter sin anställning som ST-läkare i Region Kalmar län. Under 2023 har sex nya läkare påbörjat BT. Ett BT-kollegium har inrättats för kompetensvärdering.

Satsningen på utlandsrekrytering fortsätter och under året har ett 30-tal hälso- och sjukvårdsutbildade medarbetare kunnat rekryteras. Ett direktavtal har slutits med Handelskammaren Mälardalen som genomför ansökningar om arbetstillstånd för Region Kalmar läns räkning. Genom att använda sig av en certifierad aktör har handläggningstiden för ansökningar om arbetstillstånd hos Migrationsverket förkortats. Arbetet med att skapa en enhetlig process och tydliga rutiner för de som arbetar med utlandsrekrytering fortsätter. En välkomstguide med information om Region Kalmar län och om hur man löser boende, skola, svenskt personnummer med mera har tagits fram för utlandsrekryterade medarbetare. Guiden är ett komplement till den "relocation service" som Region Kalmar län erbjuder nya medarbetare från utlandet.

Utbildningen i svenska som hålls via regionens folkhögskolor i syfte att förkorta processen till svensk legitimation har fortsatt. I slutet av året gjordes ett omtag för att anpassa utbildningen än mer utifrån verksamheternas behov. En utbildningsdag för utlandsrekryterad personal med information om lagstiftning och arbetssätt i den svenska vården har under året anordnats.

Samverkan med utbildningsanordnare

Regionens samverkan med olika lärosäten är avgörande för rekryteringen av nyutbildade medarbetare inom flera yrkeskategorier. Samverkan med Linnéuniversitetet sker i olika forum. Sjuksköterskeutbildningen i mellersta och norra länsdelen fortsätter enligt samarbetsavtalet med Linnéuniversitetet. En viktig del i samverkan med universiteten är den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). VFU behöver ske med god kvalitet och arbete inleds nu med Linnéuniversitetet för att utöka andelen VFU i sjuksköterskeutbildningen, utifrån EU:s yrkeskvalifikationsdirektiv. Förändringen beräknas starta från och med höstterminen 2024. Ett avtal med hälsohögskolan i Jönköping har lett till ny samverkan för studerande till röntgensjuksköterska och VFU för biomedicinsk analytiker.

VFU för andra studerandegrupper, till exempel de som läser till specialistsjuksköterska, barnmorska, socionom, psykolog, arbetsterapeut, logoped, fysioterapeut och medicinsk sekreterare, ökar i omfattning. Dessa utgör en viktig del i regionens kompetensförsörjning, varför rutiner och arbetssätt ständigt förbättras för att kunna erbjuda fler platser.

Som komplement till ordinarie utbildningsplatser finns sedan en tid tillbaka möjlighet till finansiering av uppdragsutbildning. Den riktar sig mot vissa svårrekryterade specialistområden och

och för närvarande går medel till några platser för specialist-sjuksköterskor inom anestesi och intensivvård samt tandhygienister.

Bristen på undersköterskekompetens börjar bli alltmer kännbar, samtidigt som antalet sökande till undersköterskeutbildningar har minskat de senaste åren. Regionen fortsätter att ta emot ett stort antal elever från vård- och omsorgsutbildningen, såväl ungdomar som vuxna. Vård- och omsorgscollege i Kalmar län har inlett arbete med en återcertifieringsprocess. Det medför att nya mål för kommande femårsperiod sätts och genomlysning av arbetssätt och strukturer sker. Arbetet med handledarutbildningar och språkbudsutbildningar pågår kontinuerligt. Arbetet med den regionala stödstrukturen för validering har inletts i samverkan med parterna i Vård- och omsorgscollege. I oktober arrangerade Vård- och omsorgscollege handledarens dag i Linnéuniversitetets lokaler med möjlighet till digital medverkan.

Samverkansavtalet med Region Kronoberg och Linnéuniversitetet ger förutsättningar för utbildnings- och forskningssamverkan och samhällsnytta utifrån syftet att främja utveckling och göra Kalmar och Kronobergs län än mer attraktiva och konkurrenskraftiga.

Läkarutbildningen utvecklas som planerat i samverkan med Linköpings universitet till en sexårig legitimationsgrundande utbildning, vilket fördjupar samarbetet framåt med en starkt akademisk utbildnings- och forskningsmiljö. Arbete pågår med att förnya avtalet med läkarutbildningen i Linköping.

Minskat beroende av bemanningsbolag

Den nationella upphandlingen av hyrbolag som Region Kalmar län medverkar i har avslutats och ett nytt avtal träder i kraft 1 januari 2024. Region Kalmar län kommer att ansluta till det nya avtalet succesivt under året. Pågående arbete i regionen fortlöper och dialog förs kontinuerligt kring alternativa lösningar för att minska behovet av bolagspersonal. Aktiviteter som genomförs är utbildningsanställningar, utökat antal AT- och ST-tjänster, karriärmodeller inom hälso- och sjukvården samt olika typer av samverkan mellan och inom förvaltningarna. Flera verksamheter erbjuder också medarbetare som närmar sig pension fortsatt vikariatsanställning.

Region Kalmar läns kostnader för bemanningsbolag utgjorde i december månad 6,4 procent av personalkostnaderna, vilket är över målvärdet på 5,5 procent. I jämförelse med motsvarande period föregående år är det en ökning med 0,2 procentenheter. Det beror på att det under sommarmånaderna anlätades bemanningsföretag för att minska övertiden för ordinarie anställda medarbetare samt att det funnits ett ökat behov av inhyrd personal under vårmånaderna. Från den 1 oktober har målet varit att kraftigt minska nyttjande av bemanningsföretag med fokus på sjuksköterskor. Åtgärder har genomförts

och antalet bemanningssköterskor har minskat med drygt 40 procent.

Utveckla och behålla medarbetare

Att erbjuda utveckling och utbildning är av största vikt för att behålla befintliga medarbetare, liksom att få vara delaktig och bidra i arbetet med att forma sin arbetsplats. Detta sker på olika sätt inom regionen, till exempel i form av introduktionsdagar för nyanställda, workshops kring bästa arbetsplatsen, värdegrundsarbete och genom samverkan mellan enheter.

För barnmorskor, specialistsjuksköterskor och biomedicinska analytiker fortsätter satsningen på arbetsgivarfinansierad utbildning. Från och med 2023 har en ökad satsning skett på utbildningsanställningar och 40 nya utbildningsanställningar har påbörjats. Förutsättningar för att införa arbetsgivarfinansierad specialistutbildning för undersköterskor har utretts och implementeras baserat på verksamheternas behov. Den 1 juli infördes skyddad yrkestitel för undersköterskor. Planering och implementering av denna förändring har pågått under året.

Utvecklingen av karriärmodeller, med start inom vårdens yrken, pågår och utvecklas för flera yrken och ett ramverk för karriärmodeller har tagits fram. Yrkesspecifika modeller för psykolog, biomedicinsk analytiker, arbetsterapeut och fysioterapeut är framtagna, liksom en plan för vilka yrkesroller som ska prioriteras. Under nästa år kommer karriärmodell för sjuksköterskor att slutföras, liksom för barnmorskor, röntgensjuksköterskor, undersköterskor/skötare och medicinska sekreterare. Syftet med en karriärmodell är att stimulera till utveckling över tid inom yrket och att ge förutsättningar för kompetensutveckling med verksamhetens mål som grund. Tydliga och synliggjorda utvecklingsvägar bidrar till att attrahera, inspirera och behålla medarbetare inom yrket.

Sveriges kommuner och regioner/Sobona och Vårdförbundet bjöd under året in till konferens "Fler karriärvägar i framtidens hälso- och sjukvård" där forskare, verksamhetsutvecklare och studenter delade med sig inom området. Representant från Region Kalmar län deltog.

Introduktionsåret med utbildningsinsatser och mentorstöd för nyanställda sjuksköterskor löper enligt plan. Uppstart för nya grupper har skett i både norra och södra länsdelen med cirka 48 deltagare under våren och ytterligare 39 deltagare under hösten. Lokala introduktionsinsatser har kopplats på introduktionsåret i södra länsdelen, vilket kommer att utvärderas för eventuell spridning.

Ett kompetenspaket för nya legitimerade psykologer har införts och fortsätter att utvecklas. Ambitionen är att erbjuda en tydligare introduktion för nya legitimerade psykologer i syfte att vara en mer attraktiv arbetsgivare.

Erbjudande om heltid gäller i Region Kalmar län sedan 2016. Andelen medarbetare som har heltid som grundtjänst var 90,2

procent den första januari 2024, vilket kan jämföras med 89,7 procent vid motsvarande tid föregående år.

Arbetet med en målinriktad och långsiktig lönebildning har fortsatt under året och ses som en av flera viktiga delar i regionens kompetensförsörjning. Löneöversynen för 2023 har slutförts för samtliga avtalsområden. I och med att avtalen med Läkarförbundet och Kommunal var avhängiga industrins "märke" gjordes årets översyn i två delar. Lönespridningen i regionen har ökat ytterligare, vilket varit en målsättning och därmed ett strategiskt arbete de senaste åren. Målet med en ökad lönespridning gäller samtliga avtalsområden och innebär individuell och differentierad lön kopplad till verksamhetsnära lönekriterier, medarbetarnas kompetens och individuell prestation.

Region Kalmar län har under lång tid arbetat strukturerat med lönekartläggning. Årets kartläggning visar att det är ett fåtal och relativt små grupper där det finns osakliga löneskillnader mellan likvärdiga arbeten och där aktiv åtgärd krävs.

Utmaningarna med bemanning av dygnet-runtverksamhet och ersättning för sådant arbete har aktualiserats under året.

En ny lär- och kompetensplattform implementerades under första delen av året. Plattformen utgör ett digitalt stöd för medarbetarsamtal och utbildningar. Implementering av stöd för digital introduktion och avslut av medarbetare har precis startat. Utveckling av ett digitalt stöd för bastjänstgöring (BT)- och specialisttjänstgöring (ST)-utbildningarna ska ses över.

Attrahera och rekrytera medarbetare

Under året har arbete skett för att tydliggöra och utveckla Region Kalmar läns arbetsgivarvarumärke ytterligare. Strategin är att stärka arbetsgivarvarumärket inifrån och ut, vilket sker genom att lyfta goda exempel som visar att medarbetarna har ett utvecklande, tryggt och meningsfullt arbete. Arbete pågår även med att tydliggöra regionens arbetsgivarerbjudande. En ny grafisk design har tagits fram för sociala medier, liksom nytt mässmaterial och nya profilprodukter i syfte att stärka bilden av arbetsgivaren Region Kalmar län. Konceptet och budskapen mot olika målgrupper har också tydliggjorts.

Arbete sker kontinuerligt med att hitta nya plattformar för rekrytering och sätt att attrahera nya medarbetare. Praktikplatser och olika prova-på-aktiviteter erbjuds till länets skolungdomar för att skapa relationer och ge en bild av Region Kalmar län som arbetsplats. I början av året genomfördes återigen upplevelseverkstad i Kalmar och Oskarshamn med mycket positivt resultat. Elever i årskurs åtta får då besöka ett närliggande sjukhus och prova på vad det kan innebära att arbeta inom vård och omsorg. Syftet är att ge ungdomarna en bild av branschen inför gymnasievalet.

Under året har regionen deltagit vid en mängd rekryterings-sammanhang som mässor och öppna hus på skolor, rekryteringsmässor, studentträffar, arbetsmarknadsdagar, seminarier för studie- och yrkesvägledare, rekryteringsnätverk, emigrationsmässan i Utrecht, kompetensevent och karriärdagar. Sommarvikarier till drygt 250 tjänster inom vården och drygt 100 tjänster inom övriga områden har kunnat rekryteras under 2023.

En utbildning i rekrytering och arbetsgivarvarumärke har tagits fram och erbjuds till alla nya chefer inom Chefsutbildning bas. Syftet med utbildningen är att stärka cheferna i sin roll som rekryterare och ambassadörer.

Kommunsamverkan genom nätverket "Tillsammans för fler till Kalmar län" fortsätter att utvecklas i syfte att stärka regionens attraktivitet och underlätta kompetensförsörjningen för att på sikt öka invånarantalet i länet. Rekryteringsnätverket har under året arrangerat såväl digitala som fysiska träffar med deltagare från hela länet.

Det totala antalet medarbetare med tillsvidareanställning i Region Kalmar län var 7 407 den första januari 2024, vilket är en ökning med 158 personer sedan årsskiftet 2022/2023.

En god arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet lägger grunden för medarbetarnas trivsel och hälsa, liksom för attraktiviteten som arbetsgivare. Regionens chefer och ledare har stor påverkan på arbetsmiljön och kunskaphöjande insatser för chefer, medarbetare och skyddsombud prioriteras och tillgängliggörs. Arbetet med att utveckla en säkerhetskultur har pågått under en längre tid och kommer att fortsätta genom att chefer och medarbetare tillsammans arbetar förebyggande. Att aktivt förebygga ohälsa på arbetsplatserna förutsätter ett arbete med att identifiera och kartlägga risker. I början av året stärktes detta arbete med en rutin för identifiering och hantering av risker och möjligheter inom arbetsmiljö.

God tillbudsrapportering ger en bild av behovet av förebyggande arbete, vilket kan minska antalet arbetsskador på arbetsplatsen. Arbete med att utveckla kulturen kring och vikten av rapportering av tillbud och skador har fortsatt under året. Målet för 2023 var att öka tillbudsrapporteringen med minst 20 procent jämfört med föregående år. Ökningen blev 16 procent, men trenden är positiv då antalet skador fortsätter att minska samtidigt som tillbudsrapporteringen ökar enligt 2022 och 2023 års utfall. Under året inrapporterades 547 arbetsskador, vilket är en minskning med 8,6 procent jämfört med föregående år och 17,4 procents minskning i förhållande till 2021.

Under hösten genomförde Region Kalmar län en medarbetarundersökning, vars syfte är att få en samlad bild av medarbet-

tarnas upplevda arbetsmiljö och säkerhetskultur. Totalt 6 083 av 7 364 personer svarade på enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på 83 procent.

Resultatet på regionnivå är stabilt jämfört med tidigare mätningar. Indexvärdet för andelen medarbetare som uttrycker stolthet över att arbeta i Region Kalmar län blev 70, vilket är något lägre än föregående mätning 2021 då värdet var 72. Det samlade värdet för hållbart medarbetarengagemang (HME) blev 79 och för hållbart säkerhetsengagemang (HSE) 76. Båda värdena ligger på samma nivå som 2021. Områden som identifieras som styrkor är motivation (80), patientbemötande (79), öppenhet i kommunikation (79), utvecklingsmöjligheter (78) och nära ledarskap (77). De förbättringsområden som identifierats är organisatoriskt ledarskap (60), personalsäkerhet (62), delaktighet (68), resurser (69) och lärandeorganisation (69). Såväl styrkeområden som förbättringsområdena fick samma värde som mätningen 2021.

Under året har flera kunskapshöjande insatser skett inom arbetsmiljöområdet. I slutet av november introducerades en digital arbetsmiljöutbildning för chefer, skyddsombud och HR-organisationen. Totalt har 286 personer gått utbildningen. Från och med hösten genomförs arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud tillsammans. Detta möjliggör dialog mellan parterna och målet är att skapa förståelse för respektive parts roll inom arbetsmiljöområdet. Under året har även en utbildning i organisatorisk och social arbetsmiljö samt diskriminering lanserats på nytt efter en uppdatering och översyn. Intresset för utbildningen har ökat och totalt har 48 personer genomfört utbildningen.

Under året har arbete inletts med att se över rehabiliteringsprocessen i syfte att tydliggöra processen och att den har ett likabehandlingsperspektiv, där frågor ställs ur ett könsneutralt perspektiv. Den långsiktiga målsättningen är att minska kvinnors sjukfrånvaro, vilken är hög i förhållande till mäns.

Den ackumulerade sjukfrånvaron för 2023 uppgår till 5,9 procent, vilket är 0,6 procentenheter lägre än föregående år. Kvinnors sjukfrånvaro uppgår till 6,6 procent och sjukfrånvaron för män till 3,8 procent. Korttidsfrånvaron för året är 3,1 procent, medan långtidsfrånvaron är 2,8 procent. Uppföljning av sjukfrånvaron sker kontinuerligt i samtliga verksamheter utifrån målvärdet på fem procent. Ett omfattande arbete för att minska sjukfrånvaron, stärka ledarskapet och medarbetarskapet sker på flera sätt och utifrån respektive verksamhetsbehov. Regionens hälsoinspiratörer bidrar också i arbetet genom olika aktiviteter för att inspirera och stödja medarbetarna till ett hälsofrämjande förhållningssätt.

Nyttjandet av friskvårdsbidrag har en långsiktig positiv effekt för både medarbetare och regionen som attraktiv arbetsgivare.

Andelen medarbetare som använde friskvårdsbidraget var 77 procent under 2023. 52 procent användes till träning, 42 procent för behandling och fyra procent till rådgivning. Region Kalmar län erbjuder också medarbetare att hyra cykel.

Företagshälsovården Arbetsmiljö och hälsa har fortsatt att utveckla sin verksamhet. I dialog med förvaltningarna inventeras behovet av företagshälsovård och utifrån det utvecklas tjänster och uppdrag. Fokus ligger på att utöka insatserna inom det hälsofrämjande och förbyggande arbetet för att bidra till regionens mål om en av Sveriges bästa arbetsplatser. Under 2023 har 15 procent utgjorts av hälsofrämjande insatser, 68 procent av förbyggande insatser och 17 procent av efterhjälpande insatser. Jämfört med föregående år är detta är en förflyttning från efterhjälpande insatser till förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Genom dialogerna har förutsättningarna stärkts för planering av stödinsatser på kort och lång sikt. Utöver löpande arbete som mätningar, kemikaliehantering, medicinska kontroller, vaccinationer, handledning av chefer och utbildningar har mer kundanpassade uppdrag genomförts, till exempel gällande byggnadsrelaterad ohälsa, grupputveckling, konflikthantering, ergonomiuppdrag, arbetslivsinriktad rehabilitering, stödsamtal och krishantering.

Tydligt chefskap och utvecklande ledarskap

Under året har arbetet med framtidens chef- och ledarskap fortsatt med utgångspunkt i regionens chef- och ledarskapsstrategi. Ambitionen är ökad tydlighet kring mål och effekt för chef- och ledarskapet, liksom förväntningar kopplade till rollen och uppdraget. Under hösten lanserades de två första delområdena i detta arbete. Tidigare Gröna kortet har ersatts av Chefsutbildning bas för nya chefer. I den nya utbildningen har introduktionen till arbetsmiljö- och säkerhetsområdet utökats och området likabehandling, hållbarhet och rekrytering har fått en mer framträdande roll. Ett nytt område om hantering av dokumentation, sekretess och personuppgifter har tillkommit med hjälp av regionens jurister.

Det andra delområdet som lanserats under hösten är att det tidigare traineeprogrammet omarbetats och förnyats. Sista traineeprogrammet avslutades i juni med examination och redovisning av uppsatser. Totalt tjugotre deltagare slutförde traineeprogrammet, varav flera har påbörjat ett chefskap i regionen. Det nya programmet, regionens chefsakademi, har ett ökat fokus på personlig utveckling och riktar sig till framtida chefpotentialer.

I september hölls en ny regiongemensam introduktionsdag för nya chefer. Introduktionsdagen och Chefsutbildning bas utgör en del av regionens nya chefsprogram, liksom Ledarskaps-

utbildning bas, där Utvecklande ledarskap (UL) är den bärande delen. Under året gick 72 chefer utbildning i Utvecklande ledarskap. Utbildningen har förstärkts med en repetitionsdag som ges ett år efter avslutad grundkurs, i syfte att ge cheferna än mer stöd i att tillämpa ett utvecklande ledarskap. En utvärdering av den nya repetitionsdagen kommer att ske under 2024.

Som stöd för chefen att arbeta med sina medarbetares grupputveckling finns regionens drygt 30 lagutvecklare. Under året har ett 30-tal arbetsplatser fått hjälp med lagutveckling. Det är en minskning jämfört med tidigare år, vilket kopplas till regionens restriktivitet kring kurser och konferenser under 2023.

Under året har 70 chefer utbildats i samtalsmetodik genom fyra moduler.

För att ge förutsättningar för ett hållbart chef- och ledarskap följs och analyseras utvecklingen av antalet medarbetare per chef. I december 2023 var det 125 chefer som hade fler än 25 medarbetare. Antalet chefer med fler än 35 medarbetare var 39 personer, lika många som året innan.

I mars genomfördes regionens årliga chefsdagar på temat "Att leda in i framtiden" med inslag av externa och interna föreläsare. Totalt deltog 344 chefer och traineedeltagare från hela länet ■

Mål och mått | En av Sveriges bästa arbetsplatser

Mått	Målvärde 2023	Långsiktigt målvärde	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Källa
Andel medarbetare som i medarbetarenkäten uttrycker stolthet över att arbeta i Region Kalmar län	73 (indexvärde)	75 (indexvärde)	70 (K 71 M 68)	Ingen mätning 2022	72 (K 73 M 71)	Region Kalmar läns medarbetarenkät
Sjukfrånvaron inom region Kalmar läns alla verksamheter (ska vara lågt)	5 %	4 %	5,9 % (K 6,6 % M 3,8 %)	6,5 % (K 7,2 % M 4,4 %)	5,9 % (K 6,5 % M 3,7 %)	Region Kalmar läns personal- och löneadministrativa system
Hållbart medarbetarengagemang (HME)- Motivation, ledarskap och styrning	80 (indexvärde)	83 (indexvärde)	79 (K 80 M 78)	Ingen mätning 2022	79 (K 79 M 79)	Region Kalmar läns medarbetarenkät
Hållbart säkerhetsengagemang (HSE)	77 (indexvärde)	80 (indexvärde)	76 (K 76 M 76)	Ingen mätning 2022	76 (K 75 M 76)	Region Kalmar läns medarbetarenkät
Kostnader för bemanningsbolag i förhållande till personalkostnader	5,5 %	2 %	6,4 %	6,2 %	6,1 %	Sveriges kommuner och regioner (SKR)

* För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte mättet de år då resultat ej finns tillgängligt.

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämförbarhet kommer att följas upp i delårsredovisning konsupplaget.

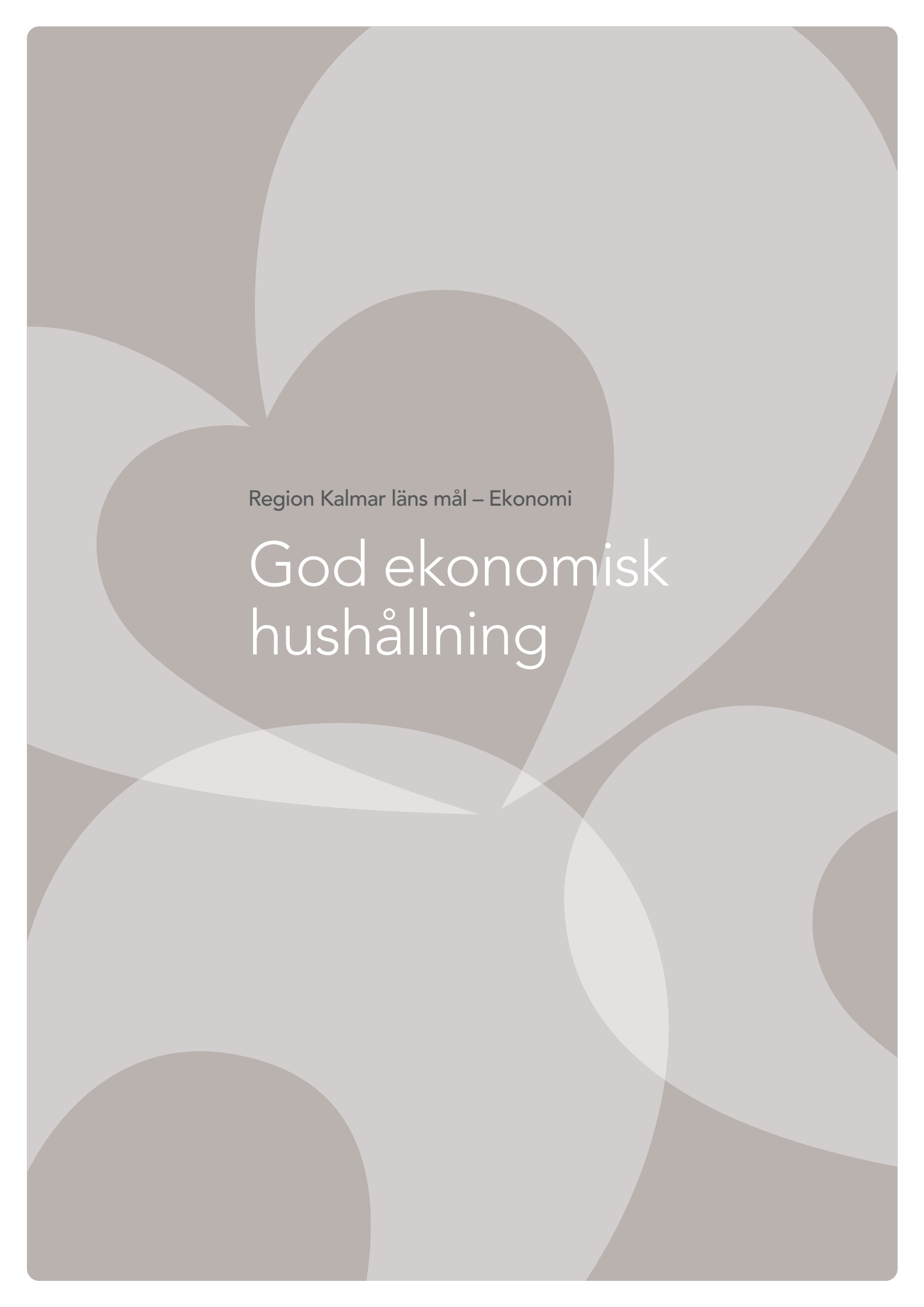
Sjukfrånvaro i procent		Medarbetare				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Akkumulerad sjukfrånvaro	5,30	5,23	6,16	5,87	6,54	5,93
Långtidssjukskrivning män >60 dagar	1,04	1,22	1,27	1,50	1,46	1,47
Långtidssjukskrivning kvinnor >60 dagar	3,34	3,26	3,15	3,26	3,29	3,25
Korttidssjukskrivning män <60 dagar	1,79	1,75	2,52	2,15	2,90	2,30
Korttidssjukskrivning kvinnor <60 dagar	2,67	2,62	3,69	3,27	3,91	3,34

Sjukfrånvaro i procent		Kvinnor				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0-29 år	4,35	5,03	5,57	5,18	6,33	6,60
30-49 år	5,85	5,53	6,91	6,28	6,78	3,01
50-	6,62	6,49	7,11	7,16	7,94	7,24
Samtliga	6,02	5,89	6,84	6,52	7,21	6,58

Sjukfrånvaro i procent		Män				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0-29 år	2,76	3,16	4,46	4,85	4,71	3,74
30-49 år	2,54	2,72	3,77	3,24	4,03	3,43
50-	3,16	3,20	3,68	3,78	4,65	4,18
Samtliga	2,82	2,97	3,82	3,65	4,35	3,77

Sjukfrånvaro i procent		Samtliga				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0-29 år	3,96	4,60	5,31	5,11	5,96	5,92
30-49 år	5,06	4,86	6,16	5,56	6,12	5,41
50-	5,9	5,80	6,38	6,43	7,20	6,54
Samtliga	5,30	5,23	6,16	5,87	6,54	5,93





Region Kalmar läns mål – Ekonomi

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning

Region Kalmar län ska genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en stark ekonomi som ger handlingsfrihet.

Översikt över verksamhetens utveckling

Region Kalmar län redovisar ett resultat för helåret på -61,0 mnkr, vilket är 256,3 mnkr lägre än föregående år, och motsvarar en positiv avvikelse mot budget på 91,8 mnkr. Resultatet är 335,4 mnkr högre än beräknat vid senaste helårsprognosen som gjordes i oktober.

Att resultatet är negativt beror främst på inflationens påverkan på pensionskostnaderna som ökar markant i jämförelse mot föregående år. Resultatet påverkas även av generellt ökade kostnadsnivåer samt mindre tillskott i form av riktade statsbidrag främst kopplade till pandemin.

Region Kalmar läns intäkter i form av skattemedel, utjämning och generella statsbidrag har ökat med 5,5 procent. Motsvarande siffra föregående år var 5,3 procent.

Årets nettokostnadsutveckling uppgår till 10,5 procent.

Finansnettot är negativt med 119,1 mnkr vilket är en förbättring i jämförelse med föregående år med 166,5 mnkr. De finansiella marknaderna visade en stark utveckling i slutet av året vilket påverkat avkastningen på det placerade pensionskapitalet positivt. Likaså ökar ränteintäkterna från placeringar i fasträntekonton. De finansiella kostnaderna som består av den årliga ränte- och basbeloppsuppräknings av pensionsavsättningen ökar på grund av prisbasbeloppets förändring och hur det slår på värdesäkeringen.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -225,5 mnkr. För att täcka det negativa resultatet efter balanskravsjusteringar i balanskravsutredningen, föreslås en disponering av medel från resultatutjämningsreserven på 225,5 mnkr. Årets balanskravsresultat blir därefter noll.

Likvida medel uppgår vid årets slut till 1 201,3 mnkr med ett negativt kassaflöde för året på 89,6 mnkr. Kassalikviditeten, som är en indikation på den korta betalningsförmågan, är vid årets bokslut 123,7 procent att jämföra med 125,4 procent föregående årsbokslut.

Nettoinvesteringarna uppgår till 800,7 mnkr där fastighetsinvesteringarna står för 625,0 mnkr. De totala investeringarna är 193,4 mnkr högre än föregående år.

Regionens pensionsåtagande uppgår vid årets slut till 8 137,8 mnkr vilket är en ökning för året med 766,9 mnkr. Orsaken till det ökade åtagandet är i huvudsak prisbasbeloppets förändring och hur det slår främst på värderingen av pensionsavsättningen. Pensionsåtagandet består av tre delar;

pensioner som är bokförda som avsättning och till största delen består av den förmånsbestämda ålderspensionen, den avgiftsbestämda ålderspensionen som är bokförd som kortfristig skuld och pensioner intjänade före 1998 som finns under ansvarsförbindelsen. Pensionsskulden räknas som nuvärdet av alla framtida utbetalningar.

Soliditeten enligt blandmodellen minskar med 3,1 procentenheter i jämförelse med föregående år och uppgår till 36,0 procent. Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen är fortsatt positiv med 1,5 procent, men har minskat med 1,2 procentenheter i jämförelse med föregående år.

Antalet årsarbetare uppgår till 6 720 vilket är en ökning med 47 mot föregående år ■



FEM ÅR I SAMMANDRAG

	2023	2022	2021	2020	2019
Utdebitering					
Kalmar län	11,86	11,86	11,86	11,86	11,37
Genomsnitt i riket	11,57	11,56	11,56	11,56	11,49
Intäkter från skatt, statsbidrag och utjämning, mnkr	9 977	9 458	8 980	8 574	7 835
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	-9 919	-8 977	-8 518	-8 206	-7 928
Verksamhetens resultat	58	481	462	368	-93
Intäkter från skatt, statsbidrag och utjämning, %	5,5	5,3	4,7	9,4	3,5
Nettokostnadsutveckling, %	10,5	5,4	3,8	3,5	2,8
Finansnetto	-119	-286	325	-9	264
Årets resultat, mnkr	-61	195	787	359	170
Justerat resultat enligt balanskrav, mnkr	0	492	596	420	-11
Eget kapital, mnkr	3 667	3 728	3 554	2 767	2 409
Likviditet, mnkr	1 201	1 291	1 428	980	735
Kassalikviditet exklusive placerade pensionsmedel, %	124	125	119	89	83
Nettoinvesteringar, mnkr	801	607	633	634	653
Avgiftsbestämd ålderspension	194	189	181	175	169
Pensionsavsättning intjänade from 1998	4 435	3 711	3 506	3 078	2 845
Ansvarsförbindelse, pensioner intjänade före 1998	3 509	3 471	3 619	3 670	3 784
Totala pensionsförpliktelser	8 138	7 371	7 306	6 923	6 799
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser, %	36	39	40	36	35
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser, %	2	3	-1	-12	-20
Antal invånare per 31/12*	247 063	247 791	246 989	246 033	245 466
Andel 65 år och äldre i Kalmar län, %*	26,2	25,9	25,7	25,5	25,1
Andel 65 år och äldre i riket, %*	20,8	20,6	20,4	20,3	20,0
Antal årsarbetare per 31/12	6 720	6 673	6 672	6 511	6 395

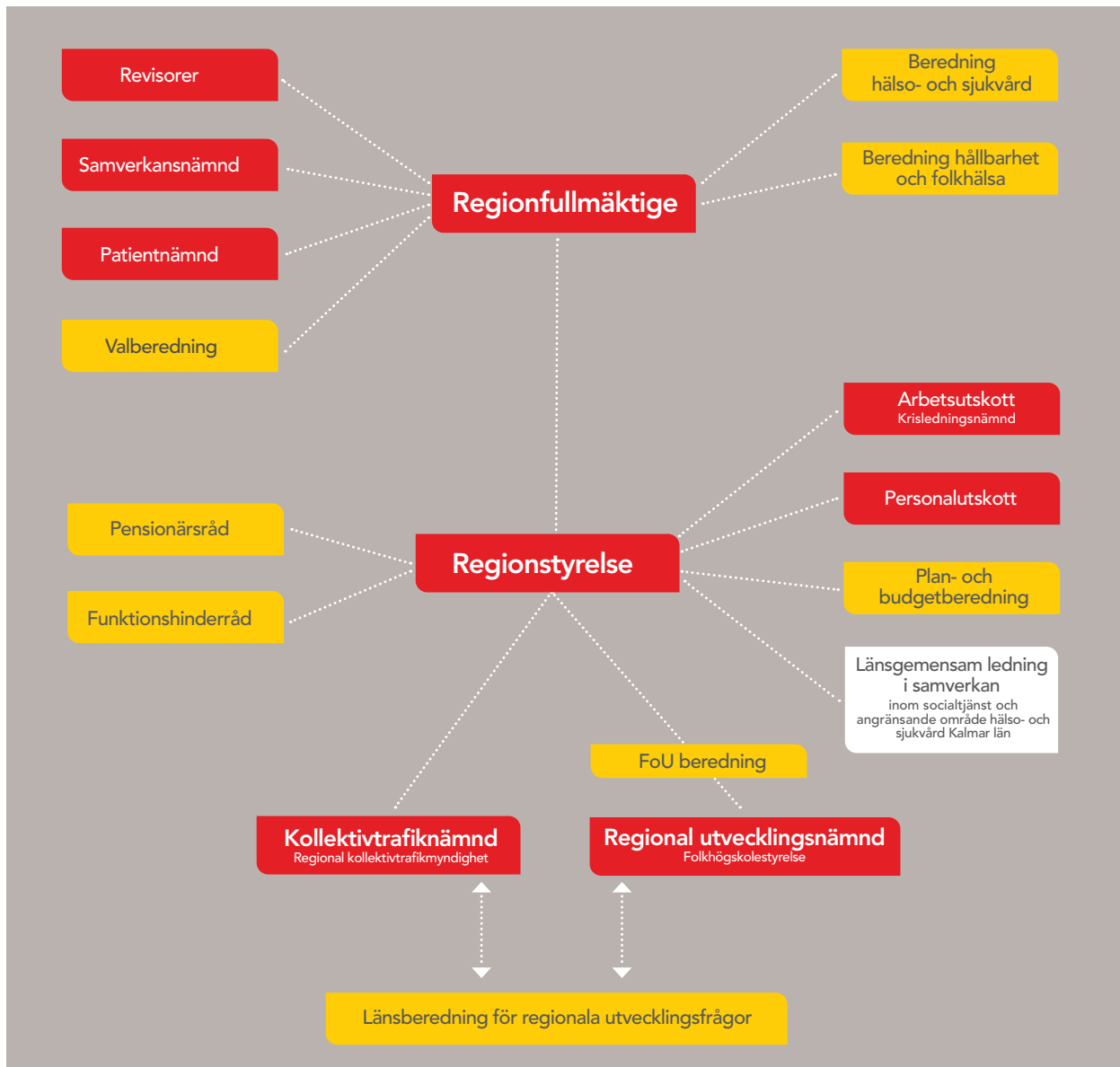
*För 2023 är uppgifterna baserade på officiell data från 1 november 2023.

Region Kalmar läns organisation

Region Kalmar läns samlade verksamhet bedrivs i regionens politiska organisation och i verksamhetsorganisationen som består av en regionstab samt förvaltningar. Region Kalmar län har även ägarintressen i företag, stiftelser och kommunalför-

bund. En viss del av verksamheten har överlämnats till privata utförare. En fullständig översikt av Region Kalmar läns verksamhet visas i organisationsscheman nedan.

Politisk organisation | Region Kalmar län

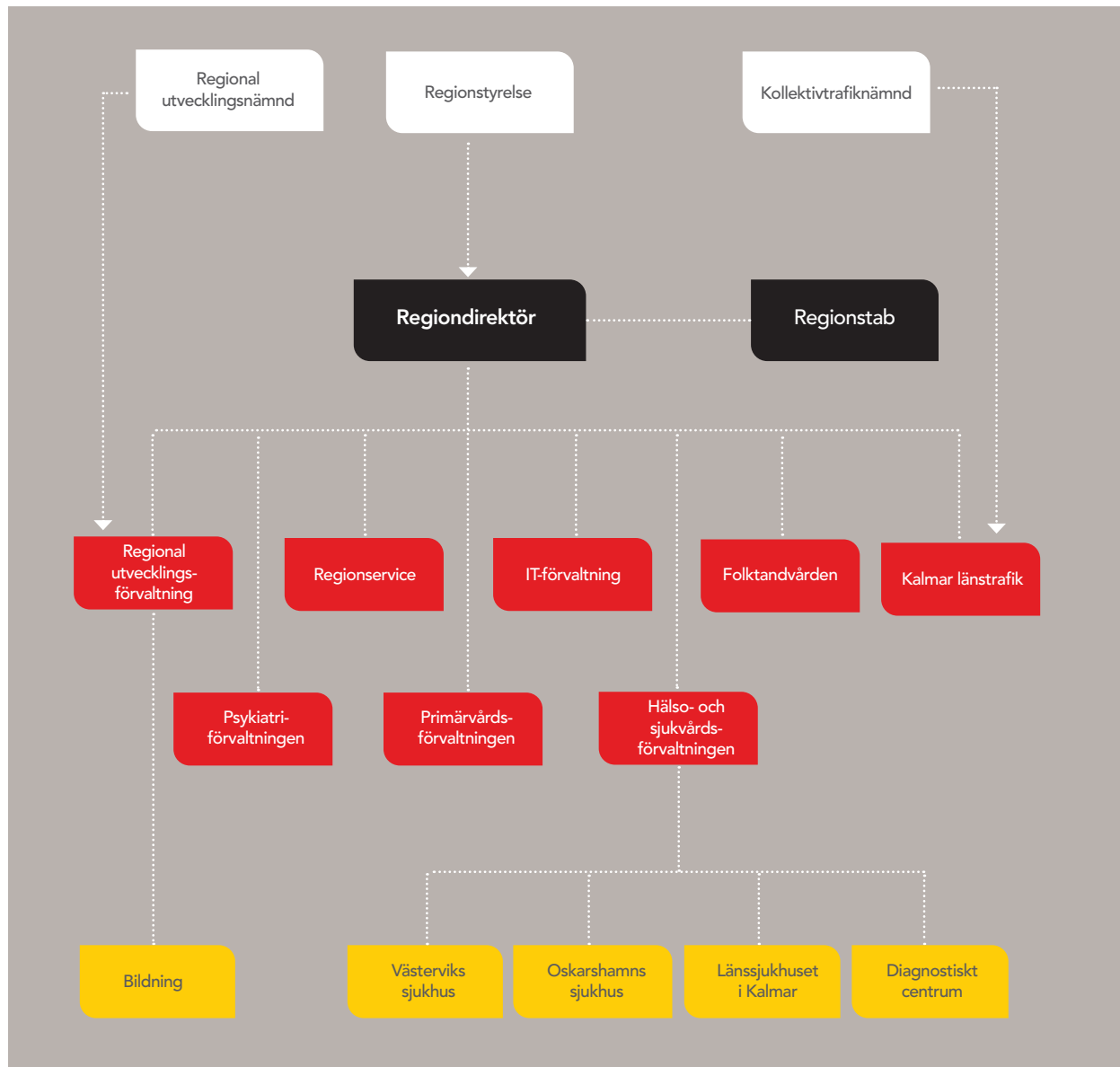


Politisk organisation

Region Kalmar läns politiska organisation är uppdelad på ett regionfullmäktige, en regionstyrelse som tillika är driftsnämnd för hälso- och sjukvård, två ytterligare driftsnämnder, en patientnämnd, en samverkansnämnd samt ett antal utskott och beredningar. Regionstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region Kalmar läns angelägenheter och har uppsikt över

övriga två driftsnämnders verksamhet. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom nämndens ansvarsområde bedrivs i enlighet med regionfullmäktiges mål samt anvisningar från regionstyrelse. Nämnderna ansvarar också för att efter regionstyrelsens anvisningar utarbeta förslag till verksamhetsplan för verksamheten inom sitt ansvarsområde.

Verksamhetsorganisation | Region Kalmar län



Verksamhetsorganisation

Förvaltningen speglar den politiska organisationen med en regionstab och förvaltningar kopplade till regionstyrelsen eller berörd nämnd.

Företag, stiftelser och kommunalförbund

Region Kalmar län är huvudman för eller delägare i ett antal bolag, stiftelser och kommunalförbund. Region Kalmar län är enligt lag inte skyldigt att upprätta en sammanställd redovisning av den verksamhet som bedrivs. En konsolidering har heller inte bedömts tillföra väsentlig information i förhållande till Region Kalmar läns resultat- och balansräkning. Nedan redovisas i stället varje bolag och stiftelse separat

Kalmar Läns Trafik AB, 556206-5101, ägarandel 100 procent

Som kollektivtrafikmyndighet för länet har Region Kalmar län från och med 2012 tagit över ansvaret för allmän kollektivtrafik, färdtjänst och riksferdtjänst. Den kvarvarande verksamheten i Kalmar Läns Trafik AB omfattar sedan dess framför allt uthyrning av spårfordon enligt upprättat hyresavtal. Bolaget äger sex tåg där huvudinriktningen är att dessa ska överlåtas till AB Transitio.

Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP), 556530-6460, ägarandel 14,3 procent

KLP AB bildades 1996 med uppgift att förvalta länets kommuner och Region Kalmar läns avsättningar för pensionsändamål. Ägarnas kapitalavsättningar ska i första hand vara avsedda att täcka uppkommande förpliktelser att utbetala tjänstepensioner. Aktierna i bolaget innehas av följande kommuner med 100 aktier var; Emmaboda, Hultsfred, Högsby, Mörbylånga, Nybro, Torsås, Vimmerby samt Kalmarsunds Gymnasieförbund. Region Kalmar län, Mönsterås kommun och Oskarshamns kommun innehar 200 aktier var. Portföljförvaltningen har under året fortsatt att bedriva i egen regi.

I bolagets placeringspolicy anges att verksamheten är inriktad på att skapa bästa möjliga avkastning på de avsättningar som gjorts. Verksamheten ska grundas på principerna långsiktighet, försiktighet samt balansering av risk och avkastning. Placeringar i aktier får inte överstiga 60 procent och ska inte understiga 25 procent av de totala tillgångarna. Placeringspolicyen prövas årligen och godkänns vid det konsortiemöte som äger rum inför årsstämman i bolaget. KLP:s ägare har gemensamt arbetat fram ett ägardirektiv.

Den totala avsättningen för Region Kalmar län uppgår till 637,2 mnkr och Region Kalmar läns andel av portföljen har ett marknadsvärde den 31 december 2023 på 2 634,0 mnkr.

Samtrafiken Sverige AB, 556467-7598, ägarandel 1,8 procent

Bolagets uppdrag är att genom samverkan inom planering, biljetter, stationer, information, trafikstörning och tillgänglighet medverka till att öka det kollektiva resandet i Sverige.

Kust till Kust AB, 556481-7822, ägarandel 12,5 procent

Kust till Kust AB har haft som syfte att värna och utveckla järnvägstrafiken till, från och inom Kust till Kustbanans trafiksys-

tem. Under 2021 beslutade styrelsen att lägga verksamheten i bolaget vilande tills vidare som en konsekvens av de gjorda trafik- och avtalsförändringar avseende persontrafiken på Kust till Kustbanan. Det togs beslut i regionfullmäktige, RS 2021/970, att avveckla bolaget om samtliga aktieägare fattar likalydande beslut. I juli 2023 har en första utskiftning gjorts till bolagets aktieägare där Region Kalmar län som aktieägare erhållit 8 264 kronor som ett led i bolagets likvidation. Slutlikvid på 1 384 kronor kommer att erhållas under nästa år.

Öresundståg AB, 556794-3492, ägarandel 12 procent

Öresundståg AB ansvarar för den svenska delen av Öresundstågstrafiken, vilket innebär att bolaget tillhandahåller service och utför operativa förvaltningsuppgifter hänförliga till offentlig kollektivtrafik med tåg i Region Skåne, Region Blekinge, Region Kronoberg, Region Kalmar län, Region Halland och Västra Götalandsregionen.

AB Transitio, 556033-1984, ägarandel 5 procent

Region Kalmar län äger, tillsammans med övriga regioner i Sverige, AB Transitio, som är ett samverkansorgan vars uppgift är att anskaffa spårfordon för främst regional järnvägstrafik åt svenska trafikmyndigheter. Syftet är att genom den samordnade anskaffningen minimera kostnaderna för fordonsförsörjningen. AB Transitio har även en mätroll när det gäller omfördelningar av fordon mellan användare för att nå ett effektivt fordonsutnyttjande.

Inera AB, 556559-4230, ägarandel 0,1 procent

Inera AB har funnits sedan 1999. Bolaget utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare i regioner och kommuner. Inera är den nationellt sammanhållande aktören för digitalisering inom kommuner och regioner. Inera samarbetar med flera statliga myndigheter såsom Folkhälsomyndigheten, E-hälsomyndigheten, Myndigheten för digital förvaltning och Socialstyrelsen, men också med det privata näringslivet och akademien. Inera ägs av SKR Företag, 21 regioner och 289 kommuner. Bolaget leds av en politisk styrelse som består av 15 ledamöter där sex utses av regionerna, sex av kommunerna och tre utses av SKR Företag.

Almi Företagspartner Kalmar län AB, 556488-1273 ägarandel 49 procent

Region Kalmar län äger Almi Företagspartner Kalmar län AB tillsammans med majoritetsägaren ALMI Företagspartner AB som är det nationella moderbolaget. Bolaget erbjuder tjänster inom affärsutveckling och utlåning i huvudsak riktad till företag med lönsamhets- och tillväxtpotential. Verksamheten ska medverka till att konkurrenskraftiga och därmed hållbara små och medelstora företag utvecklas och blir fler. Bolaget samverkar och bygger partnerskap med relevanta privata och offentliga

aktörer där syftet är att finansiera och på andra sätt stödja företagsutveckling samt internationalisering. Region Kalmar län finansierar bolaget med 49 procent vilket år 2023 motsvarar 6,9 mnkr.

Kalmar läns Musikstiftelse, 832800-7433

Stiftelsen bildades 1988 av dåvarande Landstinget i Kalmar län. Under några år ansvarade Regionförbundet i Kalmar län för verksamheten men sedan årsskiftet 2016 har Region Kalmar län ansvar för de ekonomiska anslagen. Verksamheten finansieras av Statens kulturråd, Region Kalmar län, några av länets kommuner, samarbetande företag och de intäkter som kommer av försäljning av konserter och andra tjänster. Stiftelsens huvudsakliga uppgifter är att producera konserter åt skolor, föreningar och företag i Kalmar län. Stiftelsen arbetar inom tre verksamhetsområden; barn- och ungdomsproduktion, samverkan och produktioner med och till musiklivet i hela länet samt kammarorkestern Camerata Nordica där Kalmar läns Musikstiftelse är huvudman. Länsmusiken har som mål att vara tillgängliga i hela länet och att ge alla lika möjlighet att delta i ett mångsidigt och rikt musikliv av god kvalitet.

Stiftelsen Kalmar läns Museum, 832400-4087

Kalmar läns museum är regionalt museum för historia och kulturarv. Museet drivs i stiftelseform med Region Kalmar län, Kalmar kommun och Kalmar läns hembygdsförbund som huvudmän. Stiftelsens ändamål är att bedriva och främja kulturminnesvård och museal verksamhet, förvalta läns museets föremålssamlingar och arkivalier och hålla dem tillgängliga för allmänheten.

Dåvarande landstingsfullmäktige beslutade 2013 om att ingå borgen för Kalmar läns museum uppgående till maximalt 6,0 mnkr.

Under 2022 beslutade regionstyrelsen om ett ovillkorat kapitaltillskott på 7,5 mnkr till Kalmar läns museum som betalades ut i mars 2023. Kapitaltillskottet ska stärka det egna kapitalet och användas för att flytta museets föremålssamling. I ett ägardirektiv har museets styrelse även uppmanats att genom positiva resultat stärka det egna kapitalet under kommande fyra år.

Samordningsförbundet i Kalmar län

Samordningsförbundet i Kalmar län bildades 2005. Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Kalmar län och kommunerna i länet är medlemmar. Förbundets uppgift är att bedriva finansiell och politisk samordning mellan medlemmarna inom rehabiliteringsområdet. Uppdraget är att underlätta för medlemmarna att samverka kring individer i arbetsför ålder som behöver ett samordnat stöd från flera rehabiliteringsaktörer. Samordningsförbundets intäkter styrs av Försäkringskassans tilldelning av statens medel till förbundet. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen svarar för halva kostnaden, regionen för en fjärdedel och länets tolv kommuner tillsammans för åter-

stående fjärdedel. Avgiften för Region Kalmar län uppgår för 2023 till 4,0 mnkr.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, ägarandel 2,4 procent

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg bildades 2016 för att skapa samordningsvinster och stordriftsfördelar. Förbundets ändamål är att för medlemmarna tillhandahålla ambulansflyg för att öka patientnyttan och patientsäkerheten genom samordning av gemensamma resurser. Verksamheten har genomfört operativ driftstart från november 2021. Förbundets medlemmar består av alla regioner i Sverige. Avgifterna fördelas mellan medlemmarna utifrån yta och invånarantal. Investeringar i flygplanen finansieras genom lån från medlemmarna efter andelstal. Totalt lån till förbundet uppgår till 15,5 mnkr.

Löf, Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag

Löf, Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag är ett rikstäckande försäkringsbolag vars huvuduppgift är att försäkra de vårdgivare som finansieras av landets regioner. Slutkunden är de patienter som drabbas av patientskada och uppdraget är att utreda och lämna ersättning till de patienter som skadats i vården samt att bidra till att antalet skador i vården minskar. Löf är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av landets samtliga regioner. År 2023 uppgår den definitiva premien till 32,4 mnkr.

Träcentrum Nässjö Kompetensutveckling AB, 556489-4326, ägarandel 2,5 procent

Bolaget bedriver verksamhet med utbildning och projektledning gentemot företag, organisationer och privatpersoner. Förutom utbildning bedriver bolaget även konferensverksamhet. Bolaget ägs av 42 delägare där Stiftelsen Träcentrum Nässjö, org.nr 827000-9510, äger 94 procent. Företaget har sitt säte i Nässjö.

Samverkansprojektet E22 AB, 556715-0205, ägarandel 20 procent

Bolaget bildades under 2006 och ägs till lika delar av Sydsvenska Industri- och Handelskammaren, Region Skåne, Region Blekinge, Region Kalmar län och Region Östergötland. Bolaget skall verka för att åstadkomma en utbyggnad och upprustning av väg E22 mellan Norrköping och Trelleborg till minst fyrfältsstandard.

Kommuninvest ekonomisk förening, 716453-2074, ägarandel 0,14053 procent

Från och med 1 april 2020 är Region Kalmar län medlem i Kommuninvest ekonomisk förening. Föreningen är en medlemsorganisation med svenska regioner och kommuner som medlemmar och har till ändamål att i sin verksamhet förverkliga en gemensam verksamhetsidé och vision bestående i att

främja sina medlemmars ekonomiska intressen genom att skapa varaktigt bästa villkor för medlemmarnas upplåning, samt att genom stöd till medlemmarna skapa goda förutsättningar för deras verksamhet på det finansiella området. Samtliga medlemmar har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av borgensförbindelsen. För Region Kalmar läns del uppgår insatt kapital per 31 december 2023 till 58,9 mnkr där ytterligare medlemsinsats på 4,9 mnkr betalats in i år.

Kalmar Öland Airport AB, 556527-6184, ägarandel 50 procent

Region Kalmar län förvärvade 50 procent av aktierna i Kalmar Öland Airport AB den 1 april 2020. Flygplatsen ägs till resterande del av Kalmar Kommunbolag AB. Ägandet syftar till att stärka flygplatsens roll i den regionala utvecklingen samt att ge flygplatsen en starkare roll i utvecklingen mot ett hållbart resande. I ett regionalt perspektiv är det av största vikt att det finns en väl fungerande flygtrafik till och från Stockholm.

En samlad bedömning som gjordes vid bokslutet 2020 var att pandemin påverkat verksamheten och att resultatet beräknades minska med 33,0 mnkr under åren 2020 till 2022. Aktierna i Kalmar Öland Airport AB skrevs därför ner med 16,5 mnkr vilket motsvarar ägarandelen på 50 procent. Även vid bokslutet 2023 har en bedömning gjorts att förutsättningarna för bolagets ekonomi för åren 2023 till 2025 motiverar en nedskrivning med ytterligare 56,0 mnkr. Aktierna har därför skrivits ner med 28,0 mnkr, vilket motsvarar ägarandelen på 50 procent.

Årets resultat för bolaget uppgår till -20,2 mnkr att jämföra med budget på -17,0 mnkr. Trafikintäkterna blev 3,0 mnkr lägre än budgeterat på grund av SAS nedläggning av linjen mellan Kalmar och Stockholm Arlanda. Intäktsbortfallet kompenseras

dock av ersättning från Trafikverket för beredskapsflygplats, försäljning av fordon, intäkterna från Försvarsmaktens övning samt elstöd och omföring av omställningsstöd. Uppskjutna nyanställningar, nästintill inga timvikarier och ett lägre utfall på utbildningar under året ger ett positivt utfall för personalkostnaderna. Det är fortfarande en stor utmaning att anpassa verksamhet och schemaläggning efter nya förutsättningar och med minskad personalstyrka efter omställningsarbetet under pandemin.

I juni 2023 beslutade SAS att lägga ner flyglinjen mellan Kalmar och Stockholm Arlanda. Detta har fått konsekvenser för resandet mellan Kalmar och Stockholm men även för vidare resande inom övriga Sverige, Norden, Europa och världen. Det betyder också att antalet avgångar från Kalmar Öland Airport minskade jämfört med 2022. Utfallet för antal passagerare på Kalmar Öland Airport 2023 uppgår till 113 488, vilket trots allt är en liten ökning med cirka 7 procent jämfört med 2022. Däremot så är antalet avgångar endast uppe i 59 procent jämfört med 2019 och antalet resenärer är uppe i 49 procent jämfört med 2019.

Satsningar pågår fortsatt tillsammans med flygbolagen för att skapa ökade förutsättningar för ett enkelt resande till och från regionen. Inom miljöområdet pågår ett omställningsarbete mot en fossilfri flygbransch.

De långtgående effekterna av pandemin med nya resmönster och det rådande världsläget med recession, klimatkris och krig i Europa och Mellanöstern gör utvecklingen framåt mycket svårbedömd. Behovet av ett tidseffektivt och hållbart resande till Stockholm förmodas ändå vara stommen i verksamheten även i framtiden. Den internationella reguljärlinjen, med direkttrafik till och från Frankfurt Tyskland, kommer också vara viktig för verksamhetens inriktning och utveckling framöver, inte minst i ett besöksnäringssperspektiv ■

Uppdragsföretag

Regionen har ansvar att verka för en god hälsa hos befolkningen och en god hälso- och sjukvård. Aktiviteterna för att uppnå fullmäktiges mål kan antingen ske i egen regi eller genom att ingå avtal med externa utförare. Det senare sker bland annat genom

upphandling av vård enligt Lagen om offentlig upphandling och Lagen om valfrihetssystem.

Region Kalmar läns största uppdragsföretag inom olika verksamhetsområden är följande:

Uppdragstagare	Verksamhetsområde	Utfall 2023 mnkr	Utfall 2022 mnkr
Nybro Läkarcentrum AB	Vårdvalsverksamhet	57,5	57,6
Cityläkarna i Kalmar AB	Vårdvalsverksamhet	46,1	45,1
Praktikertjänst AB	Vårdvalsverksamhet	29,2	26,9
Läkarhuset Kronan AB	Vårdvalsverksamhet	24,8	23,0
Cityläkarna i Nybro AB	Vårdvalsverksamhet	18,2	15,0
Husläkarcentrum	Vårdvalsverksamhet	17,0	17,1
Cityläkarna i Oskarshamn AB	Vårdvalsverksamhet	16,4	13,6
Slottsfjärdens läkarmottagning	Vårdvalsverksamhet	15,6	15,4
SLG Kalmar AB	Specialistvård	15,3	11,2
OCURA AB	Specialistvård	7,8	6,6
Screendoc AB	Specialistvård	5,6	5,4
KvinnoHälsa Helene Muhr AB	Specialistvård	3,9	3,8
Atleva Specialistvård AB	Specialistvård	3,5	-
Huddoktorn Kalmar AB	Specialistvård	3,3	3,0
Kropp & Själ Kalmar AB	Specialistvård	3,3	3,2
Transdev Sverige AB	Tågtrafik - Öresundståg	19,0	20,2
Öresundståg AB	Tågtrafik - Öresundståg	10,1	8,6
Bergkvarabuss AB	Linjetrafik med buss	320,9	305,1
Flexbuss Sverige AB	Linjetrafik med buss	127,7	119,4
Buss i Väst AB	Linjetrafik med buss	87,3	76,6
Nilsbuss AB	Linjetrafik med buss	48,1	53,2
Nettotaxi AB	Serviceresor	30,2	27,0
Flexbuss Sverige AB	Serviceresor	26,4	26,3
Vikbolands Taxi 160 000 AB	Serviceresor	14,1	-
Nilsbuss AB	Serviceresor	13,9	14,5

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att förstå Region Kalmar läns resultat och ekonomiska ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om ekonomiska förutsättningar i omvärlden samt om demografin

Omvärldsanalys

Sveriges kommuner och regioner (SKR) sammanfattar i sin senaste rapport från den 14 december 2023 aktuell samhälls-ekonomi samt övrig ekonomisk information avsedd för regioner och kommuner.

De senaste årens höga inflation och de högre räntorna har urholkat köpkraften för hushållen och pressat lönsamheten i delar av näringslivet. Detta är en huvudsak till att den globala tillväxten bromsats in. Många ekonomier uppvisar låg BNP-tillväxt och endast USA avviker bland utvecklade länder, med en relativt hög tillväxt i år. Men även i USA väntas dock de senaste årens uppgång för inflation och räntor slutligen ge ett mer tydligt avtryck i ekonomin med dämpad konjunktur som följd. Enerpriserna i Europa har fallit tillbaka. De är dock högre än innan Rysslands anfallskrig mot Ukraina, vilket gör att tillverkningsindustrin fortsätter hämmas av de höga energipriserna. Trots en svag utveckling det senaste året har den europeiska arbetsmarknaden hittills visat sig robust. Men den svaga produktionsutvecklingen för europeisk industri har nu spridit sig till tjänstesektorn, varför en svagare arbetsmarknad väntas för 2024. Den svenska konjunkturen försvagas i år och nedgången väntas fortsätta nästa år. Den svaga BNP-tillväxten i Sverige beror i hög grad på den höga räntekänsligheten i svensk ekonomi.

Med sjunkande hushållskonsumtion och bostadsbyggande har dock svensk konjunktur räddats i år av en stark utveckling av exporten och tillverkningsindustrin. Inflationen är nu på väg ner och flera centralbanker har indikerat att räntetoppen har nåtts. En flerårig anpassning till högre priser och räntor väntar för hushåll och företag och detta dämpar efterfrågetillväxten framöver. Att både inflationen och räntorna faller 2024 bidrar till att stötta den svenska konjunkturen. Den högre prisnivån är dock bestående, och räntorna beräknas inte bli lika låga som de var tidigare år.

Den svaga BNP-utvecklingen i Sverige kommer att fortsätta dämpa efterfrågan på arbetskraft där en svag utveckling för arbetade timmar bromsar tillväxten för lönesumman. På sikt har arbetslösheten börjat stiga vilket kommer leda till att både hushållens konsumtionsefterfrågan och det kommunala skatteunderlaget dämpas. Den köpkraft som skatteunderlaget innebär för kommuner och regioner dämpas genom de stora prisuppgångarna. För sektorn beräknas skatteunderlaget i reala termer urholkas kraftigt 2023 och 2024. För 2023 prognosticeras en real nedgång av skatteunderlaget med 1,1 procent. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003.

Såväl i Sverige som i omvärlden antas en konjunkturuppgång 2025 och först då beräknas sysselsättningen åter att öka.

Nyckeltal för den svenska ekonomin

Årlig procentuell förändring	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	2,9	-0,3	0,5	3,2	2,8
Arbetade timmar	2,4	1,5	-0,1	1,8	1,6
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,5	7,6	8,8	8,7	8,1
Befolkning, 15-74 år	0,5	0,6	0,4	0,6	0,5
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	6,4	5,5	3,1	4,9	5,1
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	3,9	3,3	3,1	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,7	3,9	3,5	3,3
Inflation, KPIF	7,7	6,1	2,4	1,9	1,9
Inflation, KPI	8,4	8,7	3,3	1,4	1,7
Styrränta, värde vid årets slut	2,5	4,0	3,25	2,0	2,0

Källa: SKR Cirkulär 23:56 2023-12-14

Befolkningsutveckling

Befolkningens sammansättning påverkar dels efterfrågan på Region Kalmar läns tjänster, dels storleken på skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning då bidrag från systemet för kommunalekonomisk utjämning baseras på invånarantalet och strukturen på regionens befolkning.

Den 1 november 2023 hade Kalmar län 247 063 invånare, vilket är en minskning med 728 personer sedan 1 november

2022. I Kalmar kommun ökar antalet invånare med 395 personer. I alla övriga kommuner, förutom Mörbylånga, minskar antalet invånare. Minskningen är störst i Emmaboda kommun och där minskar antalet invånare med 241 personer. Andelen 65 år och äldre i länet uppgår till 26,2 procent att jämföra med siffran för riket som är 20,8 procent. Kalmar läns befolkning är näst äldst i landet efter Gotlands län ■

Händelser av väsentlig betydelse

Året har präglats av flera oroshärdar och ansträngt makroekonomiskt läge där bland annat inflationen driver upp priser och urholkar det reala skatteunderlaget.

Trots starka ekonomiska resultat de senaste åren väntas nu ekonomiskt besvärliga år. De ekonomiska utmaningarna är en konsekvens av generella kostnadsökningar samt att inflationen bidrar till ökade kostnader för pensioner. Efter flera år med låg inflation ökar värdeuppräknningen av pensionerna på grund av det höjda prisbasbeloppet. Detta i kombination med höjda premienivåer i den avgiftsbestämda pensionen ökar de totala pensionskostnaderna.

I april beslutade regionstyrelsen för Region Kalmar län att uppdra till samtliga nämnder och förvaltningar att redovisa åtgärder motsvarande 200 miljoner kronor för att säkra en god ekonomisk hushållning på längre sikt. Åtgärderna ska inriktas på att nå full effekt senast 2025. Regiondirektören har samordnat arbetet och gjort en samlad slutredovisning till regionstyrelsen i september 2023. Med utgångspunkt i uppdraget från regionstyrelsen har det genomförts ett arbete i samtliga förvaltningar och i regionstaben. Arbetet har omfattat såväl kortsiktiga som långsiktiga åtgärder. I enlighet med uppdraget motsvarar redovisade åtgärder på helårsbasis och fullt genomförda runt 200 mnkr i nettokostnadssänkning. De pågående åtgärderna för en budget i balans omfattar bland annat minskade kostnader för konsulter, restriktivitet kring utbildning, kurser och konferenser, anställningsprövning vid ersättningsrekrytering, digital omställning, analys av läkemedelsanvändning samt oberoende av bemanningsbolag inom hälso- och sjukvården. Från den 1 oktober har inhyrd personal minskats vid länets tre sjukhus. Utfasningen sker dock stegvis och målet

är att vara oberoende av inhyrd personal under 2024, det vill säga att kostnaderna för bemanningspersonal inte överstiger två procent av personalkostnaderna. Inom kollektivtrafiken har det beslutats om effektiviseringar i tågtrafik och linjelagd buss- trafik. Utöver de redovisade åtgärderna pågår inom samtliga verksamheter ett ständigt effektiviseringsarbete.

I slutet av året har inflationen sjunkit vilket innebär att centralbankerna sätter stopp för eventuella räntehöjningar framåt. Det har i sin tur resulterat i god utveckling på finansmarknaderna i slutet av året och en god utveckling av regionens placerade pensionsmedel.

Från och med den 1 januari 2023 uppdaterades tjänstepensionsavtalet. Den avgiftsbestämda pensionen ökar då avgiften blir 1,5 procentenheter högre i det nya avtalet. Intjänandet av förmånsbestämd del kommer att minska framåt då en del av nytt intjänande i stället kommer att ske i avgiftsbestämda pensionen. Det nya avtalets ökade kostnader svarar dock enbart för en liten del av kostnadsökningarna för året, då effekter av den högre inflationen och därmed ökad värdesäkring av pensionsavsättningen dominerar.

Under 2023 har en klassificering genomförts för de elva största externa hyresavtalen för fastigheter som regionen har ingått, där åtta avtal konstaterats uppfylla villkoren för finansiella leasingavtal. Resterande tre avtal har klassificerats som operationella avtal. Under rubriken "Byte av redovisningsprincip och justering av jämförelsesiffror" redovisas omräkningen av jämförelsetal från tidigare år. Det betyder att från den 1 januari 2022 redovisas externa hyresavtal fastigheter som finansiell leasing i de fall de uppfyller villkoren enligt RKR:s R5.

För mer information hänvisas till avsnitten om regionens verksamhetsområden ■

Styrning och uppföljning av Region Kalmar läns verksamhet

Regionplanen är regionens viktigaste styrdokument och anger färdriktningen på såväl kort som lång sikt. I regionplanen länkas de övergripande strategiska målen samman med den operativa verksamheten. Region Kalmar läns styrmodell består av en vision, en strategi samt fem övergripande strategiska mål.

Målstyrning

Målstyrningen sker enligt modellen Balanserat styrkort där mål, mått och aktiviteter processas fram inom fyra målområden, invånare och kund, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Övergripande mål blir styrande, tydliggjorda och kommunicerade och följs upp på alla nivåer i organisationen. Ansvar för förankring av målstyrningsprocessen följer linjeorganisationen. Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att verksamheten ska uppnå goda resultat enligt beslutade mål. Målen formuleras så att de beskriver vad som ska uppnås. Målen mäts av med mått med tillhörande målvärde som möjliggör uppföljning och analys av mål. Regionfullmäktiges mått anges i kortsiktiga och långsiktiga målvärden. Baserat på regionplanen upprättas verksamhetsplaner/styrkort för nämnderna, förvaltningarna, förvaltningsområde, basenheter och enheter.

Region Kalmar läns politiska organisation

Region Kalmar läns politiska organisation är uppdelad på ett regionfullmäktige, en regionstyrelse som tillika är driftsnämnd för hälso- och sjukvård, två ytterligare driftsnämnder (regionala utvecklingsnämnden och kollektivtrafiknämnden), patientnämnd, en samverkansnämnd samt ett antal utskott och beredningar.

Ansvar och befogenheter

Enligt kommunallagen 6 kap. leder och samordnar regionstyrelsen förvaltningen av Region Kalmar läns angelägenheter och har uppsikt över övriga två driftsnämnders verksamhet. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom nämndens ansvarsområde bedrivs i enlighet med mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt i övrigt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Planering, budget och verksamhetsuppföljning

Planering- och budgetprocessen ska vara tydlig, enkel att förstå och ska utgå från en analys av omvärld, behov, ekonomi och verksamhet samt inkluderar processen för investeringar.

Regionplanen med tillhörande verksamhetsplaner syftar till att ge en strategisk inriktning i hela verksamheten och styr så att resurserna används på bästa sätt.

Struktur för Region Kalmar läns planering- och budgetprocess

Regionplanen beslutas i regionfullmäktige i november för de kommande tre åren och den är utgångspunkt för regionstyrelsen och respektive nämnds årliga verksamhetsplaner.

Förvaltningarna inom regionstyrelsen och respektive nämnd upprättar därefter årliga verksamhetsplaner och detaljbudgetar som redovisas och beslutas i regionstyrelsen och i respektive nämnd i januari för innevarande budgetår. I verksamhetsplanerna bryts regionfullmäktiges övergripande mål ned i verksamhetsmål och aktiviteter som verksamheten ska uppnå under året.

Regionstyrelsens och nämndernas verksamhet skall bedrivas inom beslutad budgetram. Inom drift- och investeringsramen har nämnderna rätt att prioritera för att nå uppsatta resultatmål.

Struktur för Region Kalmar läns uppföljning

Periodrapporter och uppföljningsrapporter

Regionstyrelsen och övriga nämnder, förutom patientnämnden upprättar tre ekonomiska periodrapporter i enlighet med upprättad plan för uppföljning. Nämndernas periodrapporter överlämnas till regionstyrelsen för information och eventuella åtgärdande.

Region Kalmar län upprättar tre uppföljningsrapporter under året. Dessa redovisas i regionstyrelsen för information och eventuella åtgärder.

Verksamhetsberättelser och delårsrapporter

Regionstyrelsen och övriga nämnder upprättar tre verksamhetsberättelser under året med undantag för patientnämnden som upprättar en årlig verksamhetsberättelse.

Verksamhetsberättelsen innehåller en uppföljning av verksamhetsplaner. De nedbrutna målen och måtten i regionstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner följs upp i upprättade verksamhetsberättelser. Regionstyrelsen och nämndernas verksamhetsberättelser överlämnas till respektive nämnd och till regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärdande.

I de årliga verksamhetsberättelserna, med undantag för patientnämnden, ingår framtidsavsnittet som anger behov och riktning framåt. Dessa ligger till grund för planering och prioritering inför kommande regionplan.

Region Kalmar län upprättar två delårsrapporter under året som innehåller en uppföljning av samtliga nämnders verksamhetsplaner. Delårsrapporten efter första tertiet redovisas i regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärder. Delårsrapporten efter andra tertiet redovisas i regionfullmäktige för beslut och eventuella åtgärder. Region Kalmar läns delårsrapporter innehåller bland annat följande information:

- En sammanfattande utvärdering av regionens samtliga mål och målsättningar genom uppföljning av både ekonomi och verksamhet.
- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.
- Upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- Redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till budget som fastställts.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Årsredovisning

Region Kalmar län upprättar en årsredovisning utifrån vad som anges i kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning. Årsredovisningen lämnas till regionfullmäktige för beslut.

Årsredovisningen ska innehålla följande:

- En sammanfattande utvärdering av regionens samtliga mål och målsättningar genom uppföljning av både ekonomi och verksamhet.
- Översikt över verksamhetens utveckling
- Region Kalmar läns organisation
- Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av regionstyrelsens och nämndernas verksamheter

- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Intern kontroll

Intern kontroll handlar om att säkerställa:

- En ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Att tillämpliga lagar, regler, riktlinjer, avtal med mera följs.

Regionstyrelsen ska se till att den interna kontrollen inom Region Kalmar län är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom Region Kalmar län samt att denna utvecklas utifrån Region Kalmar läns kontrollbehov. Därvid ska förvaltningsövergripande regler och anvisningar upprättas.

Regionstyrelsen ska med utgångspunkt från uppföljningsrapporter utvärdera Region Kalmar läns samlade system för intern kontroll. I bedömningen ingår att granska ändamålsenligheten av processen för intern kontroll samt hur tillämpningen har fungerat och vid behov föreslå förbättringsåtgärder. Om det föreligger brister, ska dessa brister beskrivas. Uppföljningen av internkontrollplanen dokumenteras i delårsrapport och verksamhetsberättelsen efter andra tertiet samt i årsredovisningen och i verksamhetsberättelser för helåret.

Avvikelser från mål och budget

Eventuella avvikelser gentemot budget och mål ska förklaras i verksamhetsberättelser, delårsrapporter och årsredovisning. Regionstyrelsen kan fatta särskilda beslut om åtgärder med anledning av redovisade avvikelser gentemot budget ■

Intern kontroll

Internkontrollplanen för år 2023 innehåller en regiongemensam riskanalys samt riskanalyser för respektive förvaltning där lämpliga åtgärder har arbetats fram och kopplats till riskerna.

En förbättringsåtgärd inför arbetet med 2023 års internkontrollplan genomfördes i slutet av 2022. Åtta fördefinierade huvudområden är framtagna som blir gemensamma för alla förvaltningar när riskanalyserna ska genomföras. På detta sätt

får regionen en mer sammanhållen process där fokus blir på de områden där de största riskerna finns. Dessa sju kategorier är:

- Personal
- Möten, kurser, konferenser, resor, representation och gåvor
- Avtalstrohet och leverantörsfakturer
- Intäkter och kundfakturer
- Köpt verksamhet
- Informationssäkerhet
- Inventarier och lager

För risker som inte sorterar in under någon av ovan definierade kategorier, finns även en kategori för "Övrigt".

Varje förvaltning avgör när under året som bäst lämpar sig för genomförande av uppföljning av de beslutade åtgärderna. Vid behov har förvaltningarna möjlighet att revidera beslutad internkontrollplan under året genom att lägga till ytterligare åtgärder under redan identifierad risk.

Under året har regionens internkontrollgrupp fått information om risker med att personuppgiftsincidenter inte anmäls, samt om anställdas efterlevnad av kraven på gallring och arkivering av personuppgifter. Upphandlingsenheten har även genomfört en informationsinsats kring upphandlingsprocessen och avtalstrohet. Informationen som erhållits ska sedan förmedlas vidare ut i respektive förvaltning.

Vid granskning av om ersättningar till personal avviker från allmänna bestämmelser visade utfallet på några få mindre avvikelser. Stickprov har genomförts främst inom vårdverksamheterna där det noterats ett fåtal fall som inte varit korrekt registrerade. Som ett exempel betalades sommarersättning ut även om det inte uppfyllde kriterierna för berättigande till ersättning.

Uppföljning av attesterade utanordningslistor inom lönehantering har genomförts två gånger under året. Granskningen visar på förbättring mot tidigare år, men att det fortsatt förekommer att en del av listorna inte attesteras alls eller inte at-

testeras i tid. För att säkerställa korrekt hantering av listor till rätt attestanter framåt har bland annat befintlig rutin kompletterats.

Vid granskning av leverantörsfakturer som avser kurser och konferenser, i syftet att kontrollera att korrekta underlag finns bifogat, visar resultatet att en stor del av fakturorna saknar underlag i form av främst detaljerat program. Arbetet pågår löpande med informationsinsatser i förvaltningarna för att förbättra resultatet samt med att efterfråga och komplettera med underlag i ekonomisystemet.

För att säkerställa att alla intäkter inflyter som planerat, har det genomförts kontroller hos berörda förvaltningar, mellan ekonomisystemet och några utvalda försystem. Vid stickprov som genomförts har avvikelser hittats. Bland annat visar stickproven på brister mellan vårdsystemet och ekonomisystemet, och att kontrollerna skulle kunna förenklas om det finns en kontrollrapport. Utifrån granskningen kommer arbetet att fortsätta under kommande år med bland annat att förbättra uppföljningsdata mellan systemen.

Internkontrollplanen för år 2024 är framtagen och beslutad. I riskanalysen finns sex regiongemensamma risker beslutade för uppföljning. Bland annat ska efterlevnaden av friskvårdsriktlinjen och riktlinjen för representation och gåvor granskas. Även kontroll av reglering av löneskulder samt om leverantörsfakturer betalas i tid ska genomföras ■

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning innebär att Region Kalmar län ska ha goda resultat både ur ett verksamhetsperspektiv och ur ett finansiellt perspektiv.

För att säkra en hållbar ekonomi krävs ändamålsenliga och kostnadseffektiva verksamheter, hushållning med tillgängliga resurser och en framförhållning i ekonomin. En del i det ekonomiska ansvaret är att säkra en god ekonomi på lång sikt då utgångspunkten är att varje generation ska klara kostnaderna för det den beslutar om och konsumerar. Nya satsningar och investeringar i verksamheten ska därför ske med långsiktig stabilitet i fokus. Framtiden innehåller nya möjligheter där en cirkulär ekonomi skapar ekonomisk utveckling genom innovationer och nytänkande.

För att Region Kalmar län ska kunna hantera konjunktursvängningar och ha en stark handlingsfrihet är det viktigt att bygga upp reserver i form av eget kapital vilket kräver ett positivt resultat över tid. Det ekonomiska resultatet ska också vara tillräckligt stort för att klara pensionsutbetalningar, investeringar

och kompetensförsörjning i framtiden. För att säkra god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv ska följande finansiella mål nås.

- Resultatet ska respektive år uppgå till minst två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
- Investeringarna ska finansieras utan extern upplåning

I regionplanen beslutades om ett negativt budgeterat resultat på 152,8 mnkr, där motsvarande medel ska disponeras ur resultatutjämningsreserven för att nå ett nollresultat. Det kommer att vara stora ekonomiska utmaningar de kommande åren, där effekterna av inflationen och ökade pensionskostnader kommer att vara extra kännbara. Regionen gör med anledning av det kortsiktigt ett avsteg från det långsiktiga överskottsmålet om två procent, för att mildra effekten av det extraordinära läget. Den ekonomiska utmaningen behöver också mötas av konkreta åtgärder för att regionens kostnadsutveckling inte ska påverka målet om en god ekonomisk hushållning på längre sikt.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Årets resultat uppgår till -61,0 mnkr med en positiv budgetavvikelse på 91,8 mnkr. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -225,5 mnkr. För att täcka det negativa resultatet efter balanskravsjusteringar i balanskravsutredningen, föreslås en disponering av medel från resultatutjämningsreserv på 225,5 mnkr. I redovisningen av mål och mått nedan redovisas resultatet efter disponering av resultatutjämningsreserven för såväl målvärde som utfall. Då det i regionplanen beslutats om ett negativt resultat på 152,8 mnkr innebär det att det finansiella resultatmålet för året nås.

De likvida medlen uppgår till 1 201,3 mnkr vid årets slut. Region Kalmar län har inga upptagna lån utan finansierar sina investeringar med egna medel utan extern upplåning. Det innebär att även det finansiella målet om att investeringar ska finansieras utan extern upplåning uppnås.

Soliditeten är ett mått på regionens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Soliditeten enligt blandmodellen uppgår till 36,0 procent vilket är en minskning med 3,1 procent i jämförelse med förgående årsbokslut. Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen uppgår till 1,5 procent och minskar med 1,2 procent i jämförelse med förgående årsbokslut ■

Mål och mått | God ekonomisk hushållning

Mått	Målvärde 2023	Långsiktigt målvärde	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Källa
Respektive årsresultat ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	0 %*	2,0 %	0 %	2,1 %	8,8 %	Raindance (Region Kalmar läns ekonomisystem)
Investeringar ska finansieras utan extern upplåning	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Raindance (Region Kalmar läns ekonomisystem)

*Se avsnitt "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning"



Resultatredovisning från förvaltningar och nämnder

Med anledning av det ekonomiska läget beslutade regionstyrelsen den 18 april att uppdra till samtliga nämnder och förvaltningar att redovisa åtgärder motsvarande 200 miljoner kronor för helheten för att säkra en god ekonomisk hushållning på längre sikt. Med utgångspunkt i uppdraget har arbete genomförts där redovisade åtgärder på helårsbasis och fullt genomförda motsvarar en nettokostnadssänkning motsvarande runt 200 mnkr.

Förvaltningar och nämnder arbetar även för en budget i balans och handlingsplaner finns framtagna. Det pågår ett brett

arbete, inom samtliga verksamheter, för att påverka kostnadsutvecklingen. De pågående åtgärderna för budget i balans bedöms delvis ha haft effekt 2023, men kommer att ha ytterligare effekt i ett längre perspektiv. Exempel på åtgärder är att minska kostnader för resor, utbildning och konferenser. Arbetet med oberoende av bemanningsföretag pågår tillsammans med att minska kostnader för konsulter. Det är även viktigt att inga nya projekt påbörjas innan en nyttoanalys är genomförd då arbete och insatser alltid krävs. Arbete med sortimentsstyrning pågår och avtalstroheten följs kontinuerligt upp. I tabellen redovisas förvaltningarnas budgetavvikelse.

BUDGETAVVIKELSE I MNKR

	2022	2023
Regionstyrelsen som driftsnämnd:		
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-340,7	-380,1
Primärvårdsförvaltningen	-4,5	-30,7
Psykiatrförvaltningen	-0,5	-4,0
Folktandvården	-0,4	5,2
IT-förvaltningen	4,3	17,9
Regionservice	-5,5	-1,6
Centraladministrerad verksamhet	86,0	28,5
Regionrevisionen	0,1	0,1
Summa	-261,2	-364,6
Regionala utvecklingsnämnden		
Regional utvecklingsförvaltning	6,0	8,7
Summa	6,0	8,7
Kollektivtrafiknämnden		
Kalmar länstrafik	-94,6	-64,2
Summa	-94,6	-64,2
Summa nämnder	-349,8	-420,0
Finansiering	350,2	511,8
Total	0,4	91,8

Verksamheterna inom regionstyrelsen

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen redovisar ett budgetunderskott på 380,1 mnkr vilket är 39,4 mnkr högre än bokslutet 2022. En orsak är minskade intäkter från statsbidrag och såld vård, men även ökade kostnader för den köpta vården och bemanningsföretag.

Nettokostnadsutvecklingen för 2023 uppgår till 5,4 procent vilket bland annat beror på att kostnaderna för köpt vård och läkemedel har ökat. En anledning till att den köpta vården ökar är arbetet med att säkra tillgängligheten efter pandemin, vilket har lett till att antalet öppenvårdsbesök och antalet operationer har ökat.

Kostnader för bemanningsföretag ökar jämfört med föregående år. Ökningen beror på att det under sommarmånaderna anlitas bemanningsföretag för att minska övertiden för ordinarie anställda medarbetare samt att det funnits ett ökat behov av inhyrd personal under vårmånaderna. Från den 1 oktober har målet varit att kraftigt minska nyttjande av bemanningsföretag med fokus på sjuksköterskor. Åtgärder har genomförts och antalet bemanningssköterskor har minskat med drygt 40 procent. En framgångsfaktor har varit att förvaltningen har lyckats rekrytera ett antal sjuksköterskor som tidigare arbetat för bemanningsföretag.

Kostnaderna för läkemedel ökar med 4,4 procent i jämförelse med föregående år och då främst kostnaden för behandling av cancer. Störst ökning ses inom gruppen immunterapi och behandling av en form av cancer i benmärgen. De senaste åren har andelen biosimilarer av så kallad TNF-alfahämmare ökat, vilket har inneburit kostnadsminskningar samtidigt som ett större antal patienter behandlas. Dessa används vid olika typer av antiinflammatoriska sjukdomar inom reumatologi, mage-tarm och hudsjukdomar.

I arbetet för en kostnadseffektiv verksamhet har fokus legat på att bland annat samordna sjukhusens resurser, verksamhetsutveckling kring digital omställning och anpassning till nära vård samt resurseffektiv personalplanering i syfte att minska nyttjande av bemanningsbolag.

Primärvårdsförvaltningen

Hälsoval

Verksamheten inom Hälsoval redovisar ett negativt ekonomiskt resultat motsvarande 32,9 mnkr. Resultatet är därmed 24,6 mnkr sämre än i bokslutet 2022. Skillnaden beror främst på att pandemirelaterade intäkter för bland annat vaccinationer har minskat, högre läkemedelskostnader samt en hög kostnadsutveckling.

Kostnaderna avseende hyrläkare är den främsta orsaken till obalansen inom hälsovalsekonomin. För 2023 uppgår kostnaderna till 50,9 mnkr, vilket innebär en minskning motsvarande 1,2 mnkr jämfört med 2022. Egna anställda specialister samt ST-läkare i allmänmedicin har i stället ökat under året vilket är

gynnsamt för det fortsatta arbetet med att minska hyrläkarberoendet.

Kostnader för läkemedel och främst inom området direktverkande perorala antikoagulantia (DOAK) har ökat. Den ökade förskrivningen är rekommenderad och innebär kortsiktiga kostnadsökningar men potentiella besparingar på sikt, i form av bättre hälsa och livskvalitet.

Primärvårdsförvaltningens verksamheter är i hög grad delaktiga i omställningsarbetet mot en god och nära vård. Ett exempel på pågående arbete inom området är att på enhetsnivå identifiera och anpassa arbetssätten gentemot de mest sjuka patienterna bland annat genom att säkerställa att dessa erbjuds fast vårdkontakt och även i övrigt erforderlig uppmärksamhet. Inom digitaliseringen har ett omfattande arbete med införandet av "1177 direkt" pågått sedan 2022 och från och med april i år är tjänsten införd på samtliga hälsocentraler inom länet.

Övrig verksamhet

Inom förvaltningens övriga verksamhet uppgår den positiva budgetavvikelsen till 2,2 mnkr, vilket är en försämring med 1,6 mnkr jämfört mot bokslutet 2022. Samtliga verksamheter beräknas redovisa positiva budgetavvikelser. Barn- och ungdomshälsan samt Psykisk hälsa utökar planenligt sina verksamheter under 2023. Exempel på arbete för en fortsatt ekonomi i balans är införandet av 1177 direkt och etablering av digital mottagning för unga vuxna.

Psykiatriförvaltningen

Förvaltningen redovisar ett underskott mot budget på 4,0 mnkr som bland annat beror på barn- och ungdomspsykiatriens arbete med neuropsykiatriska utredningar. För att korta köerna och öka tillgängligheten finns ett behov av inhyrd personal, främst psykologer samt ett behov av att köpa vård utanför regionen.

Intäkterna har ökat i jämförelse med föregående år, vilket beror på medel kopplade till olika satsningar inom psykisk hälsa, nära vård och tillgänglighet till barn och ungdomspsykiatri. Det finns ett behov av att placera patienter inom rättspsykiatrisk vård hos andra regioner. Psykiatriförvaltningen kommer fortsätta att jobba aktivt med att minska antalet utplacerade patienter i andra regioner för att minska kostnaderna för den köpta vården.

Totala kostnader för bemanningsbolag 2023 är något högre jämfört med föregående år. Detta beror delvis på sjukfrånvaro och vakanser inom verksamheten. Bemanningsbolag har efter behovsprövning anlitas för läkar-, psykolog-, och sjukskötersketjänster. Arbete har pågått under flera år för att minska bemanningskostnaderna och en handlingsplan finns framtagen.

Kostnaden för läkemedel har ökat något, vilket delvis beror på en prisuppgång på vissa läkemedel, men även att förskrivningarna har ökat. Arbete kommer att fortgå utifrån fastställd läkemedelsplan.

Tillsammans med Kalmar kommun har satsning gjorts inom området nära vård för barn med komplexa behov. Att kunna erbjuda vård för barn och unga i hemmet innebär ökade kostnader.

Folktandvården

Folktandvården redovisar ett överskott mot budget på 5,2 mnkr för helåret, vilket bland annat beror på ökade intäkter, färre vakanser och lägre sjukfrånvaro. Återhållsamhet vad gäller kurser, resor och konferenser har även bidragit till lägre kostnader. Specialisttandvården i Kalmar och Västervik har haft svårt att klara sig inom budget, vilket bland annat beror på problem med kontaminerade instrument. Detta har bidragit till att en del operationer har fått ställas in samt ökade kostnader för inköp av nya instrument. Antal remitterade unga vuxna och frisktandvårdspatienter inom käkkirurgi och protetik har även bidragit till minskade intäkter.

Besöksintäkterna ökar med 32,8 mnkr jämfört med samma period föregående år, vilket dels beror på en ny ersättningsmodell för barntandvården, dels på grund av höjda avgifter inom vuxentandvården. Barn- och akuttandvård prioriteras vilket efter pandemin har påverkat intäkterna för vuxentandvården.

Tillgängligheten för vuxna patienter utan frisktandvårdsavtal har dock förbättrats under sommaren. 2022 erhöles statsbidrag för den uppskjutna barntandvården, vilket medför att de totala intäkterna endast ökar med 15,7 mnkr.

Personalkostnader ökar med 8,2 mnkr 2023 jämfört med samma period föregående år. Detta beror dels på lyckade rekryteringsinsatser, dels på grund av minskad sjukfrånvaro. Januari och februari belastas av extra kostnader beroende på helginsatser för att öka tillgängligheten. Under sommaren har två kliniker i södra länet samordnats, i Lindsdal och i Berga centrum, och verksamheten har koncentrerats till Berga centrum. Det har gjorts för att maximera tillgängligheten med rådande resurser samt att främja en god arbetsmiljö och patientsäkerhet under semestertiden.

Antal besök 2023 minskar totalt med 5 360 som en direkt följd av vakanser gällande tandhygienister. Antal besök för patienter som tidigare fått anstå vård hos tandläkare ökar däremot med drygt 10 400.

Folktandvården har under året haft fokus på kostnadsutvecklingen och en översyn av tänkta aktiviteter har gjorts för att prioritera vad som ska fortgå och vad som kan skjutas på framtiden. I planen finns att öka avtalstroheten samt att analysera och följa upp samtliga kliniker månadsvis. Ett arbete har även påbörjats för att säkra effektiva patientflöden.

IT förvaltningen

Förvaltningen redovisar ett budgetöverskott motsvarande 17,9 mnkr. Personalkostnaderna är lägre än budget på grund av vakanta tjänster där rekrytering skjuts på framtiden. En restriktivare hållning kring kurser, konferenser och utbildningar bidrar också till en minskning av personalkostnaderna jämfört med

tidigare år. Kostnader för nationella tjänster är lägre jämfört med budget till följd av förseningar av olika nya införanden inom Inera. Den utvecklingsbudget som finns till förfogande för värdförvaltningarna har heller inte nyttjats enligt ansökta och beviljade medel.

Att flera tjänster är vakanta samtidigt som det finns ett tryck från övriga förvaltningar på fortsatt högt digitaliseringstempo och införanden av nya digitala verktyg påverkar kostnaderna då resurser i stället måste köpas in. Detta har inneburit ökade kostnader för inhyrda konsulter, i huvudsak projektledare. Dessa kostnader har dock successivt minskat under året i och med de ekonomiska åtgärder som vidtagits, vilket har gett en större effekt än vad som tidigare indikerats.

Övriga kostnader påverkas av externa hot mot den digitala infrastrukturen vilket kräver mer komplexa och kostsamma säkerhetslösningar. Det sker en förskjutning av kostnader från investering till drift utifrån en branschtrend där kostnader för hårdvara minskar samtidigt som kostnader för mjukvara ökar.

Cirka 68 procent av budgetramen avser kostnader för olika digitala verktyg som förvaltas genom Region Kalmar läns modell för samverkan mellan verksamhet och IT. Att det kommersiella ansvaret avseende avtal och licenser för IT systematiskt flyttats till IT-förvaltningen är en del i det effektiviseringsarbete som pågått under ett antal år för att säkerställa kvaliteten i regionens IT-avtal.

För att göra besparingar har ett flertal åtgärder vidtagits, framför allt har ett arbete påbörjats med att säkerställa en kostnadseffektiv livscykelhantering av exempelvis mjukvarulicenser, IT-avtal, hårdvara avseende klienter samt server- och lagringsutrustning. En kontinuerlig översyn av avtal säkerställer och fortsätter att förbättra avtalstroheten. Arbetet för att få en kostnadseffektiv verksamhet omfattar också vidareutveckling av processer och arbetssätt genom att automatisera repetitiva manuella arbetsuppgifter för att frigöra kapacitet.

Regionservice

Förvaltningen redovisar ett budgetunderskott på 1,6 mnkr, vilket är en förbättring med 3,9 mnkr jämfört med föregående år.

Kostnader till följd av covid-19 finns fortsatt 2023, i form av avtal som tecknades under pandemin och som ännu inte har löpt ut. Kostnaderna är dock på en betydligt lägre nivå jämfört med föregående år. Ökade priser på grund av den samhälls-ekonomiska utvecklingen påverkar också kostnaderna, främst inom områdena för byggnation, energi, sjukvårdsmaterial och livsmedel. Bland annat ingår kostnader för uppbyggnad av ett beredskapslager som består av frystorkat livsmedel med en hållbarhet på 25 år.

Intäkterna är bättre i jämförelse med budget och det beror bland annat på ökade intäkter från vindkraftverk, parkeringar, försäljning av bilar samt volymökningar inom olika områden.

I arbetet för en kostnadseffektiv verksamhet ingår bland annat samverkan inom kostverksamheten, arbete för minskad sjukfrånvaro samt avtalsförhandlingar.

Centraladministrerad verksamhet

Centraladministrerad verksamhet redovisar ett budgetöverskott på 28,5 mnkr. I centraladministrerad verksamhet ingår anslag för Regiondirektörens stab, Förtroendevalda, Beställd vård samt Övrig centralt administrerad verksamhet.

Regiondirektörens stab redovisar ett överskott mot budget på 20,0 mnkr. Överskottet består bland annat av ej tillsatta tjänster, men också projektmedel och anslag för forskning samt läkarutbildning. I regiondirektörens stab ingår även patientnämnden vars uppgift bland annat är att bevaka patienternas rättigheter och bidra till kvalitetsutveckling. Patientnämnden samt dess kansli redovisar ett överskott mot budget på 0,1 mnkr. Aktivt arbete pågår för att säkra att processer inom regionstabens verksamhet håller en hög kvalitet och säkerhet, är värdeskapande samt anpassas till det som sker inom lagstiftning och regelverk.

Förtroendevalda redovisar ett överskott mot budget på 4,0 mnkr, vilket främst beror på att kostnader för möten, resor, kurser och konferenser är lägre än budget.

Övrig verksamhet redovisar ett budgetunderskott uppgående till 6,2 mnkr. Främsta orsaken är kostnadsökning för centralt finansierade läkemedel.

Verksamheterna inom beställd vård, där bland annat Hälsoval och Vårdval Tandvård ingår, redovisar för helåret ett överskott mot budget motsvarande 10,7 mnkr.

Hälsoval redovisar ett budgetunderskott motsvarande 2,6 mnkr. Kostnaderna för hjälpmedel överstiger budget men vägs till stor del upp av att hälsosamtal 40, 50, 60-år inte har kommit i gång ännu. Under 2022 och 2023 så har uppdraget inom Hälsoval i Kalmar län och Vårdval psykisk hälsa primärvård i Kalmar län setts över ur ett Nära vård-perspektiv. Det innebär att de båda uppdragen har blivit mer tillitsbaserade med en förenklad ersättningsmodell och med större fokus på uppföljning. Patienternas behov är i centrum och det är mer fokus på att i första hand prioritera de patienter som har störst behov.

För privata specialister har nya avtal tecknats, men det finns även avtal som har avslutats och där ingen ny aktör trätt in, vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 4,9 mnkr.

Vårdval Tandvård och det särskilda tandvårdsstödet redovisar ett överskott mot budget motsvarande 1,9 mnkr för 2023. Ersättningsmodellen för barn- och ungdomstandvården ändrades från och med 2023. I stället för indragen ersättning för avtalsparterna så differentieras ersättningen ytterligare via det nya måttet följsamhet till revisionsintervallen.

Vårdval psykisk hälsa redovisar ett överskott mot budget på 6,5 mnkr, vilket beror på att kostnaden för besöksersättningarna fortfarande inte blivit så hög som beräknat samt att intäkterna blivit högre än beräknat. De nya ersättningar som tillkom 2022 nyttjats inte fullt ut ännu.

Regional utvecklingsnämnd

Redovisat budgetöverskott i nämnden uppgår till 8,7 mnkr. Överskottet återfinns främst inom regional utveckling, och beror främst på tillfälligt vakanta tjänster, tjänstledigheter

som inte ersatts med vikarie samt att ett par tjänster inte har återbesatts vid avslutade anställningar. Detta har medfört att vissa uppgifter har fått nedprioriteras.

Folkhögskolorna har anpassat verksamheten till en volymminskning till följd av att de extra statliga satsningar som har gjorts de senaste åren avslutats. Bildningsverksamheten utfall är ett överskott mot budget på 0,6 mnkr.

Två av skolorna har minskat sin verksamhet då de extra deltagarveckor som var möjliga att utnyttja förra året inte längre funnits kvar. För de båda andra skolorna har situationen varit den omvända, och satsning har gjorts för att fylla ordinarie deltagarveckor, vilket dock inte har lyckats fullt ut.

Inför förra läsårets början i september 2022 startade nya uppdragsutbildningar. Det gäller en kurs i svenska för akademiker som tagits fram i syfte att utbilda utrikes födda högskoleutbildade personer i svenska som andraspråk på nybörjarnivå, samt kompetenshöjande insatser inom svenska språket för regionens befintliga medarbetare. Under våren kom besked om att kurserna skulle fortsätta även läsåret 2023/2024, men detta har ändrats vilket medfört minskade intäkter för berörda skolor.

Beläggningen har varit god på folkhögskolornas internat. För konferensverksamheten har riktade insatser gjorts för att öka antalet interna konferenser som förläggs på folkhögskolorna. Satsningen har givit resultat då bokningsläget förbättrats.

Enligt beslut i regionala utvecklingsnämnden fördelas totalt 95,9 mnkr av regionala och statliga kulturmedel. Bidragen har betalats ut i sin helhet. Av budgeterat anslag för stöd till civilsamhället på 24,5 mnkr har 22,9 mnkr betalats ut.

Den nya programperioden är i full gång och intresset från länets aktörer är stort för i synnerhet europeiska regionalfonden. För att öka intresset för finansiering från europeiska socialfonden genomförs mobiliseringsinsatser i länet med syfte att sprida goda projektexempel och information om kommande utlysningar.

Arbetet har fortsatt med att tillsammans med länets kommuner ta fram en struktur för att skapa förutsättningar för nya företagsetableringar i länet. I en gemensam process har kommunerna gjort inventeringar, tagit fram underlag och bygger en modell för fortsatt arbete. Som en del i processen har ett samverkansavtal tecknats med Business Sweden.

Inför 2023 har medel från EU beviljats till projektet Health Data Sweden, en europeisk digital innovationshub, där Region Kalmar läns "eHealth Arena" ansvarar för en projektdel. I detta projekt samverkar regionen med Linnéuniversitetet och femton andra parter runt om i landet.

Årets avsättning till robusta strukturer på 7,0 mnkr har använts i sin helhet. Enligt tidigare beslut har 1,3 mnkr gått till förstärkning av det regionala utvecklingsarbetet med besöksnäringen. Nya överenskommelser har tecknats med IUC Kalmar län, Coompanion Kalmar län och Ung företagsamhet Kalmar län gällande verksamhetsbidrag på totalt 3,1 mnkr per

år 2023–2025. Resterande del av anslaget för robusta strukturer har använts för satsning på regional inkubator. Avtal undertecknades i september 2022 med Kalmar Science Park för att erbjuda denna verksamhet till hela Kalmar län under perioden 2022–2025.

Arbetet för en kostnadseffektiv verksamhet pågår och under året har besparingar gjorts genom att vissa tjänster inte återbesätts och att vikarier inte har tagits in vid planerade ledigheter. Effektiviseringar av detta slag har gjorts inom HR, folkhälsa, strategisk rådgivning och på folkhögskolorna, och full effekt förväntas från nästa år. Ett arbete för att förbättra förvaltningens avtalstrohet gentemot upphandlade leverantörer inleddes 2022 och har fortsatt under 2023. Avtalstroheten har sedan starten förbättrats från 53 procent till 68 procent. Arbetet som har gjorts tillsammans med upphandlingsenheten kommer fortsätta även 2024.

Kollektivtrafiknämnd

Underskottet för nämnden för helåret uppgår till 64,2 mnkr, vilket är 30,4 mnkr bättre än föregående år. Underskottet beror främst på trafikavtalens kostnadsutveckling där bland annat drivmedel och räntor avseende fordon ingår. Förbättringen mot föregående år förklaras av högre biljettintäkter och lägre driftskostnader i tågtrafiken.

Biljettintäkterna för den allmänna kollektivtrafiken har nått en nivå som överstiger 2019 års utfall, men antalet resenärer är fortfarande lägre och utfallet visar ett underskott mot budget motsvarande 14,0 mnkr. Tillköp från kommuner och skolbiljetter ger högre intäkter, varför totala budgetavvikelsen tillsammans med erhållet skadestånd från tågleverantör och övriga intäkter ger en positiv budgetavvikelse motsvarande 39,0 mnkr.

På kostnadssidan är den största posten kostnadsutvecklingen för trafikavtalen, vilken framför allt beror på stora prisökningar och innebär en negativ budgetavvikelse motsvarande 82,0 mnkr. Effekterna av borttagen skattereduktion för biogas som trätt i kraft i början av mars i år har inneburit ökade kostnader på cirka 15,0 mnkr. För servicetrafiken är kostnaderna 28,0 mnkr högre än budget.

Kostnader för tågtrafiken visar en positiv budgetavvikelse motsvarande 14,0 mnkr, vilket bland annat beror på att antalet tågavgångar på Tjustbanan har reducerats och ersatts med buss. I april tog kollektivtrafiknämnden beslut om effektiviseringar inom tågtrafik och linjelagd busstrafik.

Den ackumulerade självfinansieringsgraden för allmän kollektivtrafik uppgår till 48,9 procent och för den särskilda kollektivtrafiken till 20,8 procent.

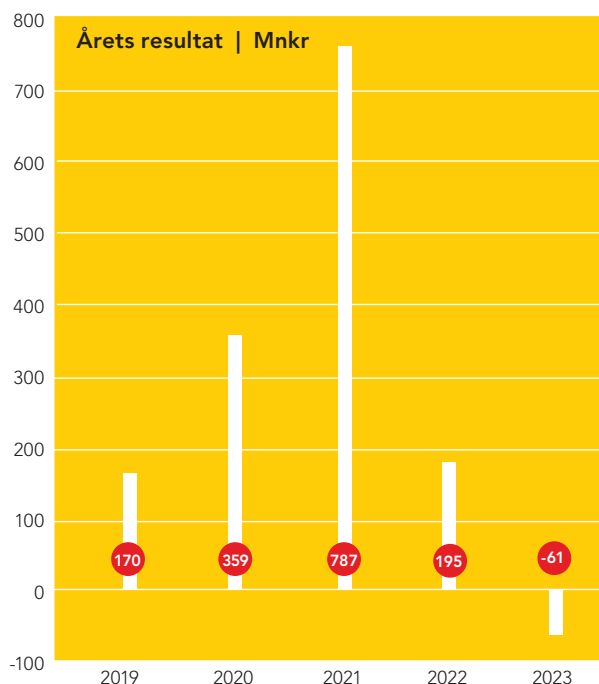
Resultatanalys för året

Mnkr	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens resultat	58,1	481,0
Årets resultat	-61,0	195,3
Nettokostnadsutveckling, %	10,5	5,4

Årets resultat uppgår till -61,0 mnkr vilket är 256,3 mnkr lägre än föregående år, och motsvarar en positiv avvikelse mot budget på 91,8 mnkr. Att resultatet är negativt beror främst på inflationens påverkan på pensionskostnaderna som ökar markant i jämförelse mot föregående år. Pensionskostnaderna ökar även av effekten vid övergången till det nya tjänstepensionsavtalet från 1 januari 2023. Resultatet påverkas också av generellt ökade kostnadsnivåer tillsammans med minskade intäktsnivåer.

Verksamhetens resultat beräknas till 58,1 mnkr och minskar mot föregående år med 422,9 mnkr i huvudsak beroende på de ökade pensionskostnaderna, vilka nära nog är fördubblade i jämförelse med föregående år, samt att tillskott av pandemi-relaterade riktade statsbidrag minskar. Kostnadsutvecklingen är hög inom områdena löner, köpt vård, läkemedel samt inhyrd personal.

Förvaltningarna redovisar ett underskott mot budget på 420,0 mnkr medan gemensamma poster lämnar ett överskott mot budget med 511,8 mnkr.



Nedan redovisas intäcks- och kostnadsförändringar i jämförelse med föregående år.

Verksamhetens nettokostnader ökar med 10,5 procent.

Verksamhetens totala intäkter minskar med 147,3 mnkr motsvarande 7,0 procent. Att intäkterna minskar är främst hänförligt till de pandemi-relaterade riktade statsbidragen som minskar med 289,6 mnkr. Intäkter från patientavgifter inom öppenvården ökar med 7,6 mnkr motsvarande 6,7 procent. Ökningen beror på att antalet öppenvårdsbesök har ökat, främst vid länssjuk-

huset men också vid Västerviks sjukhus, medan intäkterna vid Oskarshamns sjukhus är i nivå med föregående år. Även intäkter för uteblivna besök ökar. Intäkterna för såld vård ökar med 3,7 mnkr motsvarande 1,9 procent. Intäktsökningen syns främst inom psykiatrin medan intäkterna inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen minskar. Kollektivtrafikens intäkter ökar med 51,3 mnkr motsvarande 10,6 procent. Det är främst intäkter från biljettförsäljning, kommunernas köp av trafik samt skolbiljetter som ökar. Folkvandervårdens intäkter för vuxentandvård ökar med 8,0 mnkr motsvarande 4,8 procent beroende på höjda avgifter samt att insatser genomförts för att öka tillgängligheten. Övriga intäkter ökar med 26,1 där intäkter från försäljningen av fastigheten Valnötsträdet 6 står för 10,1 mnkr.

De totala *personalkostnaderna* ökar med 512,2 mnkr motsvarande 9,6 procent där den främsta orsaken till ökningen är *pensionskostnaderna* som ökar med 272,9 mnkr motsvarande 48,9 procent. Det är i huvudsak prisbasbeloppets förändring och hur det slår på värderingen av pensionsavsättningen som påverkar kostnaderna negativt. Även det nya tjänstepensionsavtalet från 1 januari 2023 påverkar, då den avgiftsbestämda pensionen är 1,5 procentenheter högre i det nya avtalet.

Förvaltningarnas totala lönekostnader ökar med 233,8 mnkr motsvarande 4,5 procent. Ökningen består av, förutom löneökningar, ökad arbetad tid vilket är ett resultat av fler tillsvidareanställda medarbetare samt extra insatser för att öka tillgängligheten. Bland annat har ett antal sjuksköterskor rekryterats som tidigare arbetat som inhyrd personal. Övertid och fyllnadstid har minskat, och har återgått till 2021 års nivå. Antalet arbetade timmar ökar med 0,7 procent mot föregående år.

Kostnader för inhyrd personal ökar under året med 17,9 mnkr motsvarande 7,0 procent. Anledningen till ökningen är att inhyrd personal har tagits in under sommarmånaderna för att minska arbetsmängden för anställda samt ett ökat behov av inhyrd personal främst under vårmånaderna. Kostnaderna för kategorin läkare är i nivå med föregående år och för kategorin sjuksköterskor syns en kostnadsökning med 12,4 mnkr motsvarande 10,0 procent. Kostnader för psykologer ökar, där ökningen uppgår till 4,1 mnkr motsvarande 30,2 procent. Målet är att minska nyttjandet av inhyrd personal från den 1 oktober 2023 med fokus på allmänsjuksköterskor. Från och med mitten av september minskade antalet inhyrda sjuksköterskor med drygt 40 procent. Inom psykiatrin har flera bemanningslösningar avslutats efter genomförda rekryteringar av psykiatriker och psykologer. Bemanningarkostnaderna inom psykiatrin minskar med 6,0 mnkr i jämförelse med initialt behov men ökar med 2,0 mnkr i jämförelse med föregående år.

Kostnader för köpt vård ökar med 88,6 mnkr motsvarande 12,2 procent. Inom den köpta vården från regioner utanför sydöstra sjukvårdsregionen syns en något större ökning som upp-

går till 47,9 mnkr. Ökningen inom sydöstra sjukvårdsregionen uppgår till 40,7 mnkr. Inom slutenvården minskade vårdtillfällena med 2,7 procent i jämförelse med föregående år, medan öppenvårdskontakterna ökade med 14,4 procent. Ungefär två tredjedelar av ökningen för öppenvårdskontakterna härleds till regioner utanför sydöstra sjukvårdsregionen. Ökningen inom öppenvården beror på det uppdämda vårdbehov som uppstått under pandemin. För att minska köerna som har bildats, arbetar verksamheterna med att vårdlotsa patienter både till privata vårdgivare och till andra regioner. Ökningen beror också på att många rättspsykiatriska patienter är utplacerade utanför vårt län på grund av platsbrist. Inom området neuropsykiatriska utredningar för barn och unga, har en ökning av patienter bidragit till att användandet av externa aktörer varit nödvändigt för att klara den förstärkta vårdgarantin inom barn- och ungdomspsykiatri. Kostnadsökningarna beror även på högre indexuppräknings som en följd av den höga inflationen.

Kostnader för läkemedel ökar med 66,8 mnkr motsvarande 6,5 procent. Ökningen är förväntad då det tillkommer nya preparat samt utökade indikationer för läkemedelsbehandling av cancer. En stor ökning syns för receptläkemedel mot cystisk fibros efter beslut om att nya behandlingsalternativ fått subvention. Kostnaden för rekviderade läkemedel mot cancer ökar. Ökningen beror dels på införande av nya läkemedel, dels på indikationsvidgningar av befintliga läkemedel. Störst ökning syns inom gruppen immunterapier och behandling av en form av cancer i benmärgen. Läkemedel mot ADHD ökar också under året.

Inom gruppen *sjukvårdsartiklar* minskar kostnaderna med 4,8 mnkr motsvarande 1,2 procent. Kostnaden för laboratoriematerial minskar med 23,0 mnkr, vilket är en följd av att en ny automationsbana installerats. Kostnaderna ökar för diabetes-hjälpmedel, radiologiska produkter, inkontinensartiklar och operationsmaterial med 16,4 mnkr. Övriga kostnader inom gruppen ökar med 1,8 mnkr. Kostnader för *material och varor* ökar med 8,1 mnkr motsvarande 4,7 procent, där kostnader för livsmedel ökar med 3,3 mnkr, tekniska hjälpmedel med 3,8 mnkr, lager med 2,9 mnkr samt byggnadsmaterial med 1,9 mnkr. Kostnadsminskningar syns för kommunikationsmaterial, rengöringsmaterial, undervisningsmaterial och övriga kostnader på totalt 3,8 mnkr. Ett kontinuerligt arbete med kostnadsbesparingar pågår där bland annat sortimentstyrning och arbete med att öka avtalstroheten genomförs.

Kostnader för köp av verksamhet ökar med 41,2 mnkr. Kostnader för länstrafikens trafikentreprenader ökar med 28,2 mnkr motsvarande 2,8 procent. I kostnaderna ingår även leasingkostnader för tåg. Ersättningsarna till trafikföretagen har från och med våren 2022 indexerats månadsvis i stället för halvårsvis för att bättre spegla den verkliga kostnaden. På grund av inflationen har prisökningarna varit höga, men de har stabiliserats

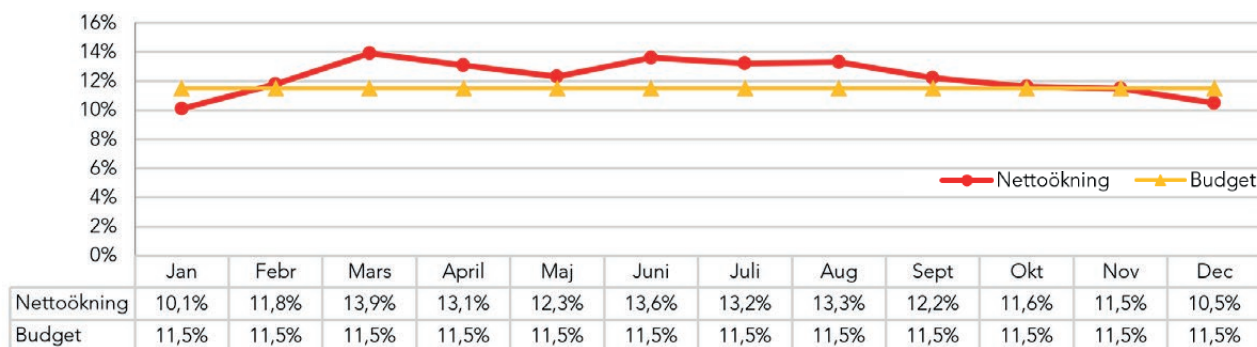
något mot slutet av 2023. Det borttagna skatteundantaget för biogas från mars 2023 påverkar också kostnaderna negativt. Resterande del av kostnadsökningen är relaterad till beställd vård.

Inom gruppen *övriga kostnader* ökar kostnaderna med 62,7 mnkr motsvarande 4,9 procent där ökning syns för verksamhetsanknutna tjänster främst beroende på installation av en ny automationsbana, underhållskostnader fastigheter, licensavgifter inom IT, leasingkostnader fordon, sjukresor samt övriga konsult-

kostnader. Det pågår ett flertal åtgärder avseende restriktivitet kring de övriga kostnaderna. Digital omställning pågår och är en förutsättning för att kunna rationalisera och effektivisera flöden och arbetsprocesser.

Kostnader för kurser, konferenser och resor minskar med 6,0 mnkr motsvarande 5,2 procent där digitaliseringen ger möjligheter avseende tillgänglighet till kurser och konferenser och som i sin tur även leder till minskat beroende av resande.

Nettokostnadsutveckling



Nettokostnadsutveckling

Nettokostnaderna uppgår till 9 918,5 mnkr, vilket motsvarar en ökning under året med 10,5 procent.

Nettokostnadsandel

%	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens nettokostnader	97,2	92,0	91,0	91,0	95,5
Avskrivningar	3,9	3,7	3,8	3,9	3,9
Finansnetto	-3,3	0,1	-3,6	3,0	1,2
Nettokostnadsandel	97,8	95,8	91,2	97,9	100,6





Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

I 2023 års bokslut ökar Region Kalmar läns intäkter i form av skattemedel, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag med 5,5 procent och uppgår till 9 976,6 mnkr. Skatteintäkterna grundar sig på SKR:s prognos i december och uppgår till 6 977,8 mnkr vilket är en ökning under året med 4,8 procent. Skatteunderlaget 2022 enligt det definitiva utfallet i december ökade med 5,8 procent främst till följd av en stark ökning av lönesumman. Lönesumman under 2023 har fortsatt att öka, vilket beror på att arbetsmarknaden är starkare jämfört med året innan. Även den fulla effekten av höjda garanti-pensioner 2022 samt den höjning av pensionerna som beror på ökningen av prisbasbeloppet 2023 lyfter skatteunderlaget. Trots den nominella uppväxlingen urholkas kommunsektorns köpkraft. För 2023 visar prognosen en real nedgång av skatteunderlaget med 1,1 procent. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003.

Överenskommelsen med staten om bidraget till läkemedelsförmånen innebär att Region Kalmar län erhåller 901,2 mnkr. Beloppet inkluderar reglering avseende 30 procent av läkemedelsrabatterna som ska tillfalla staten, samt vinst- och förlustdelningsmodellen för läkemedel mot Hepatit C och reglering IHSI (International Horizon Scanning Initiative).

Bidraget inom den kommunalekonomiska utjämningsen uppgår till 2 097,5 mnkr.

Finansnetto

Det redovisade finansnettot uppgår till -119,1 mnkr vilket är en förbättring med 166,5 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år.

Finansiella intäkter avser främst avkastning på pensionsmedel som placeras via Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP). Avkastningen beräknas årligen i budget till fyra procent, vilket för 2023 motsvarar 92,4 mnkr. Placerade pensionsmedel marknadsvärderas vilket innebär att fluktuationerna kan bli stora under året i takt med börsens svängningar. Avkastningen för helåret är positiv med 258,1 mnkr med en realiserad avkastning som uppgår till 115,3 mnkr. Resterande 142,8 mnkr avser orealiserad vinst som uppstår vid värdering av placerade pensionsmedel till aktuellt marknadsvärde.

Överskott av likvida medel på 290,0 mnkr har placerats i räntebärande fonder vilka redovisas som kortfristiga placeringar och värderas till aktuellt marknadsvärde. Den realiserade vinsten som uppstår vid värdering till aktuellt marknadsvärde uppgår för året till 11,2 mnkr.

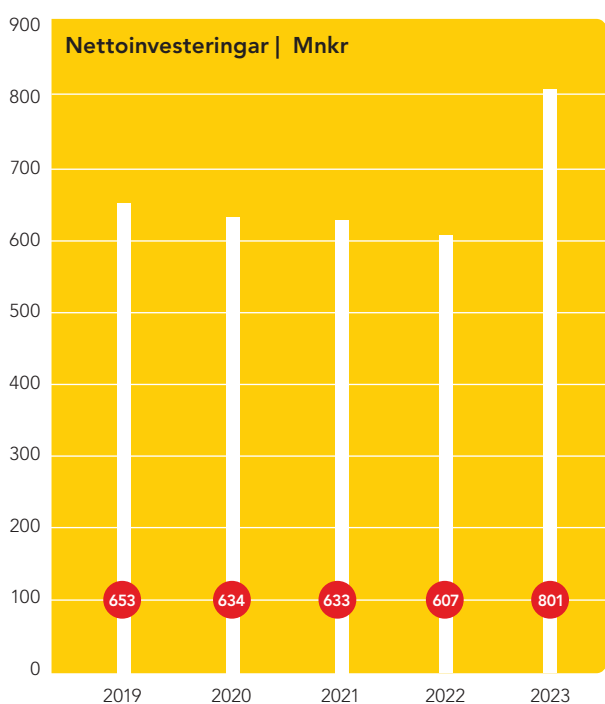
I finansnettot ingår även räntetäkter på likvida medel samt övriga finansiella intäkter och kostnader med ett överskott på 43,7 mnkr.

Region Kalmar läns räntekostnader består främst av den årliga ränte- och basbeloppsuppräknings av pensionsskulden som ökar kraftigt i år vilket i huvudsak beror på ökat prisbasbelopp och ökad räntenivå. Kostnaderna för året uppgår till 395,1, vilket är en ökning med 304,8 mnkr jämfört med föregående år. Övriga räntekostnader uppgår till 9,0 mnkr och avser ränta på finansiella leasingavtal som beräknas i enlighet med beslutade redovisningsprinciper.

Finansnettot belastas även av nedskrivning av aktier i Kalmar Öland Airport AB på 28,0 mnkr.

Investeringar

För att möta framtida krav genomför Region Kalmar län omfattande investeringar. Investeringar ska bidra till utveckling av verksamheterna och möjliggöra effektiviseringar. Investeringar görs även för att bibehålla kapacitet och krav på standard. Årets investeringsbudget uppgår till 936,1 mnkr och genomförda investeringar under året uppgår till 800,7 mnkr.



Mark och byggnader

Fastighetsinvesteringarna under året uppgår till 625,0 mnkr med en årsbudget på 706,3 mnkr. I avsnittet Finansiella rapporter finns en detaljerad specifikation över de pågående byggnadsprojekten.

I november 2020 gav regionfullmäktige uppdraget att gå vi-

dare i processen för en ny strålbehandling vid länssjukhuset i Kalmar. Genomförandebeslut fattades av regionstyrelsen i september 2021. Projektet inkluderar byggnation av nya bunkrar för att skapa förutsättningar för framtida ny- och reinvestering för onkologi och strålbehandling. Rivning av befintligt hus 14 är genomförd för att ge plats för nya hus 38. Avtal för utförande är klart och pålningen är färdigställt. Byggproduktion beräknas pågå till mitten av år 2026 då inflyttning är planerad.

I februari 2022 togs första spadtaget för nybyggnationen av specialistpsykiatri vid Västerviks sjukhus. Projektet består av två etapper, en nybyggnation och en ombyggnation. Nybyggnationen omfattar lokaler för heldygnsvård, öppenvård för vuxenpsykiatri och rättspsykiatri. Projektet följer uppsatt tidplan gällande projektering och produktion. I produktionen är prefabmontage av stommen nu klar och glasfasaden är klar och besiktigad. Tätt hus förväntas uppnås i januari 2024 och nybyggnationen förväntas vara klar under kvartal tre år 2025.

Ombyggnationen omfattar lokaler för barn- och ungdomspsykiatriens öppenvård samt ätstörningsenhet där denna etapp påbörjas kvartal tre år 2025 och planeras vara klar i slutet av år 2026.

I november 2020 gav regionfullmäktige uppdraget att genomföra program och projektering för om- och tillbyggnad för magnetröntgenkameror samt samordnad cafeteria och restaurang vid Oskarshamns sjukhus. Underlag för genomförandebeslut godkändes av regionstyrelsen i december 2021. Utökning och återinvestering av nya magnetröntgenkameror görs för att snabbt kunna tillgodose vårdens behov. Samordnad cafeteria och restaurang möjliggörs i samma tillbyggnad. Etapp 1, ombyggnad av publika ytor vid huvudentrén, är färdigställda.

Etapp 2, ombyggnad av specialistenheten och stödfunktioner till MR-enheten pågår. Inflyttning kommer att ske etappvis under hösten 2023 till våren 2026.

I december 2020 gav regionstyrelsen uppdraget att bygga ny hälsocentral, distriktshabitering och folktandvård i Högsby. Disponering av tomten möjliggör även en eventuell framtida byggnation av en ambulansstation. Tillsammans med upphandlad partneringentreprenör pågår nu projektering av bygghandlingar och på tomten pågår förberedande markarbete. Avtal är tecknat och detaljprojektering pågår. Förberedande markarbeten är klara och byggnadsarbeten kommer att påbörjas under våren 2024. Inflyttning är planerad till oktober 2025.

I november 2020 gav regionfullmäktige uppdraget att genomföra program och projektering för en automationsbana för klinisk kemi vid länssjukhuset i Kalmar. Lokaler anpassas för preanalytisk laboratorieutrustning med automatisk provrörsregistrering, automationsbana och postanalytisk kylförvaring.

I november 2019 gav regionfullmäktige uppdraget att bygga om medicinavdelningar vid Västerviks sjukhus. Avdelningarna ska få en modern struktur med komfortkyla och god ventilation

som ska ge patienter en god och jämställd vård. Ombyggnationen ska vara klar etappvis från hösten 2024 till hösten 2025.

I april 2023 färdigställdes Vimmerby familjecentral samt den ombyggnad som gjorts av hälsocentralen i Vimmerby.

I november 2022 gav regionfullmäktige uppdraget att utföra ombyggnation av interventionsrum på radiologiska kliniken vid länsjukhuset i Kalmar. Lokalerna moderniseras och renoveras i samband med utbyte av radiologisk utrustning. Produktionen är nu i sitt slutskede och inflyttning planeras till mars 2024.

Energiplanen beskriver regionens plan för att uppfylla lagkrav på energieffektiviseringar enligt EU:s direktiv. Energieffektiviseringsplanen finansierar utbyggnad av solceller inom Region Kalmar län, där planen är att producera 1500 MWh sol-el per år till år 2030. Kommande år ska flera nya solcellsanläggningar byggas på befintliga byggnader samt parkeringsplatser. Under året har nya solceller monterats på hus 19 vid Västerviks sjukhus, samt att äldre solceller bytts ut vid hus 48 på länsjukhuset i Kalmar. År 2023 uppgår kostnaderna till 9,1 mnkr.

Genom kontinuerlig reinvestering i tekniska system inom varje planperiod kan vårdens försörjningsbehov säkras samtidigt som rekommendationer enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap uppnås på ett önskvärt sätt. År 2023 uppgår utgifter för teknikinvesteringar till 22,9 mnkr.

Planerat underhåll syftar till att vidmakthålla en byggdels funktion och omfattar åtgärder på mark, byggnad utvändigt, byggnad invändigt och tekniska installationer. Planerade underhållsinsatser utförs med längre periodicitet än två år. Åtgärderna återkommer med regelbundna intervaller och kan förutses. Fastighetsbeståndet är till stora delar ålderstiget och behovet av underhåll är stort. 2023 års utgifter för underhåll uppgår till 64,7 mnkr.

Medicinteknik, tekniska hjälpmedel och övriga inventarier

Investeringsplanen för medicinteknik, tekniska hjälpmedel och övriga inventarier uppgår till 214,8 mnkr. Under året har investeringar genomförts med 172,5 mnkr.

Utgifterna för investeringar avser återinvestering när det gäller röntgen-, laboratorie- och medicinteknisk utrustning samt ambulanser, tekniska hjälpmedel, IT-utrustning och övriga inventarier. Flera investeringar, främst inom hälso- och sjukvården, som planerades tidigare år har tagit längre tid att upphandla och har haft längre leveranstider, men är nu levererade. Exempel på det är ambulanser och röntgenapparater. Inom tandvården har ett nytt behandlingsrum i Nybro färdigställts för att komma i gång med patientverksamheten. Schema för installation av interorala scanners inom allmäntandvården har startat under hösten och sex scanners har beställts. Investeringar har även gjorts i nya realtidsmonitorer, i busskurer samt i utrustning till folkhögskolorna.

Immateriella anläggningstillgångar

Region Kalmar läns immateriella anläggningstillgångar består av aktiverade kostnader avseende utökad ambition i vårdinformationssystemet Cosmic där utvecklingen bygger på ett samarbete inom Cosmic kundgrupp. Region Kalmar län är en av många parter i kundgruppen som beslutar om bland annat tidplaner. Årets investeringsbudget uppgår till 15,0 mnkr där 3,2 mnkr har aktiverats under året. Flera leveransförseningar har uppstått under året, vilket är främsta orsaken till avvikelsen mot budget.

Finansiella anläggningstillgångar

De finansiella anläggningstillgångarna består av värdepapper, andelar och bostadsrätter på 138,8 mnkr samt långfristigt lån till Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg på 15,5 mnkr. Under året har en inbetalning på 12,2 mnkr erhållits från Kalmar kommunavseendeslutamortering av lån till Kalmar länsmuseum. Amortering har erhållits på 0,6 mnkr på lånet till Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg.

Likvid har erhållits avseende en första utskiftning av tillgångarna i bolaget Kust till Kust AB. Slutlikvid kommer att erhållas under kommande år.

I samband med investeringen i Kalmar Öland Airport AB under 2020, gjordes även inbetalningar av insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Totalt insatt kapital för Region Kalmar län uppgår till 58,9 mnkr efter ytterligare inbetalning på 4,9 mnkr under året.

Vid bokslutet 2023 har en bedömning gjorts av ägandet i Kalmar Öland Airport AB. Förutsättningarna för ekonomin framåt i bolaget motiverar en nedskrivning på 56,0 mnkr. Aktierna har därför skrivits ner med 28,0 mnkr vilket motsvarar Region Kalmar läns ägarandel på 50 procent. Tidigare har en nedskrivning av aktierna gjorts med 16,5 mnkr, då i samband med pandemin.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel. För att skapa långsiktigt stabila förutsättningar bör soliditeten över tid utvecklas positivt så att tillgångarna är större än skulderna. Den långsiktiga betalningsförmågan blir avgörande för att lösa framtida finansieringsbehov. Soliditeten kan beskrivas enligt blandmodellen, med hänsyn enbart till pensionsåtagande intjänade från och med 1998, eller enligt fullfonderingsmodellen då samtliga pensionsåtagande inklusive ansvarsförbindelsen ingår.

Soliditeten enligt blandmodellen har varit stabil och ökat något de senaste åren. För helåret 2023 minskar soliditeten med 3,1 procentenheter jämfört med föregående år och uppgår till 36,0 procent. Under den senaste femårsperioden ökar soliditeten med 1,0 procentenheter.

Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen minskar, från 2,7 procent 2022 till 1,5 procent 2023. Den senaste femårsperioden har soliditeten förbättrats med 21,5 procentenheter. Förklaringen till detta är att ansvarsförbindelsen minskat under tidigare år samtidigt som det egna kapitalet stärkts.

Likviditet

Region Kalmar läns likviditetsplanering ska ligga till grund för betalningsberedskap på kort och lång sikt samt utgöra underlag för beslut om placering av likvida medel.

Kassaflödesanalysen visar in- och utflöde av likvida medel fördelat på den löpande verksamheten, investerings- och finansieringsverksamheten.

I årsredovisningen uppgår de likvida medlen till 1 201,3 mnkr där motsvarande värde vid ingången av året är 1 290,9 mnkr vilket innebär ett negativt kassaflöde för året med 89,6 mnkr.

Likviditeten har påverkats positivt av inbetalning av medel avseende skatteavräkning för 2021 samt av inbetalning från Kalmar kommun avseende slutamortering av lån. Investeringar i ny- och ombyggnationer av fastigheter samt övriga inventarier påverkar däremot likviditeten negativt. Under 2022 beslutades om ett kapitaltillskott till Kalmar läns museum vilket utbetalades i mars i år. Under året har utbetalning avseende ytterligare insatskapital till Kommuninvest ekonomisk förening genomförts. Även övergången till det nya tjänstepensionsavtalet i år påverkar likviditeten negativt. I det nya pensionsavtalet sker kvartalsvis fakturering ett halvår i efterskott. I det gamla

avtalet sker fakturering årsvis i efterskott. Effekten i år blir en högre likviditetsbelastning i jämförelse med tidigare år, då intjäning för hela 2022 faktureras men även hälften av 2023 års kostnader som blir större andel än tidigare då fler medarbetare tillhör det nya tjänstepensionsavtalet.

Överskott av likvida medel på 290,0 mnkr är placerade i räntebärande fonder i enlighet med gällande riktlinjer för finansförvaltning. Målsättningen för likviditetsförvaltningen är i första hand att upprätthålla en hög betalningsberedskap och i andra hand avkastning på kapitalet.

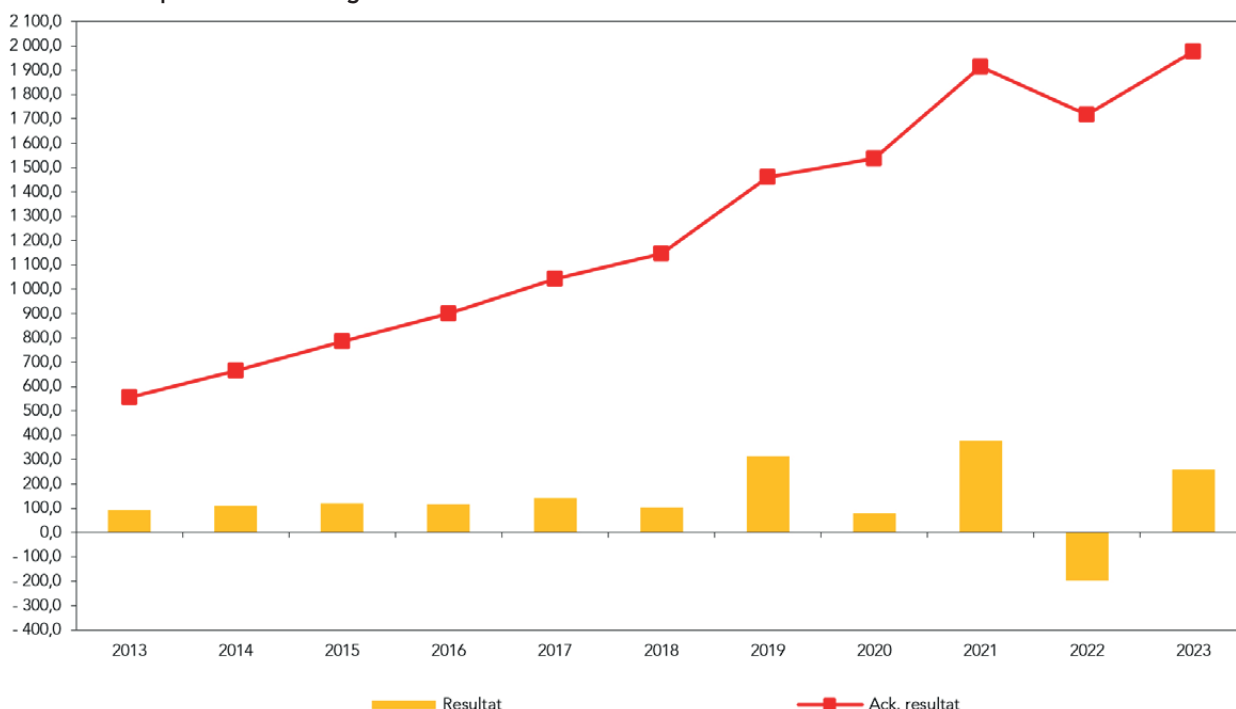
Kassalikviditeten är en indikation på den kortsiktiga betalningsförmågan. När kassalikviditeten är större än 100 procent innebär det att de kortfristiga skulderna kan betalas direkt under förutsättning att de kortfristiga fordringarna kan omsättas lika snabbt. Kassalikviditeten vid årets slut uppgår till 123,7 procent vilket är en minskning mot föregående år med 1,7 procentenheter.

Placerade pensionsmedel och övriga kortfristiga placeringar

Region Kalmar läns pensionsmedel placeras via Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP) i enlighet med bolagets beslutade placeringspolicy. Mer om bolaget finns under rubriken Företag, stiftelser och kommunalförbund.

Utvecklingen på de finansiella marknaderna är viktig då upp- och nedgångar direkt påverkar Region Kalmar läns ekonomi. Portföljen i KLP steg under året med 10,86 där motsvarande jämförelseindex ökat med 12,37 procent.

Resultat pensionsförvaltning Mnkr



Marknadsvärdet för Region Kalmar läns pensionsmedelsportfölj uppgår vid årets slut till 2 634,0 mnkr. Vid årets ingång var motsvarande värde 2 375,9 mnkr, vilket innebär att resultatet för pensionsförvaltningen är positivt för året med totalt 258,1 mnkr. Avkastningen består av realiserad vinst på 115,3 mnkr som avser utdelningar, ränteintäkter och vinster vid försäljning av aktier och obligationer samt orealiserad vinst på 142,8 mnkr som uppstår då portföljen värderas till aktuellt marknadsvärde. Aktieandelen i portföljen, som enligt placeringspolicyn inte får överstiga 60 procent, uppgår till 58,54 procent.

290,0 mnkr är placerade i räntebärande fonder som värderas vid årets slut till 300,2 mnkr vilket medför en ackumulerad orealiserad vinst på 10,2 mnkr.

Pensionsåtagande

Region Kalmar läns totala pensionsåtagande uppgår vid årets slut till 8 137,8 mnkr och består av tre delar; pensioner som är bokförda som avsättning och till största delen består av den förmånsbestämda ålderspensionen, den avgiftsbestämda ålderspensionen som är bokförd som kortfristig skuld och pensioner intjänade före 1998 som finns under ansvarsförbindelsen. Pensionsskulden räknas som nuvärdet av alla framtida utbetalningar och riktlinjerna som styr hur pensionsskulden ska beräknas finns beskrivna i RIPS.

I den aktuella pensionsskultsberäkningen för helåret är hänsyn tagen till den obligatoriska överflytten av arbetstagare till det nya tjänstepensionsavtalet samt resultatet av avtalsvalet. Inflationen har under många år varit låg och stabil, vilket hållit tillbaka kostnaderna för pensionerna. Prisbasbeloppet beräknas utifrån inflationstakten i juni året innan. Prisbasbeloppet för 2023 motsvarade en ökning med 8,7 procent. En hög ökning av prisbasbeloppet påverkar pensionskostnaderna på flera sätt såsom högre uppräkningsgrad av pensionsutbetalningar, högre uppräkningsgrad av värdet på den avgiftsbestämda delen samt högre intjänad förmånsbestämd pension då pensionsunderlaget räknas upp till dagens prisnivå med prisbasbeloppet.

Avsättningen uppgår till 4 434,6 mnkr. Generellt när det gäller avsättningen är det intjänande av den förmånsbestämda ålderspensionen och värdesäkring som ökar skulden, medan utbetalningarna minskar den. Den stigande inflationen som ger höjt prisbasbelopp påverkar värdesäkring och ökar därmed pensionsavsättningen. Ett ökat inkomstbasbelopp ger däremot en mildrande effekt då ett högre inkomstbasbelopp ger färre som är berättigade till förmånsbestämd ålderspension. Avsättningen ökar med 19,5 procent att jämföra med föregående års ökning på 5,8 procent. Avsättningen påverkas i år av övergången till det nya tjänstepensionsavtalet samt av ökad värdesäkring på grund av ett högre prisbasbelopp.

Ansvarsförbindelsen uppgår till 3 509,5 mnkr. Den har historiskt sett ökat varje år, då beloppet för värdesäkring varit högre

än summan av utbetalningarna. En lägre värdeuppräkningsgrad på grund av de senaste årens låga inflation i kombination med ökande utbetalningar har medfört att ansvarsförbindelsen de senaste åren har minskat. Med stigande inflation ökar värdesäkring och årets ökning av ansvarsförbindelsen uppgår till 1,1 procent. Föregående år minskade ansvarsförbindelsen med 4,1 procent.

Den upplupna kostnaden avseende den avgiftsbestämda ålderspensionen uppgår vid årets slut till 193,7 mnkr.

Region Kalmar läns förvaltnings pensionsmedel har vid årets slut ett marknadsvärde på 2 634,0 mnkr, vilket motsvarar 32 procent av det beräknade totala pensionsåtagandet. Medel för resterande pensionsåtagande återlånas av Region Kalmar län till investeringar och den löpande verksamheten.

Region Kalmar län har placerade tillgångar i SKR Pensionsstiftelse som vid årets slut uppgår till 17,3 mnkr och som redovisas under ansvarsförbindelser.



UPPLYSNING OM PENSIONSÅTAGANDE OCH PENSIONSMEDEL
INKLUSIVE LÖNESKATT | MNKR

	T.o.m 2022	Förändring 2023	T.o.m 2023
Pensionsförpliktelse			
Avsättning för pensioner	3 711	724	4 435
Avgiftsbestämd ålderspension	189	5	194
Ansvarsförbindelser	3 471	38	3 509
Summa	7 371	767	8 138
Förpliktelser som tryggats genom tillgångar i pensionsstiftelse			
SKR Pensionsstiftelse	16	1	17
Summa	16	1	17
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde			
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel			
Aktier	1 351	191	1 542
Räntebärande	1 025	67	1 092
Summa	2 376	258	2 634
För information om placerade pensionsmedel hänvisas till avsnittet God ekonomisk hushållning samt Företag, stiftelser och kommunalförbund.			
Finansiering			
Återlånade medel =			
Skillnaden mellan pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel	4 979	508	5 487
Konsolideringsgrad=			
Andel av pensionsförpliktelser som täcks av förvaltade pensionsmedel	32 %		32 %
Egna förvaltade pensionsmedel	2022	2023	
Utdelning, räntor och dylikt	80	94	
Realisationsvinster/-förluster under året aktier	29	21	
Realisationsvinster/-förluster under året obligationer			
Orealiserade vinster/-förluster under året aktier och obligationer	-305	143	
Summa egna förvaltade pensionsmedel	-196	258	

Borgensåtagande

Borgensåtagandet för Region Kalmar län uppgår till 621,0 mnkr.

Region Kalmar län har påtecknat borgensförbindelser för solidarisk borgen såsom för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon uppgående till 1 035,7 mnkr. Per den 31 december 2023 har 604,0 mnkr utnyttjats. Tillsammans har garantigivarna borgensförbindelser på totalt 9 294,9 mnkr för AB Transitio. Ett avtal om regressrätt har träffats mellan samtliga ingående regioner. Regressavtalet innebär att Region

Kalmar läns åtagande begränsas till borgen för de fordon som beställs till Kalmar länstrafik.

Övriga borgensåtaganden avser borgensförbindelse för lån till Stiftelsen Kalmar läns museum på 6,0 mnkr samt borgensåtagande avseende låneförpliktelser för Kalmar Öland Airport som för närvarande uppgår till 11,0 mnkr.

Känslighetsanalys

Region Kalmar läns beroende av omvärlden kan visas i en känslighetsanalys. I tabellen visas hur olika poster påverkar regionens

resultat om det förändras. Störst effekt på intäkterna har en kronas förändring av utdebiteringen, vilket ger resultatpåverkan på 593,7 mnkr. På kostnadssidan är det personalkostnader som har störst effekt om de förändras med en procent.

Känslighetsanalys 2023	Mnkr
Löneökning med 1 %	58,1
Prisökning med 1 %	51,7
Förändrad utdebitering med 1 krona	593,7
Förändrad folkmängd med 1 000 personer, skatteintäkter och utjämning	37,6

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

Vid avstämningen mot kommunallagens balanskrav reduceras eller tillförs resultatet poster som inte härrör från den löpande verksamheten. I balanskravsutredningen uppdelas resultatet i tre olika nivåer enligt nedanstående tabell.

Årets resultat enligt resultaträkningen uppgår till -61,0 mnkr. Efter justering för realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar och orealiserade vinster i värdepapper uppgår årets resultat efter balanskravsjusteringar till -225,5 mnkr. Tidigare år har det reserverats 341,1 mnkr av resultatöverskott i en resultatutjämningsreserv (RUR). För att täcka det negativa resultatet efter balanskravsjusteringar föreslås användning av medel från RUR med 225,5 mnkr. Efter användning av medel från RUR är årets balanskravsresultat noll.

Mnkr	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	-61,0	195,3
- Reducering av samtliga realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	-10,5	-0,4
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-154,0	+306,1
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-225,5	501,0
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv		-8,7
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	+225,5	
Årets balanskravsresultat	0,0	492,3

Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga personalförhållanden redovisas i avsnittet Medarbetare - En av Sveriges bästa arbetsplatser.

Förväntad utveckling

Trots starka ekonomiska resultat i landets regioner de senaste åren väntas nu ekonomiskt besvärliga år. De ekonomiska utmaningarna är en konsekvens av generella kostnadsökningar samt att inflationen bidrar till ökade kostnader för pensioner. I ekonomiskt utmanande tider är det viktigt att bibehålla det långsiktiga arbetet med fokus på en kostnadseffektiv verksamhet med god tillgänglighet och rätt kvalitet. För det kommande året kommer effekterna att fortsatt vara extra kännbara, medan det därefter fortfarande är mer osäkert. Regionen kommer med anledning av det att under 2024, precis som för 2023, kortsiktigt göra ett avsteg från det långsiktiga överskottsmålet om två procent. För att mildra effekten av det extraordinära läget disponeras resterande medel ur resultatutjämningsreserven för 2024. Med anledning av det ansträngda ekonomiska läget är resurstillskotten främst kopplade till målet om långsiktig god ekonomisk hushållning och en låg kostnadsutveckling över tid. Därutöver kommer den ekonomiska utmaningen att mötas av åtgärder för att regionens kostnadsutveckling inte ska påverka målet på längre sikt.

De långsiktiga behoven till följd av demografins utveckling blir alltmer kännbar. Behovet av vård och omsorg ökar samtidigt som det råder brist på arbetskraft. Det pågår ett riktat omställningsarbete för att stödja implementeringen av inriktningsbeslut för framtidens hälso- och sjukvård. Omställningen av hälso- och sjukvårdssystemet har potential att förbättra befolkningens hälsa och tillvarata samhällets resurser på ett bättre sätt än idag. Inte minst är detta relevant i det ekonomiska läge som råder. Nyckeln finns bland annat i att Nära vård bjuder in invånaren till samskapande och att digitaliseringens möjligheter tillvaratas. I den nära vården blir invånaren delaktig i vården och omsorgen i större utsträckning. Det som skapar god hälsa och välmående hos den enskilde leder också till ett välmående samhälle. Insatser och stöd som är personanpassade ger bättre resultat och blir billigare för samhället. Kombinationen av det digitala och fysiska utbudet kommer att utvecklas ytterligare. Inriktningen är också att flytta fokus från sjukdom och behandling till hälsofrämjande och förebyggande insatser. Regionen har en viktig roll i att länka samman och tydliggöra sambanden och samverkan mellan aktörer, som genom sina verksamheter bidrar till en ökad hälsa för länets invånare. De möjligheter som digitalisering och e-hälsa skapar ska användas för att stärka individens möjlighet att stå i centrum i frågor som gäller hälsa och livsstil.

Kollektivtrafiken bidrar till bland annat arbetspendling, fler jobb och växande företag. Region Kalmar län erbjuder resor inom länet och till tillväxtmotorer i angränsande län. Länet ska ha tillgång till en god samhällsservice och fungerande kom-

mersiell service och infrastruktur, för att näringarna ska kunna utvecklas och behålla sin konkurrenskraft. Större samverkan mellan regionen och länets kommuner ska bidra till att locka nyetableringar till länet.

Takten i den gröna omställningen behöver öka och Region Kalmar län är en viktig motor i länet. Det övergripande hållbarhetsarbetet utgår från Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen. Klimatpåverkan ska fortsatt minskas samtidigt som anpassningar behöver göras till dagens klimatförändringar. Stigande priser på energi ökar behovet av energiomställning och energieffektivisering i verksamheterna. Det finns även ett behov av att bygga en ökad krisberedskap och robusthet för att stå emot eventuella hot och säkra kritiska försörjningssystem.

Därutöver är tillgången till rätt kompetens helt avgörande för verksamheternas möjlighet att fullfölja sina åtagande gent-

emot invånare och patienter. Fler kommer att behöva rekryteras samtidigt som tillgången på arbetskraft inte ökar i samma takt. Region Kalmar län strävar efter att ständigt förbättra medarbetarnas arbetsmiljö både organisatoriskt, socialt och fysiskt. Arbetet med att stärka och utveckla arbetsgivarvarumärket spelar stor roll för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, men också för att behålla medarbetare. Regionens chefer och ledare har stor påverkan på organisationens attraktivitet och att nå målet som Sveriges bästa arbetsplats. Regionens chef- och ledarskapsstrategi är utgångspunkten för ett vidare arbete med framtidens chef- och ledarskap. Arbetet med att minska andelen inhyrd personal ska intensifieras. En kraftig minskning av andelen inhyrd vårdpersonal påbörjas under 2023 och utfasning sker stegvis utifrån målet att vara oberoende av hyrbolagspersonal till utgången av 2024 ■





Finansiella rapporter

		2023	2022*)	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	Not 3	1 972,0	2 119,0	2 436,9
Verksamhetens kostnader	Not 4	-11 501,5	-10 726,8	-11 644,9
Avskrivningar	Not 5	-389,0	-369,2	-370,0
Verksamhetens nettokostnader		-9 918,5	-8 977,0	-9 578,0
Skatteintäkter	Not 6	6 977,9	6 661,0	6 830,0
Utgjämning och generella statsbidrag	Not 7	2 998,7	2 797,0	2 896,0
Verksamhetens resultat		58,1	481,0	148,0
Finansiella intäkter	Not 8	360,1	189,7	93,9
Finansiella kostnader	Not 9	-479,2	-475,3	-394,7
Resultat efter finansiella poster		-61,0	195,3	-152,8
ÅRETS RESULTAT	Not 10	-61,0	195,3	-152,8
Noter till resultaträkning				
Not 1 Redovisningsprinciper				
Externa hyresavtal har under året klassificerats i enlighet med RKR R5 vilket även påverkat jämförelsetalen för 2022. För ytterligare information hänvisas till avsnittet om Redovisningsprinciper.				
Not 2 Uppskattningar och bedömningar				
Den största delen av erhållna riktade statsbidrag för året har intäktsförts. Bedömningen är att erhållna medel utnyttjats till avsett ändamål. Statsbidrag som enligt beslutad överenskommelse får utnyttjas även 2024 har avräknats 2023 och resterande medel har reserverats för att kunna utnyttjas kommande år. Bedömning har gjorts avseende fordran på premie att erhålla från Omställningsfonden. I övrigt har reserveringar gjorts avseende kostnader 2023 där fakturor ännu ej erhållits.				
Not 3 Verksamhetens intäkter				
Patientavgifter hälso- och sjukvård		138,7	127,7	
Patientavgifter tandvård		128,0	120,4	
Trafikintäkter		534,6	483,4	
Försäljning hälso- och sjukvård		209,9	202,6	
Tandvårdersättning från Försäkringskassan		47,2	46,8	
Försäljning regional utveckling		16,8	17,3	
Försäljning medicinska tjänster		26,2	33,8	
Försäljning övriga tjänster		120,1	113,9	
Försäljning material och varor		18,6	16,4	
Specialdestinerade statsbidrag *)		629,5	860,1	
EU-bidrag		6,8	4,4	
Bidrag från kommuner för regional utveckling		20,3	24,8	
Övriga erhållna bidrag		42,3	52,2	
Realisationsvinster		10,0	0,4	
Övriga intäkter		23,0	14,9	
Summa verksamhetens intäkter		1 972,0	2 119,0	2 436,9
*) Specifiering av större statsbidrag				
Ersättning merkostnader till följd av covid-19			142,0	
Ersättning för minskade biljettintäkter till följd av covid-19			16,8	

	2023	2022*)	Budget 2023
Utökat statligt ansvar för sjuklönekostnader		15,5	
God och nära vård	133,7	141,9	
Ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården	65,9	105,0	
Bildningsverksamhet	66,8	71,7	
Kulturverksamhet	41,2	40,8	
Övrig regional utveckling	8,3	8,5	
Asylsjukvård	16,2	15,8	
Kalmar länstrafik	19,2	17,4	
Psykisk hälsa	24,1	27,5	
Cancervård	8,6	8,7	
Förlossningsvård/Kvinnors hälsa	40,3	32,7	
Jämlik och effektiv vård PSV	4,0	4,4	
Nationellt Kompetenscentrum för anhöriga (NKA)	15,4	15,4	
Test- och smittspårning covid-19	10,6	94,1	
Vaccinationer covid-19	35,6	67,6	
Vårdplatser	54,2	21,8	
Civilt försvar, beredskap	15,5		
Utökat antal AT-tjänster	28,5	7,2	
Övriga statsbidrag	24,1	1,0	
Not 4 Verksamhetens kostnader			
Löner	-3 691,2	-3 570,7	
Sociala avgifter	-1 149,4	-1 094,5	
Pensionskostnader inklusive löneskatt	-1 033,8	-694,9	
Övriga personalkostnader	-68,1	-97,0	
Köpt vård Hälsoval	-236,5	-230,7	
Köpt vård utanför länet	-817,6	-728,7	
Trafikentreprenadkostnader	-977,0	-956,4	
Övrig köp av verksamhet inkl privata specialister	-89,4	-82,1	
Bemanningsföretag	-274,2	-256,3	
Övriga verksamhetsanknutna tjänster	-145,8	-123,2	
Läkemedel inom förmånen (recept)	-801,8	-754,0	
Läkemedel utom förmånen (rekvisition)	-293,9	-275,0	
Sjukvårdsartiklar, material och varor	-573,0	-569,6	
Lämnade bidrag	-163,2	-173,1	
Lokal- och fastighetskostnader	-227,4	-192,2	
Energikostnader	-77,8	-76,3	
Förbrukningsinventarier/material	-91,3	-109,9	
Reparation/underhåll inventarier	-109,9	-111,1	
Sjukresor	-92,8	-88,2	
Transport-, rese- och fraktkostnader	-141,9	-124,1	
Tele- och IT-kommunikation, post	-55,5	-49,9	
IT-program och licenser	-87,1	-77,3	
IT-tjänster	-132,6	-123,4	
Konsultkostnader	-60,3	-56,1	
Löf regionernas ömsesidiga försäkringsbolag	-32,4	-35,5	
Övriga tjänster	-18,6	-21,4	
Realisationsförluster	-2,1	-1,2	
Övriga kostnader	-57,2	-53,8	
Summa verksamhetens kostnader	-11 501,5	-10 726,8	-11 644,9

	2023	2022*)	Budget 2023
--	------	--------	----------------

Operationell leasing**Lös egendom**

Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

Inom 1 år

Telefoniutrustning	-2,5	-2,4
Fordon	-1,7	-4,9
Övrigt	-11,9	-10,5
Tåg	-42,3	-51,7
	-58,4	-69,6

Senare än 1 år men inom 5 år

Telefoniutrustning	-2,5	-4,8
Fordon	0,0	-0,8
Övrigt	-17,0	-16,9
Tåg	-80,7	-103,1
	-100,2	-125,6

Senare än 5 år

Övrigt	-6,6	-8,3
Tåg	-27,1	-40,6
	-33,6	-48,9

Operationell leasing**Fast egendom**

Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

Inom 1 år	6,1	6,1
Senare än 1 år men inom 5 år	20,9	22,6
Senare än 5 år	17,5	23,0
	44,4	51,7

Klassificering av leasingavtalen beror på i vilken omfattning de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet finns hos leasetagaren eller inte. Om avtalets värde är av mindre belopp eller om avtalstiden är högst tre år redovisas det alltid som operationell leasing. Under året har 62 avtal för lös egendom startats upp som uppfyller villkoren för finansiell leasing. Antalet operationella avtal som har framtida åtaganden per 2023-12-31 uppgår till 454. Ingångna leasingavtal för fordon med avtalstid på fyra år betraktas från och med 1 januari 2021 som finansiell leasing. Från och med 1 januari 2022 redovisas hyra av tåg som operationell leasing. Från och med 2023 har en klassificering genomförts för de elva största externa hyresavtalen för fastigheter där tre avtal klassificerats som operationella. För ytterligare information om leasingavtal hänvisas till avsnittet om Redovisningsprinciper.

Kostnader för räkenskapsrevision

Total kostnad för räkenskapsrevision	-2,9	-1,0
varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	-2,4	-0,9

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Särredovisning

Särredovisning av tandvårdens intäkter och kostnader har upprättats utifrån transparensdirektivet. Särredovisningen av tandvårdens intäkter och kostnader presenteras under avsnittet Finansiella rapporter.

-

	2023	2022*)	Budget 2023
Not 5 Avskrivningar			
Planmässiga avskrivningar			
Immateriella tillgångar	-3,2	-1,8	-1,7
Markanläggningar och byggnader	-236,5	-228,1	-200,4
Maskiner och inventarier	-149,3	-139,3	-167,9
Summa planmässiga avskrivningar	-389,0	-369,2	-370,0
Nedskrivning immatrl tillgångar	0,0	0,0	0,0
Summa avskrivningar	-389,0	-369,2	-370,0
Not 6 Skatteintäkter			
Preliminära kommunalskattemedel	6 824,8	6 445,8	6 830,0
Prognos för avräkningslikvid bokslutsår	113,7	167,1	
Justeringspost för slutavräkning föregående bokslutsår	39,4	48,1	
Summa skatteintäkter	6 977,9	6 661,0	6 830,0
Not 7 Utjämning och generella statsbidrag			
Inkomstutjämningsbidrag	1 465,7	1 358,2	1 472,0
Kostnadsutjämningsbidrag	526,1	406,8	519,0
Regleringsbidrag/-avgift	105,8	162,1	13,0
Bidrag för läkemedelsförmånen	901,2	867,8	892,0
Övriga generella statsbidrag		2,1	
Summa utjämning och generella statsbidrag	2 998,7	2 797,0	2 896,0
Not 8 Finansiella intäkter			
Ränteintäkter	45,7	12,9	1,5
Orealiserade vinster i kortfristiga placeringar	11,2		
Övriga finansiella intäkter	0,4	0,3	
Pensionsförvaltning			92,4
Avkastning på aktier och obligationer	94,4	79,8	
Vinster vid försäljn av aktier och obligationer	65,6	96,8	
Orealiserade vinster i aktier och obligationer	142,9		
Summa finansiella intäkter	360,1	189,7	93,9
Not 9 Finansiella kostnader			
Räntekostnader	-9,0	-8,9	
Ränteuppräknig av pensionsavsättning	-395,1	-90,2	-392,0
Orealiserade förluster i kortfristiga placeringar		-0,9	
Övriga finansiella kostnader	-2,4	-2,4	-2,7
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	-28,0		
Pensionsförvaltning			
Förluster vid försäljn av aktier och obligationer	-44,7	-67,7	
Orealiserade förluster på aktier och obligationer		-305,2	
Summa finansiella kostnader	-479,2	-475,3	394,7
Not 10 Årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen	-61,0	195,3	-152,8
- Reducering av samtliga realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	-10,5	-0,4	
+/- Orealiserade vinster och förluster i aktier och obligationer	-154,0	306,1	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-225,5	501,1	-152,8
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv		-8,7	
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	225,5		152,8
Balanskravsresultat	0,0	492,3	0,0

*)Jämförelsetalen för 2022 har omräknats enligt ny redovisningsprincip.

-

		2023	2022****)
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	Not 10	-61,0	195,3
Justering för av- och nedskrivningar			
Avskrivningar		389,0	369,2
Nedskrivningar	Not 9	28,0	
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster			
Förändring pensionsavsättning		723,8	204,8
Realisationsvinst/förlust		-3,7	0,7
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 076,0	770,0
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga placeringar		-359,3	-2,7
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		-1,7	-253,1
Ökning(-)/minskning(+) förråd och varulager		-12,5	-4,8
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		-45,8	-7,0
Medel från den löpande verksamheten		656,7	502,4
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-797,5	-600,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		10,4	0,1
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-3,2	-6,7
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-4,9	-4,8
Medel från investeringsverksamheten		-795,2	-612,0
Finansieringsverksamheten			
Ökning(+)/minskning(-) av långfristiga skulder		36,1	-27,6
Ökning(-)/minskning(+) av långfristiga fordringar		12,8	0,6
Medel från finansieringsverksamheten	Not 11	48,8	-27,0
Årets kassaflöde		-89,6	-136,7
Likvida medel vid årets början		1 290,9	1 427,5
Likvida medel vid årets slut		1 201,3	1 290,9

		2023	2022****)
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	Not 12	23,0	23,0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark och byggnader	Not 13	4 277,2	3 888,7
Maskiner och inventarier	Not 14	569,9	553,3
Finansiella anläggningstillgångar			
Värdepapper, andelar, bostadsrätter	Not 15	138,8	161,9
Långfristiga fordringar	Not 16	15,5	28,3
Summa anläggningstillgångar		5 024,3	4 655,1
Omsättningstillgångar			
Förråd		49,4	36,9
Fordringar	Not 17	990,2	988,5
Kortfristiga placeringar	Not 18	2 934,3	2 575,0
Kassa och bank	Not 19	1 201,3	1 290,9
Summa omsättningstillgångar		5 175,2	4 891,2
SUMMA TILLGÅNGAR		10 199,4	9 546,3
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat	Not 20	-61,0	195,3
Resultatutjämningsreserv		115,6	341,1
Övrigt eget kapital		3 612,7	3 191,8
Summa eget kapital		3 667,3	3 728,3
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	Not 21	4 434,6	3 710,8
Summa avsättningar		4 434,6	3 710,8
Skulder			
Långfristiga skulder	Not 22	325,7	289,6
Kortfristiga skulder	Not 23	1 771,9	1 817,6
Summa skulder		2 097,6	2 107,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		10 199,4	9 546,3
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna	Not 24	3 509,5	3 471,1
Pensionsförpliktelser som tryggats genom tillgångar i pensionsstiftelse	Not 24	-17,3	-15,6
Borgensåtaganden	Not 24	621,0	614,0

	2023	2022****)
Not 11 Finansieringsverksamheten		
Investeringsbidrag	-0,4	-0,1
Nettoskuld finansiell leasing	35,4	-27,5
Skulder till koncernföretag	1,1	0,0
Långfristiga fordringar	12,8	0,6
Summa	48,8	-27,0
Not 12 Immateriella tillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	53,3	46,6
Årets investeringar	3,2	6,7
Utgående anskaffningsvärde	56,5	53,3
Ingående avskrivningar	-30,3	-28,5
Årets avskrivningar	-3,2	-1,8
Utgående avskrivningar	-33,5	-30,3
Utgående bokfört värde immateriella tillgångar	23,0	23,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod - År	5	5
Not 13 Mark och byggnader		
Ingående anskaffningsvärde	6 343,1	5 202,5
Årets investeringar, genomförda	328,3	1 141,9
Årets försäljningar/utrangeringar	-1,9	-1,4
Utgående anskaffningsvärde	6 669,5	6 343,1
Ingående pågående investeringsvärden	660,0	1 375,8
Årets utgifter	586,0	426,1
Årets genomförda	-328,3	-1 141,9
Utgående pågående investeringsvärden	917,6	660,0
Ingående avskrivningar	-3 381,1	-3 171,5
Årets avskrivningar	-218,9	-210,8
Årets försäljningar/utrangeringar	1,9	1,1
Utgående avskrivningar	-3 598,1	-3 381,1
Utgående bokfört värde Mark och byggnader	3 989,0	3 621,9
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod - År	20	22
Leasingavtal byggnader		
Ingående anskaffningsvärde	382,0	382,0
Nya finansiella leasingavtal byggnader	39,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	421,0	382,0
Ingående avskrivningar	-115,2	-97,9
Årets avskrivningar	-17,6	-17,3
Utgående avskrivningar	-132,8	-115,2
Utgående bokfört värde leasingavtal byggnader	288,2	266,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod - År	22	22
Totala minimileaseavgifter	409,8	372,5
Framtida finansiella kostnader	-94,9	-81,4
Nuvärdet av leasingavgifterna	314,9	291,2
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
-Inom 1 år	16,4	15,1
-Inom 1-5 år	70,2	64,4
-Senare än 5 år	228,2	211,7
Summa	314,9	291,2

	2023	2022****)
Nuvärdet av de framtida minimileaseavgifterna redovisas som kortfristig och långfristig skuld.		
Externa hyresavtal har under året klassificerats i enlighet med RKR R5 vilket även påverkat jämförelsetalen för 2022.		
För ytterligare information om leasingavtal hänvisas till avsnittet om Redovisningsprinciper.		
Utgående bokfört värde Mark och byggnader	4 277,2	3 888,7
-varav finansiell leasing	288,2	266,8
Not 14 Maskiner och inventarier		
Medicinteknisk apparatur		
Ingående anskaffningsvärde	858,3	851,1
Årets investeringar	72,1	75,5
Årets försäljningar/utrangeringar	-53,2	-68,3
Utgående anskaffningsvärde	877,2	858,3
Ingående avskrivningar	-655,9	-675,5
Årets avskrivningar	-53,3	-48,0
Årets försäljningar/utrangeringar	51,3	67,7
Utgående avskrivningar	-657,9	-655,9
Utgående bokfört värde Medicinteknisk apparatur	219,3	202,4
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod - År	8	8
Tekniska hjälpmedel		
Ingående anskaffningsvärde	89,4	81,3
Årets investeringar	17,1	16,4
Årets försäljningar/utrangeringar	-10,4	-8,3
Utgående anskaffningsvärde	96,1	89,4
Ingående avskrivningar	-61,2	-58,7
Årets avskrivningar	-13,2	-10,5
Årets försäljningar/utrangeringar	9,2	8,0
Utgående avskrivningar	-65,2	-61,2
Utgående bokfört värde Tekniska hjälpmedel	31,0	28,2
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod - År	5	5
Övriga maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	790,8	763,7
Årets investeringar	62,5	77,7
Årets försäljningar/utrangeringar	-58,9	-50,6
Utgående anskaffningsvärde	794,4	790,8
Ingående avskrivningar	-478,7	-450,9
Årets avskrivningar	-79,9	-78,7
Årets försäljningar/utrangeringar	55,3	50,9
Utgående avskrivningar	-503,3	-478,7
Utgående bokfört värde Övriga maskiner och inventarier	291,1	312,2
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod - År	6	6

	2023	2022****)
Leasingavtal fordon		
Ingående anskaffningsvärde	14,4	9,4
Nya finansiella leasingavtal fordon	20,9	5,0
Utgående anskaffningsvärde	35,3	14,4
Ingående avskrivningar	-3,9	-1,8
Årets avskrivningar	-2,9	-2,1
Utgående avskrivningar	-6,8	-3,9
Utgående bokfört värde leasingavtal fordon	28,5	10,5
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod - År	4	4
Totala minimileaseavgifter	31,0	10,8
Framtida finansiella kostnader	-2,6	-0,3
Nuvärdet av leasingavgifterna	28,5	10,5
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
-Inom 1 år	6,6	1,7
-Inom 1-5 år	21,8	8,8
Summa	28,5	10,5
Nuvärdet av de framtida minimileaseavgifterna redovisas som kortfristig och långfristig skuld. För ytterligare information om leasingavtal hänvisas till avsnittet om Redovisningsprinciper och Leasingavtal.		
SUMMA UTGÅENDE VÄRDE MASKINER OCH INVENTARIER TOTALT	569,8	553,3
-varav finansiell leasing	28,5	10,5
Not 15 Värdepapper, andelar och bostadsrätter		
Bostadsrätter, 3 st	0,2	0,2
Aktier i		
-Kalmar läns Trafik AB	7,0	7,0
-Samtrafiken Sverige AB	0,1	0,1
-Kust till Kust AB	0,0	0,0
-Öresundståg AB	0,1	0,1
-AB Transitio	1,0	1,0
-Almi Företagspartner AB	1,5	1,5
-Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB	0,0	0,0
-Löf, Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag	34,2	34,2
-Inera AB	0,0	0,0
-Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg	0,2	0,2
-Träcentrum Nässjö Kompetensutveckling AB	0,0	0,0
-Samverkansprojektet E22 AB	0,0	0,0
-Kalmar Öland Airport AB	35,5	63,5
-Kommuninvest ekonomisk förening	58,9	54,0
Summa	138,8	161,9
Not 16 Långfristiga fordringar		
Lån till Kalmar kommun (Kalmar läns museum)	0,0	12,2
Lån till Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg	15,5	16,1
Summa	15,5	28,3

	2023	2022****)
Not 17 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	135,4	106,4
Fordringar koncernbolag	11,4	0,0
Momsfordringar	75,6	87,5
Statsbidragsfordringar	143,4	124,4
Preliminär avräkning skatt	320,3	377,5
Interimsfordringar	94,6	92,8
Övriga fordringar	209,5	200,0
Summa	990,2	988,5
Statsbidragsfordringar består av:		
- läkemedelsförmånerna avseende november och december 2023 som betalas ut i januari och februari 2024		
- reglering läkemedelsrabatter, Hepatit-C		
- medel från sydöstra sjukvårdsregionen som faktureras ut i januari 2024 avseende 2023		
Not 18 Kortfristiga placeringar		
-Aktier	1 542,0	1 350,9
-Räntebärande värdepapper	1 360,3	1 172,4
-Likvida medel	32,0	51,7
Summa	2 934,3	2 575,0
Placerade pensionsmedel, KLP:		
Aktier		
Anskaffningsvärde	1 379,4	1 308,6
Ingående marknadsvärde	1 350,9	1 500,7
Marknadsvärde på balansdagen	1 542,0	1 350,9
Bokförd värdeökning/värdeminskning	191,1	-149,8
Obligationer		
Anskaffningsvärde inklusive upplupen ränta	1 074,6	1 010,9
Ingående marknadsvärde inklusive upplupen ränta	973,3	984,9
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	1 060,0	973,3
Bokförd värdeökning/värdeminskning	86,7	-11,6
Likvida medel		
Anskaffningsvärde	32,0	51,7
Ingående marknadsvärde	51,7	86,7
Marknadsvärde på balansdagen	32,0	51,7
Bokförd värdeökning/bokförd värdeminskning	-19,7	-35,0
Kortfristiga placeringar, Swedbank och Handelsbanken:		
Obligationer		
Anskaffningsvärde inklusive upplupen ränta	290,0	200,0
Ingående marknadsvärde inklusive upplupen ränta	199,1	0,0
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	300,2	199,1
Bokförd värdeökning/värdeminskning	101,2	-0,9
Principer för värdering beskrivs under avsnittet Redovisningsprinciper och Finansiella tillgångar. Fullständig förteckning över Region Kalmar läns innehav finns tillgängligt på Region Kalmar läns kansli.		
Not 19 Kassa och bank		
Kassa	0,0	0,0
Bank	1 201,2	1 290,9
Summa	1 201,3	1 290,9

	2023	2022****)
Not 20 Eget kapital		
Ingående eget kapital	3 387,1	3 222,3
Justering mot eget kapital vid övergång till finansiell leasing byggnader	0,0	-21,8
Justerat ingående eget kapital	3 387,1	3 200,5
Överfört/disponerat från eget kapital till resultatutjämningsreserv	225,5	-8,7
Resultatutjämningsreserv	115,6	341,1
Årets resultat	-61,0	195,3
Summa	3 667,3	3 728,3
I eget kapital ingår ackumulerat resultat för Folkandvården 2011-2023 med 6,4 mnkr. Övergången till finansiell leasing byggnader har resulterat i en justering i jämförelse- siffrorna direkt mot ingående eget kapital 2022 med 21,8 mnkr och med 2,6 mnkr lägre resultat för helåret 2022. I bokslutet 2023 föreslås disponering av resultatutjämningsreserven med 225,5 mnkr.		
Not 21 Avsättning för pensioner		
Ingående avsättning	3 710,8	3 506,0
Pensionsutbetalningar	-72,0	-61,0
Nyintjänad pension	364,2	152,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	282,7	69,3
Förändring löneskatt	141,3	40,0
Övrigt	7,6	4,1
Summa	4 434,6	3 710,8
Aktualiseringsgrad %	94,0	94,0
Specifikation - Avsatt till pensioner		
Förmånsbestämd kompletterande pension	3 395,3	2 890,9
Ålderspension	159,9	79,8
Pension till efterlevande	8,9	9,8
Visstidspension	4,7	5,9
Löneskatt	865,8	724,5
Summa	4 434,6	3 710,8
Visstidspension betalas ut till åtta f.d. politiker		
Not 22 Långfristiga skulder		
Långfristig leasingskuld	320,3	284,9
Långfristig förutbetalad intäkt	4,3	4,8
Skuld till koncernbolag	1,1	
Summa	325,7	289,6
Not 23 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	676,3	781,4
Statsbidragsskulder	27,5	15,8
Kortfristig leasingskuld	23,1	16,8
Interimsskulder	957,4	906,0
varav		
- skuld för pensioner, avgiftsbestämd del	155,9	152,1
- semesterlöneskuld	330,5	336,4
- okompenserad jour	64,4	65,5
- övertidsskuld	26,2	27,2

	2023	2022****)
- arbetsgivaravgifter	92,5	88,8
- särskild löneskatt	54,1	46,0
- avtalsförsäkringar	4,3	0,0
- övriga interimsskulder	229,6	189,9
Skatteskulder och övr löneavdrag	84,3	84,3
Övrigt	3,2	13,4
Summa	1 771,9	1 817,6
Skulder i utländsk valuta har omräknats enligt växelkursen på balansdagen.		
Riktade statsbidrag intäktsredovisas i takt med att villkoren uppfylls. Erhållna, ej intäktsredovisade statsbidrag uppgår till 27,5 mnkr. Av de ej intäktsredovisade statsbidragen avser huvuddelen kvarstående medel för försörjningsberedskap läkemedel i enlighet med aktuellt överenskommelse.		
Not 24 Ansvars- och borgensförbindelser		
Pensionsförpliktelse som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna		
Ingående pensionsförpliktelse inkl löneskatt	3 471,1	3 619,3
Pensionsutbetalningar	-202,4	-190,6
Nyintjänad pension	2,4	-7,1
Ränte- och basbeloppsuppräknig	238,6	78,8
Förändring löneskatt	7,5	-28,9
Övrigt	-7,7	-0,2
Utgående pensionsförpliktelse	3 509,5	3 471,1
Aktualiseringsgrad %	94,0	94,0
Pensionsförpliktelse som tryggats genom tillgångar i pensionsstiftelse		
Tillgångar i SKR Pensionsstiftelse	-17,3	-15,6
Borgensförbindelser		
AB Transitio*)	604,0	595,6
Stiftelsen Kalmar läns museum**)	6,0	6,0
Kalmar Öland Airport AB***)	11,0	12,4
Summa borgensförbindelser	621,0	614,0
SUMMA ANSVARS- OCH BORGENSFÖRBINDELSER	4 113,2	4 069,5

*) Region Kalmar län har påtecknat borgensförbindelser för solidarisk borgen såsom för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon uppgående till 1 035,7 mnkr kronor. Per 2023-12-31 har 604,0 mnkr utnyttjats. Tillsammans har garantigivarna borgensförbindelser på totalt 9 294,9 mnkr för AB Transitio. Ett avtal om regressrätt har träffats mellan samtliga ingående regioner. Regressavtalet innebär att Region Kalmar läns åtagande begränsas till borgen för de fordon som beställs till Kalmar länstrafik.

**) Dåvarande landstinget har, LF 2013-02-28, ingått borgen för lån till Kalmar läns museum uppgående till maximalt 6,0 mnkr. Åtagandet per 2023-12-31 uppgick enligt engagemangsbesked till 6,0 mnkr. Dåvarande landstinget, numera Region Kalmar län, förbinder sig tillsammans med Kalmar kommun, LF 2014-10-14, att se till att Kalmar läns museums tillgångar inte understiger sum-

man av stiftelsens skulder beräknade enligt 7 kap 1§stiftelselagen. Balansomslutningen i Kalmar läns museum uppgick per 2023-12-31 till 29,3 mnkr.

***) Region Kalmar län har, RS 2020/404, ingått borgen för Kalmar Öland Airport AB, 556715-8117, för låneförpliktelser uppgående till ett totalt högsta belopp om 16,6 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Per 2023-12-31 uppgår aktuell borgen till 11,0 mnkr. Regionfullmäktige godkände den 6 februari 2020 att Region Kalmar län förvärvar 50 procent av aktierna i Kalmar Öland Airport AB. Tillträde till aktierna har skett den 1 april 2020.

Övriga ansvarsförbindelser

Region Kalmar län har under våren 2020 ingått, RS 2019-1198, en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige ABs samtliga nu-

varande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och regioner som är medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Per 2023-12-31 har Region Kalmar län betalat in 58,9 mnkr som insatskapital.

Region Kalmar län ansvarar som delägare i Lof Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag för bolagets förbindelser till ett belopp motsvarande 10 ggr den premie som Region Kalmar län har haft att erlägga för varje år som förlust uppkommit i patientförsäkringen. År 2023 uppgår premien till 32,4 mnkr.

****Jämförelsetalen för 2022 har omräknats enligt ny redovisningsprincip avseende klassificering av hyresavtal fastigheter.



	2023	Budget 2023	2022	2021	2020	2019
Utgifter						
Utgifter						
Aktivering av utvecklingskostnader	3,2	15,0	6,7	6,8	23,8	2,7
Summa Immateriella anläggningstillgångar	3,2	15,0	6,7	6,8	23,8	12,7
Finansiell leasing, byggnader	39,0	0,0				
Mark				0,5		
Markanläggningar	0,5	2,4	8,3	7,3	1,0	2,9
Till- och ombyggnation	120,0	195,8	137,7	128,2	84,7	93,3
Reinvestering	64,7	65,6	56,7	48,3	50,2	45,5
Nybyggnation	400,8	442,5	223,4	280,6	334,7	353,7
Summa Byggnader och mark	625,0	706,3	426,1	464,9	470,6	495,4
Medicinteknisk apparatur	45,4	53,6	41,2	46,3	40,3	40,1
Tekniska hjälpmedel	17,2	11,0	16,3	9,1	11,6	11,5
Övriga inventarier	89,0	150,2	112,0	96,8	88,1	93,0
Finansiell leasing, lös egendom	20,9	0,0	5,0	9,4		
Summa Inventarier	172,5	214,8	174,5	161,6	140,0	144,6
Summa utgifter	800,7	936,1	607,3	633,3	634,4	652,7
Inkomster						
Inventarier	-0,4	0,0	-0,4	0,0	0,0	-0,1
Summa inkomster	-0,4	0,0	-0,4	0,0	0,0	-0,1
Nettoutgift	800,3	936,1	606,9	633,3	634,4	652,6

Projekt	Investeringsram/ totalalkyl	Investering t o m 2023	Budget 2023	Investering 2023
Länssjukhuset i Kalmar				
- ny-, om och tillbyggnad onkologi och strålbehandling hus 38	420,4	136,0	78,1	65,6
- nybyggnation av läns gemensamt arkiv och regionövergripande serverhall***	140,9	2,7	0,6	1,8
- ombyggnad för automationsbana	13,5	5,7	10,3	4,2
- ombyggnation arbetsterapi och fysioterapi**	4,2	0,0	3,1	-
- ombyggnation CK rum IT	9,1	0,3	4,7	0,2
- rivning hus 08, 40, 41*	23,3	-	2,4	-
Oskarshamns sjukhus				
- till- och ombyggnad för MR-kameror, samordnad kafeteria och restaurang	144,4	27,2	24,2	14,5
- ombyggnation IT, hus 02**	18,0	0,0	8,0	0,0
- utbyggnad av mobilt fastighetsnät vid länets sjukhus	28,0	8,2	15,6	8,1
Västerviks sjukhus				
- nybyggnad för specialistpsykiatri, etapp 1*	1 287,8	639,1	349,4	319,6
- nybyggnad för specialistpsykiatri, etapp 2	84,4	0,1	-	0,1
- ombyggnad medicinavdelning hus 20, pl. 4, 5, 6	100,4	25,9	34,6	13,3
- ombyggnation klinisk kemi och transfusionsmedicin*	69,1	2,9	1,5	2,5
Vimmerby				
- renovering av behandlingsbad**	10,0	0,4	-	-
- ombyggnad Familjecentral, hus 01, 02	22,0	24,6	3,5	5,9
Högsby				
- nybyggnation för hälsocentral, rehab och folktandvård	82,5	22,0	11,2	19,5
- fysisk tillgänglighet	32,9	1,6	5,1	0,8
- utbyggnad av laddinfrastruktur för eldrivna bilar vid länssjukhuset i Kalmar och sjukhuset i Västervik***	10,2	0,8	4,2	0,7
Gemensamt				
Teknik investeringar	194,7	77,2	33,5	22,9
Energiplan	52,9	27,4	13,2	9,1
Reinvestering planerat underhåll	257,0	121,4	65,6	64,7
Opecificerade fastighetsförbättringar	5,7	-	5,7	4,8
Länssjukhuset Kalmar				
- tillbyggnad av neonatal	153,6	1,5	3,2	0,5
- ombyggnation desinfektionsrum hus 48, ÖNH	2,0	1,4	1,3	1,4
- ombyggnation för interventionsrum hus 19, Radiologiska kliniken***	7,0	9,3	4,1	9,3
- ombyggnation Vallmon hus 01, Teleservice**	14,4	0,1	9,5	0,1
Västerviks sjukhus				
- installation av nätuttag för analgesiapparat, Kvinnokliniken	5,9	1,5	3,5	1,5
- ombyggnation hus 12, sprutbytesmottagning**	1,3	0,0	0,9	0,0
- sammanhållen administration hus 21, Regionservice	9,5	0,1	1,1	0,1
Mönsterås				
- nybyggnation HC	170,3	1,0	3,2	1,0

**FORTSÄTTNING SPECIFIKATION ÖVER
BYGGNADSPROJEKT | MNKR**

Projekt	Investeringsram/ totalkalkyl	Investering t o m 2023	Budget 2023	Investering 2023
Övrigt				
- Ej avslutade tidigare beslutade projekt	1 210,2	1 149,7	5,0	6,5
- Verksamhetsfinansierade projekt inkl. HSF:s röntgenplan	3,5	2,8	-	2,1
- robust och säkerhetshöjande åtgärder				5,0
Summa	4 589,0	2 290,7	706,3	586,0

*Hela eller delar av projektet redovisas som driftskostnader

**Pausad/vilande på obestämd tid

*** Nya beslut tagna under 2023 vilka medför förändringar i projektets budgetramar

SPECIFIKATION ÖVER INVENTARIER | MNKR

	Budget 2023	Investering 2023
Röntgenplan	23,4	18,0
Laboratorieplan	12,5	9,4
Ambulanser	11,0	16,2
IT-utrustning inkl. Cosmic	54,9	24,6
Tekniska hjälpmedel	11,0	17,2
Medicinteknik	53,6	45,4
Ospecificerade inventarier inkl finansiell leasing	63,3	44,5
Summa inventarier	229,8	175,3
I specifikationen ingår även aktivering av kostnader relaterade till utveckling av vårdsystemet Cosmic. 5,3 mnkr avser del av budgeterad utrustning i samband med byggprojekt. 3,6 mnkr avser budget för konstnärlig utsmyckning i samband med byggprojekt.		

Not 1	Nettokostnader		Avvikelse mot budget	
	2023	2022	2023	2022
Regionstyrelsen som driftsnämnd				
Hälsö- och sjukvårdsförvaltningen	-5 424,0	-5 145,3	-380,1	-340,7
Primärvårdsförvaltningen	-237,8	-196,6	-30,7	-4,5
Psykiatrförvaltningen	-637,7	-642,8	-4,0	-0,5
Folktandvården	-87,7	-90,1	5,2	-0,4
IT-förvaltningen	-399,1	-380,0	17,9	4,3
Regionservice	-459,8	-332,9	-1,6	-5,5
Centraladministrerad verksamhet	-1 697,5	-1 579,7	28,5	86,0
Varav				
- Regiondirektörens stab	-197,4	-178,6	20,0	25,0
- Förtroendevalda	-40,3	-40,6	4,0	3,7
- Beställd vård	-1 260,5	-1 179,9	10,7	34,0
- Övrigt	-199,4	-180,6	-6,2	23,3
Regionrevisionen	-4,6	-4,5	0,1	0,1
Summa	-8 948,1	-8 371,9	-364,6	-261,2
Regionala utvecklingsnämnden				
Regional utvecklingsförvaltning	-196,1	-195,1	8,7	6,0
Summa	-196,1	-195,1	8,7	6,0
Kollektivtrafiknämnden				
Kalmar länstrafik	-756,4	-780,9	-64,2	-94,6
Summa	-756,4	-780,9	-64,2	-94,6
Summa nämnder	-9 900,7	-9 347,9	-420,0	-349,8
Finansiering	9 839,7	9 543,2	511,8	350,2
Totalt för Region Kalmar län	-61,0	195,3	91,8	0,4

Not 1

Värden för 2022 är anpassade till 2023 års organisation.

TANDVÅRDENS INTÄKTER OCH KOSTNADER

SAMMANSTÄLLNING PER VERKSAMHETSGREN EFTER
FÖRDELNING, ÅRETS RESULTAT OCH ACK. RESULTAT,
TKR INKLUSIVE INTERNA POSTER 1)

Verksamhetsgrenar	KU/KS/ MV 2)	Summa intäkter	Summa kostnader	Resultat 2023	Resultat 2022	Kommen- tarer	Ack resultat from 2011
Folktandvården							
Barn- och ungdomstandvård							
Allmäntandvårdsersättning 3-23 år	KU	76 952	75 739	1 213	-2 679	3)	
Särskilt befolkningsansvar	KS	4 997	2 454	2 543	793		
Befolkningsansvar jour	KS	502	825	-323	-250		
Specialisttandvård Ortodonti/Pedodonti	KS	40 322	37 621	2 701	3 917		
Specialisttandvård organiserad vård övrigt	KS	4 975	8 241	-3 266	-16	3)	
Vuxentandvård							
Allmäntandvård vuxna	KU	154 934	149 025	5 909	180	3	
Befolkningsansvar jour	KS	2 869	2 763	106	-119		
Specialisttandvård	KS	71 176	74 046	-2 870	-5 245	3)	
Specialisttandvård Ortodonti/Pedodonti	KS	460	1 166	-706			
Uppsökande tandvård	KS	3 369	5 648	-2 279	435		
Nödvändig tandvård till vissa äldre och funktions- hindrade och tandvård som ett led i sjukdoms- behandling	KU	19 442	20 317	-875	-77	Inkl nödvändig tandvård på sjukhus	
Särskilda uppdrag							
ST-utbildning	KS	4 143	3 273	870	1 065		
Forskning	KS		242	-242	-8		
Introduktion av nyutexaminerade	KS	3 960	2 957	1 003	2 290		
Övriga projekt och uppdrag	KS	3 254	2 116	1 138	-268		
Köpt vård	KU	100	163	-63	100		
Läkemedelsförmånen	KU	1 420	1 057	363	-500		
Summa Folktandvård		392 875	387 653	5 222	-382		6 412

1) År 2011 var första året Region Kalmar län redovisade tandvårdsverksamheten på denna detaljerade nivå. Från och med 2016 ingår den som en del av årsredovisningen.

Modellen godkändes av Statskontoret 2011 och 2012 var första året som samtliga landsting/regioner skulle använda modellen.

2) KU= Konkurrensutsatt verksamhet, KS= Konkurrensskyddad verksamhet samt MV = myndighetsverksamhet

3) Resultat 2022:

Kommentar angående allmäntandvårdsersättning 3-23 år och specialist- och sjukhustandvård för barn och unga: Pandemin har påverkat Folktandvårdens verksamhet. Den uppskjutna prioriterade barntandvården och sjukhustandvården har en negativ effekt på resultatet med 17,1 mnkr.

Folktandvården har därför erhållit kompensation från huvudmannen med motsvarande belopp i samband med bokslutet 2022.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Kommunallagen (2017:725), Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

Redovisningen ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Om information behövs för att bilden ska bli rättvisande lämnas ytterligare upplysningar i en not.

Andra grundläggande redovisningsprinciper innebär bland annat följande:

- Samma principer för värdering, klassificering, och indelning av de olika posterna i resultat- och balansräkning ska konsekvent tillämpas från ett räkenskapsår till ett annat.
- Värdering av de olika posterna ska göras med iakttagande av rimlig försiktighet.
- Intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkten för betalning.
- De olika posterna i balansräkningen ska värderas var för sig.
- Tillgångar och skulder kvittas inte mot varandra. Inte heller intäkter och kostnader får kvittas mot varandra.
- Den ingående balansen för ett räkenskapsår ska stämma överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret.

Byte av redovisningsprincip och justering av jämförelsesiffror

Byte av redovisningsprincip får ske om bytet krävs för anpassning till lagstiftning eller rekommendation från RKR. I enlighet med RKR:s R12 ska byte av redovisningsprincip ske från och med ingången av nytt räkenskapsår. Därigenom tillämpas samma principer i samtliga finansiella rapporter. De finansiella rapporternas jämförelsetal justeras som om den nya redovisningsprincipen hade tillämpats även tidigare år. Den ackumulerade effekten av ett byte av redovisningsprincip redovisas som korrigeringspost i ingående eget kapital.

Ingående balans 2022 samt jämförelsetalen för 2022 har räknats om på grund av klassificering av finansiell leasing för externa hyresavtal fastigheter i enlighet med RKR:s R5 Leasing. För att tydliggöra effekterna av de ändrade redovisningsprinciperna återfinns i tabellen omräknade jämförelsetal från 2022 års årsredovisning. I not 20 Eget kapital, framgår effekten på eget kapital av ändrad redovisningsprincip.



BALANSRÄKNING | MNKR

	Enl ÅR UB 2021	Ny redo- visnings- princip Justering	IB 2022	UB 2022-12	Justering i ingångsBR	Justering 2022	UB 2022-12
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar	18,1		18,1	23,0			23,0
Materiella anläggningstillgångar							
Mark och byggnader	3 406,9	284,1	3 691,0	3 621,9	284,1	-17,3	3 888,7
Maskiner och inventarier	518,6		518,6	553,3			553,3
Finansiella anläggningstillgångar							
Värdepapper, andelar, bostadsrätter	157,0		157,0	161,9			161,9
Långfristiga fordringar	28,9		28,9	28,3			28,3
Summa anläggningstillgångar	4 129,5	284,1	4 413,6	4 388,3	284,1	-17,3	4 655,1
Omsättningstillgångar							
Förråd	32,1		32,1	36,9			36,9
Fordringar	735,5		735,5	988,5			988,5
Kortfristiga placeringar	2 572,2		2 572,2	2 575,0			2 575,0
Kassa och bank	1 427,5		1 427,5	1 290,9			1 290,9
Summa omsättningstillgångar	4 767,3	0,0	4 767,3	4 891,2	0,0	0,0	4 891,2
SUMMA TILLGÅNGAR	8 896,7	284,1	9 180,8	9 279,5	284,1	-17,3	9 546,3
Eget kapital, avsättningar och skulder							
Eget kapital							
Årets resultat	787,4		787,4	197,9		-2,6	195,3
Resultatutjämningsreserv	332,4		332,4	341,1			341,1
Övrigt eget kapital	2 434,9	-21,8	2 413,1	3 213,6	-21,8		3 191,8
Summa eget kapital	3 554,7	-21,8	3 532,9	3 752,6	-21,8	-2,6	3 728,3
Avsättningar							
Avsättning för pensioner	3 506,0		3 506,0	3 710,8			3 710,8
Summa avsättningar	3 506,0	0,0	3 506,0	3 710,8	0,0	0,0	3 710,8
Skulder							
Långfristiga skulder	11,3	305,9	317,3	13,6	305,9	-29,9	289,6
Kortfristiga skulder	1 824,6		1 824,6	1 802,5		15,1	1 817,6
Summa skulder	1 836,0	305,9	2 141,9	1 816,1	305,9	-14,8	2 107,3
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 896,7	284,1	9 180,8	9 279,5	284,1	-17,3	9 546,3

Sammanställda räkenskaper

Med sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avses en sammanställning av regionens och koncernföretagens resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser och noter. Enligt RKR:s rekommendation R16 och med hänvisning till LKBR är ett kommunalt koncernföretag en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier en kommun eller region har ett varaktigt betydande inflytande. Ett betydande inflytande anses finnas vid ett innehav av minst tjugo procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ, om inte annat framgår av omständigheterna. Vid bedömningen om inflytandets grad bör avtal om hur övrigt ägande är fördelat, liksom andra faktorer som begränsar eller inskränker inflytandet, beaktas. Inflytandet ska vara varaktigt. Ett koncernföretag som anses ha särskild betydelse för regionens verksamhet eller ekonomi kan då anses ha inflytande. Särskild ekonomisk betydelse föreligger om den kommunala koncernens andel av företagets omsättning eller omslutning överstiger fem procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Inget av dessa villkor är uppfyllda och någon sammanställd redovisning behöver därför inte upprättas. Bedömningen är att konsolidering inte tillför väsentlig information i förhållande till resultat- och balansräkningen. En beskrivning av verksamheten i samtliga bolag finns under rubriken Företag, stiftelser och kommunalförbund.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster definieras i RKR:s rekommendation R11 och är resultatet av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mnkr. Jämförelsestörande poster särredovisas i not till berörda poster i resultaträkningen och kassaflödesanalysen.

Intäkter

RKR:s rekommendation R2 Intäkter tillämpas vid redovisning av intäkter från avgifter, ersättningar, försäljningar, skatter och bidrag. Intäkter hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkten för betalningen.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats. Den preliminära slutavräkningen baseras på den prognos som Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerar i december under räkenskapsåret i enlighet med RKR:s rekommendation R2 under rubriken Periodisering av skatteintäkter. Båda posterna särredovisas i not till resultaträkningen.

Statsbidrag och EU-bidrag

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträkningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningssystemet i posten utjämning och generella statsbidrag. De redovisas normalt sett enligt kontantmetoden vilket innebär att de redovisas som intäkt vid utbetalning.

Specialdestinerade statsbidrag och EU-bidrag avser bidrag som är avsedda för en bestämd verksamhet eller ett bestämt ändamål och redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. De kräver i regel någon form av motprestation och återrapportering och redovisas enligt det aktuella bidragets villkor och restriktioner. De periodiseras i normalfallet till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är bokförda.

Statsbidrag som avser ersättning för vaccinationer redovisas i den period som ersättningen erhålls.

Övriga intäkter

En inkomst ska enligt RKR:s rekommendation R2 redovisas som intäkt när följande förutsättningar är uppfyllda:

- inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt;
- det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förenliga med transaktionen kommer att tillfalla regionen; och
- de eventuella utgifter som uppkommit eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, och villkoren för den ekonomiska uppgörelsen har i allt väsentligt fullgjorts.

Undantag mot ovanstående gäller uppdrag gentemot en fysisk eller juridisk person, som innebär ett obestämt antal aktiviteter under en överenskommen tidsperiod. Inkomsterna intäktsförs i sådana fall linjärt över den överenskomna perioden. Om en aktivitet är dominerande, ska intäkten redovisas först när denna aktivitet har utförts.

I den mån en avgift eller ett offentligt bidrag är hänförligt till en investering, ska inkomsten intäktsföras på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning.

Den del av en inkomst som inte uppfyller kriterierna för intäkt periodiseras och redovisas som skuld i balansräkningen. En inkomst som uppfyller intäktskriterierna, där inbetalning ännu inte skett, redovisas som en fordran i balansräkningen.

Realisationsvinster i balanskravsresultatet

Årets resultat justeras vid beräkning av balanskravsresultatet även med orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Anledningen är att det inte är rimligt att kortsiktiga upp- och nedgångar i marknadsvärden på värdepapper ska påverka förutsättningarna att uppnå balanskravet.

Kostnader

Avskrivningar

Anläggningarnas ursprungliga anskaffningsvärde skrivs av utifrån bedömd nyttjandeperiod med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärde. Linjär avskrivning innebär lika stora avskrivningsbelopp varje år. Avskrivning för utrustning bokförs anskaffningsmånaden medan avskrivning för fastigheter beräknas i samband med att fastigheten tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

För att få en mer rättvisande redovisning samt minska gränsdragningsproblematiken mellan investeringar och planerat underhåll används en modell för komponentavskrivning inom fastighetsområdet. Modellen bygger på en schabloniserad komponentavskrivning utifrån tre krav på komponenterna; relativ storlek, olika förväntade livslängder samt någon form av funktionell samhörighet så att grupperingen framstår som logisk. Totalt ingår åtta olika huvudgrupper som i sin tur indelas i 34 anläggningstyper med olika avskrivningstider. Nedanstående avskrivningstider tillämpas normalt för olika typer av anläggningstillgångar. Omprövning av nyttjandeperioden görs om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt och att det rör sig om väsentliga belopp.

- Byggnader 10-50 år
- Finansiell leasing fast egendom 10-50 år
- Markanläggningar 20-50 år
- Byggnads- och markinventarier 10-30 år
- Tekniska hjälpmedel 3 och 5 år
- IT-utrustning 3 och 5 år
- Fast inredning och utrustning 10 och 15 år
- Finansiell leasing lös egendom 4 år
- Övriga inventarier 5, 7 och 10 år
- Immateriella anläggningstillgångar 5 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod beräknas för de materiella anläggningstillgångarna. Beräkningen görs genom att, för varje post, summera anskaffningsvärdet (justerat för hur stor del av året tillgången innehafte) för de tillgångar som är föremål för avskrivning och dividerar med de av årets avskrivningskostnader som är hänförliga till dessa tillgångar.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar består av IT-system, -program, -licenser och utveckling som upphandlats. I den mån IT-system utvecklas internt betraktas dessa i normalfallet inte som tillgångar utan kostnadsförs. Utgifter för forskning får inte tas upp som immateriell tillgång. Av samma skäl prövas att immateriella tillgångar kommer att generera troliga framtida ekonomiska fördelar. Detta får till följd att programvarulicenser och andra typer av rättigheter som enbart ger upphov till ökad servicepotential oftast kostnadsförs direkt i resultaträkningen. Utvecklingsarbete som är av väsentligt värde får tas upp som immateriell anläggningstillgång. Det krävs att den förväntas ge upphov till framtida ekonomiska fördelar, att den är en resurs som Region Kalmar län har kontroll över och att den uppkommit till följd av inträffade händelser. Region Kalmar län har valt att tillämpa en beloppsgräns på 3 mnkr för aktivering då en viss försiktighet bör tillämpas

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar ska i enlighet med 6 kap. 6 § LKBR klassificeras som antingen anläggningstillgångar eller omsättningstillgångar. Klassificeringen är beroende av om syftet med innehaven är att de ska brukas stadigvarande eller inte.

Region Kalmar läns andelar i företag, stiftelser och kommunalförbund samt långfristiga lån till dessa innehav klassificeras som anläggningstillgångar.

Region Kalmar läns pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i en placeringspolicy som godkänts av delägarna i KLP AB i anslutning till årsstämman 2023. Som följer av 7 kap. 6 § i LKBR ska finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde. Samtliga placeringsmedel, kortfristiga placeringar, är värderade till marknadsvärde (verkligt värde). Aktie- respektive obligationsportföljen har värderats var för sig. Värdeförändringen av de kortfristiga placeringarna sedan föregående balansdag redovisas i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar

Omräkning av kortfristiga fordringar och skulder i utländsk valuta
Kortfristiga fordringar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor enligt växelkursen på den utländska valutan på balansdagen.

Leasingavtal

Region Kalmar län har ur ett redovisningsperspektiv både finansiella och operationella leasingavtal i enlighet med RKR:s

rekommendation R5. Leasingavtal som uppfyller kriterierna för korttidsinventarier, det vill säga om avtalstiden är högst tre år eller om leasingavtalet är av mindre värde, redovisas som operationella leasingavtal.

Fram till och med 31 december 2020 betraktades alla leasingavtal i Region Kalmar län som operationell leasing.

Från och med 1 januari 2022 redovisas hyra av tåg från AB Transitio som operationell leasing. Under kommande år 2024 ska klassificering av befintliga hyresavtal tåg genomföras i enlighet med RKR:s R5 Leasing.

Region Kalmar län redovisar leasingavtal som avser fordon med avtalstid på fyra år som finansiell leasing lös egendom från och med 1 januari 2021. Från och med 1 januari 2022 redovisas externa hyresavtal fastigheter som finansiell leasing fast egendom i de fall de uppfyller villkoren enligt RKR:s R5. Region Kalmar län som leasetagare redovisar objekt som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal som anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen uppdelat på en kortfristig och en långfristig del.

Under 2023 har en klassificering genomförts för de elva största externa hyresavtalen för fastigheter där åtta avtal konstaterats uppfylla villkoren för finansiella leasingavtal. Resterande tre avtal har klassificerats som operationella avtal. Under rubriken "Byte av redovisningsprincip och justering av jämförelsesiffror" redovisas omräkningen av jämförelsetal från tidigare år.

Redovisning av finansiell leasing för lös egendom sker i samband med delårsrapporterna i april och augusti samt i årsbokslutet. Redovisningen av finansiell leasing för fast egendom har i år skett i vid årsbokslutet i samband med klassificeringens genomförande. Framåt kommer redovisning att ske månadsvis.

Avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när det finns en förpliktelse som följd av inträffade händelser och det är troligt att en reglering ska ske samt att en tillförlitlig beräkning kan göras. Avsättningen motsvarar den på balansdagen bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Pensioner

Det totala pensionsåtagandet för anställda beräknas av pensionsbolaget Skandia enligt RIPS21 (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld), på grundval av uppgifter som lämnas om löneläge och sysselsättningsgrad. Beräkningen bygger på gällande pensionsavtal och ett antal antaganden om utveckling av löner, långsiktig real ränta, pensionstidpunkter och medellivslängd.

Pensionsskulden redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas i balansräkningen och att pensionsförmåner intjänade före 1998 återfinns under ansvarsförbindelsen. Pensionsskulden i balansräkningen redovisas dels som avsättning, dels som en kortfristig skuld. Det som redovisas under avsättningar är intjänande av förmånsbestämd ålderspension (FÅP) som beräknas på inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp samt särskild avtalspension enligt överenskommelse (ÖK-SAP). Det som redovisas som en kortfristig skuld avser den avgiftsbestämda ålderspensionen. Visstidsförordnande som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Flextidssaldo

Dåvarande landstinget och de fackliga organisationerna tecknade i inledningen av 2000 ett lokalt flextidsavtal (ramavtal) som fortfarande gäller. Ett eventuellt plussaldo ska regleras med utlägg av flexledighet innan anställningen upphör. I undantagsfall kan flextiden betalas ut i pengar. Beslut ska ha fattats av närmaste chef i god tid innan anställningen upphör. Undantagsfall kan vara en pressad arbetssituation med svårigheter att rekrytera ersättare. Någon skuld för flextidssaldo tas inte upp i balansräkningen då utbetalning endast sker i undantagsfall och bedöms vara av ringa omfattning.

Transparenslagen

- Konkurrensneutralitet/tandvårdsverksamhet

Tandvårdsverksamheten särredovisas utifrån konkurrenssynpunkt enligt en gemensam modell för samtliga regioner för en mer öppen redovisning. Resultatet presenteras under rubriken Finansiella rapporter ■

Uppdrag beslutade i regionplan 2023-2025

Uppdrag Regionplan 2023-2025	Status	Kommentar
23/01 Under planperioden redovisa tidsatta, prioriterade aktiviteter för länets folkhälsoarbete	Pågående	Rapportering på regionstyrelsen mars 2024. Delredovisning i regionstyrelsen 13 september 2023
23/02 Redovisa förslag till insatser för att stimulera den regionala livsmedelsförsörjningen i Kalmar län i samverkan med berörda näringslivsorganisationer	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 12 december 2023
23/03 Inför framtagandet av kunskapsunderlag 2023 inarbeta faktaunderlag om elförsörjning i länet	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 10 maj 2023
23/04 Redovisa förstudie kring kollektivtrafikens nya lagkrav om att en andel av fordonen ska vara utsläppsfria inför nästa trafikupphandlingar av linjetrafik 2027 och servicetrafik 2026	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 10 maj 2023
23/05 Nya arbetssätt inom ramen för uppdraget som gavs i Regionplan 2022-2024 "Omställning och förnyelse av hälso- och sjukvården" kontinuerligt ska redovisas till hälso- och sjukvårdsberedningen och regionstyrelsen. I uppdraget ingår att ge förslag på hur nya arbetssätt kan implementeras inom såväl regionen som inom det länsgemensamma arbetet.	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 31 oktober 2023
23/06 Redovisa förslag till Hälsovalsuppdrag från 1 juli 2023 som ytterligare stärker omställningen till nära vård	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 13 juni 2023
23/07 Utifrån Samsjuklighetsutredningens (SOU 2021:93) förslag redovisa behov av nya arbetssätt och aktiviteter avseende insatser för personer med samsjuklighet. Arbetet ska ske i nära samverkan med länets kommuner.	Pågående	Rapportering på regionstyrelsen oktober 2024
23/08 Redovisa regionala aktiviteter utifrån det nationella arbetet som drivs av SKR "Sveriges viktigaste jobb" kring attraktiv arbetsgivare	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 12 december 2023
23/09 Redovisa arbetet med karriärutvecklingsmöjligheter, med start inom vårdens yrken	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 13 september 2023

Uppdrag beslutade i tidigare regionplan med redovisning under 2023-2025	Status	Kommentar
22/04 Utredda möjligheterna att stärka och utveckla skärgårdslivet genom service och tillgänglighet	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 10 maj 2023
22/05 Redovisa en sammanhållen modell för ungas hälsa mellan regionen och länets kommuner, med målsättningen att skapa jämlika tillväxtvillkor	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 2 februari 2023
22/08 Utredda på vilket sätt primärvårdens digitala erbjudande till invånarna ytterligare kan förstärkas.	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 10 maj 2023
22/09 Redovisa en gemensam målbild för Nära vård tillsammans med länets kommuner	Avslutad	Rapportering på regionstyrelsen den 13 september 2023

Hållbarhetsredovisning

Region Kalmar län ska vara en samlande kraft för länets utveckling. Vi arbetar för ett samhälle där alla oavsett livsvillkor kan leva ett bra liv, utan att det äventyrar kommande generationers möjligheter att göra detsamma.

Vårt arbete för en hållbar utveckling vilar på tre ben; social, miljömässig och ekonomisk utveckling. De tre perspektiven är lika viktiga och varandras förutsättningar. Hållbarhet och utveckling ska bidra till tillväxt såväl i länet som i egen verksamhet. På så sätt bidrar vi till att förverkliga vår vision – Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv. De 17 globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030 utgör ramen för vårt hållbarhetsarbete. Målen ska uppnås till 2030. För att lyckas krävs samverkan såväl nationellt som regionalt.

Region Kalmar läns hållbarhetsredovisning upprättas per kalenderår och är en del av årsredovisningen som fastställs av regionfullmäktige den 5 juni 2024. Arbetet har under året fortskridit i enlighet med Verksamhetsplan hållbarhet 2023–2025, och Region Kalmar läns sex målområden. Områdena är de Region Kalmar län identifierat att regionen kan ha störst påverkan inom, och områden som regionens väsentlighetsanalys indikerar att kärnintressenterna prioriterar. Nedan följer en beskrivning av vad som gjorts under respektive målområde under året. Det här blir den fjärde hållbarhetsredovisningen som upprättas i enlighet med Global reporting initiative (GRI).



Främja hälsa

Region Kalmar län har arbetat med social hållbarhet genom en rad insatser i syfte att främja hälsa och förebygga ohälsa hos invånare, patienter och medarbetare. Handlingsprogram för suicidprevention har uppdaterats och gäller nu perioden 2023–2025, och en länsgemensam rutin för efterlevandestöd vid suicid har tagits fram inom ramen för Länsgemensam ledning i samverkan. Region Kalmar läns arbetssätt kring suicidprevention och efterlevandestöd har presenterats för ett flertal regioner i landet, liksom på Regeringskansliet. Införandet av riktade hälsosamtal fortgår.

För att stärka levnadsvanorna i länet har flera insatser genomförts under 2023. Exempelvis har en digital utbildning om FaR (fysisk aktivitet på recept) införts i regionens digitala utbildningsportal. Tobakshjälpen, som är en digital tobaksavvänjning för den som vill sluta röka eller snusa, har använts fortsatt under året, och nya tobaksavvänjarutbildningar har genomförts.

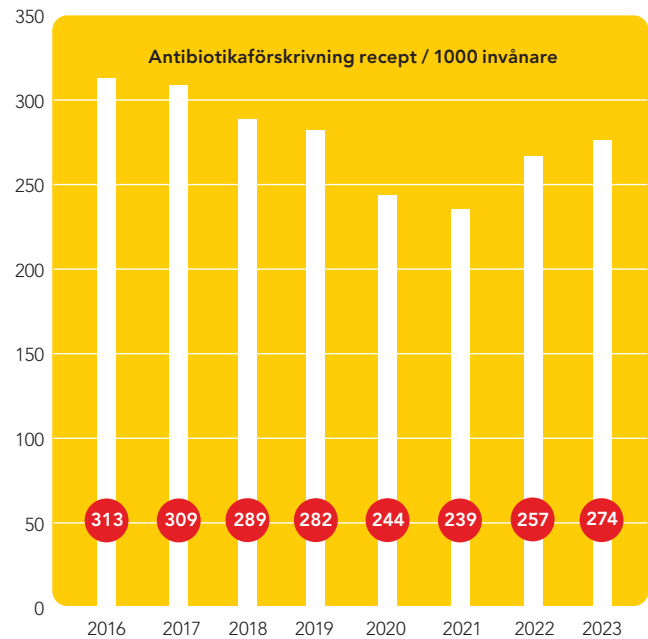
”Hälsan spelar roll”, ett program för människor med stödin-satser via Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), har i samverkan med kommunerna varit i fokus även under 2023. Möjligheten att använda webbstödet ”Hälsosamma matvanor” på livsstilsmottagningarna har utretts med resultat att stödet inte kommer införas på grund av för höga kompetenskrav kring kostrådgivning, samt att dietistbehörighet saknas.

Hälsolots, vars syfte är att lotsa individer till hälsa genom kontakt med civilsamhället, är en annan riktad insats som pågår i Högsby kommun. Nya medel har gjort att satsningen kvarstår även under 2024. En utvärdering visar att många är nöjda med insatsen och har nått en förbättring i mående.

Arbetet med att minska antalet miljö- och hälsoskadliga kemikalier har fortsatt. Antalet kemiska produkter innehållande ämnen upptagna på PRIO-utfasningslistan är 418 stycken för 2023. Ökningen beror på att diagnostiskt centrum inventerat 75 nya produkter som finns på utfasningslistan. Räknas lab-produkterna bort är siffran 343 produkter, vilket är en minskning med 28 produkter för övriga verksamheter, jämfört med föregående år. Andelen uppdaterade kemikalieförteckningar ökade med 10 procent under 2023, vilket gör att målet om hundra procent uppdaterade förteckningar är på god väg. Arbetet för att bibehålla andelen ekologiska råvaror har även fortsatt, där målet för 2023 nästintill uppfylldes. Under året har även satsningar gjorts som syftar till ökad kunskap, medvetenhet och engagemang kring hur Region Kalmar län arbetar för att utvecklas hållbart. Exempelvis har Hållbara halvtimmen, ett digitalt frukostseminarium som lyfter aktuella hållbarhetsfrågor,

fortsatt under 2023. Teman har bland annat varit hållbara resor och läkemedel.

I nuläget uppfyller Region Kalmar län inte längre det nationella antibiotikamålet om 250 antibiotikarecept per 1000 invånare. En stegvis återgång till normalläget efter covid-pandemin har inneburit en ökad tillgänglighet till sjukvård/tandvård, minskad fysisk distansering och ökad smittspridning av framför allt luftvägsinfektioner i samhället. Det sammantaget har lett till att antibiotikaförskrivningen ökar i alla förvaltningar. Antibiotikaförskrivningen följs fortsatt upp och återkopplas till verksamheterna inom Hälsoval. Här finns kvantitativt mål uppsatt. Arbetet inom Strama, samverkan mot antibiotikaresistens i slutenvården, har under pandemin till största delen legat nere. Under 2023 har infektionsverktyget återstartats vilket lett till diagnoskopplad statistik för sjukhusens del. Region Kalmar län deltar i piloten för antibiotikasmart vårdcentral (Folkhälsomyndigheten/Vinnova) under 2023–2024. Nationella kriterier för antibiotikasmart regionledning och sjukhus har inte blivit fastställda under 2023, därför har inte ännu en GAP-analys genomförts för att undersöka förutsättningarna för att uppfylla kriterier för en antibiotikasmart region.



Mått	Beskrivning	Målvärde	Utfall
Mängden förskrivning av antibiotika ska minska	Antalet recept per 1000 invånare. Nationellt mål 250 recept per 1000 invånare.	250 recept / 1000 invånare	274 recept / 1000 invånare
Den totala förbrukningen av kinoloner ska minska	Totalt DDD som är utskrivet och hämtat från apoteken inom Region Kalmar län.	47 008 DDD	56 807 DDD
Andelen ekologiska livsmedel inom kostverksamhet och folkhögskolor ska öka.	Målet beskriver värdet av ekologiska livsmedel i förhållande till totala kostnaden för inköpta livsmedel.	42 %	41,7 %
Antalet kemiska produkter innehållande ämnen upptagna på PRIO-utfasningslista ska minska	För att öka kunskapen om antalet kemiska produkter som är miljö- och hälsoskadliga ger detta mål en utökad kunskap om förekomsten av PRIO-ämnen.	350	418
Andel uppdaterade kemikalieförteckningar ska öka	Inventering av kemikalier är lagstyrd och ska ske på alla märkningspliktiga kemikalier. Inventeringen sker i iChemistry och på avdelningsnivå eller i vissa fall mer nedbrutet på förråd alt. processnivå.	100 %	87,98 %
Antal medarbetare som gått e-utbildning grundläggande miljöutbildning	E-utbildningen finns tillgänglig för alla medarbetare via Ping Pong.	40%	36,82 %

Varje barns bästa

Prövningar av barnets bästa har genomförts inför en rad beslut, bland annat för remissversionen av Kulturstrategin, remissversionen av Skolkulturstrategin, Verksamhetsplan hållbarhet och Kalmar länstrafiks och Regionala utvecklingsförvaltningens verksamhetsplaner.

En rutin för att ställa barnrättskrav i upphandlingar har prövats i pilotprojekt med gott resultat, och ytterligare pilotprojekt planeras för 2024. En regionövergripande rutin för orosanmälan har även tagits fram, och kommunicerats via webinarium med över tvåhundra deltagare från Region Kalmar läns verksamheter. Webbinariet har väckt frågor som fått svar, och därmed resulterat i ökad kunskap hos medarbetare. Ett 40-tal föreläsningar där våld mot barn och barns rätt som anhöriga lyfts har också hållits för Region Kalmar läns verksamheter.

Behovet att se över Region Kalmar läns stöd för barn som anhöriga kvarstår. Utvecklingsarbetet avseende barn som anhöriga har under 2023 kopplats ihop med Region Kalmar läns arbete med den nationella anhörigstrategin. Försättningsvis kommer barn som anhöriga-perspektivet inorporeras i detta arbete.

Ett flertal medarbetare har gått de utbildningar som följs upp genom måtten nedan. Utöver det har en ny utbildning

om Barnets rättigheter inom hälso- och sjukvård, tandvård och elevhälsa tillgängliggjorts, vilken 165 medarbetare gått. Avseende barns rätt till delaktighet har Barn- och ungdomskliniken på Västerviks sjukhus under 2023 startat ett expertråd med patienter med kroniska sjukdomar. Kliniken har även ansökt om godkännande utifrån konceptet Barnanpassad vård. Barn- och ungdomskliniken på Länssjukhuset i Kalmar har expertråd där ungdomar får möjlighet att påverka avseende exempelvis lokalutformning.

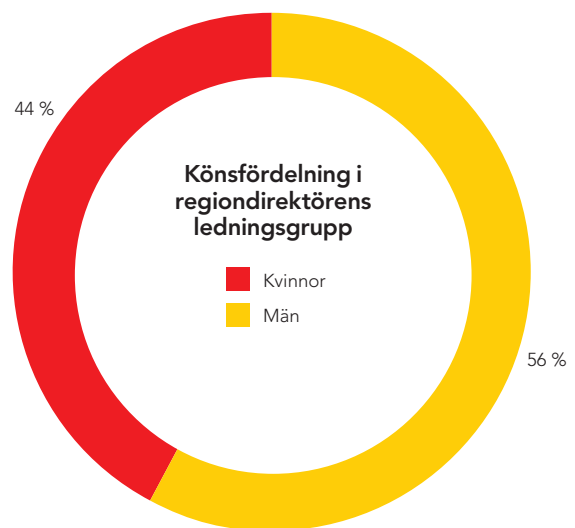
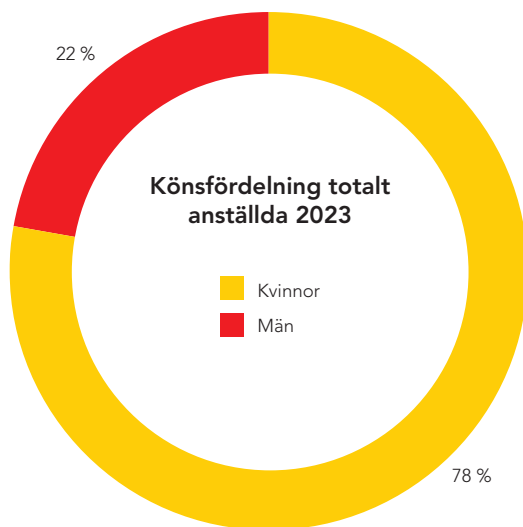
Nya och befintliga hållbarhetsombud och enskilda enheter har löpande under året fått utbildning och uppdateringar inom barnrättsområdet. Samverkan och utbyte med Länsstyrelsen Kalmar län, SKR, andra regioner och intresseorganisationer har fortlöpt under året. Samverkan har bland annat lett till en kommunikationssamverkan mellan Region Kalmar län och Kommunförbundet med informationssidan Ung Nytt som visas på alla skolelevers datorer i de kommuner som valt att vara med. Familjecentralerna fortsätter arbeta tillsammans mot gemensamma målsättningar för varje barns bästa. Arbetet följs upp av Länsgemensam ledning. Under 2023 har en remissversion av Kulturplan 2025–2028 arbetats fram, i vilken barns rätt till kultur är högt prioriterat.

Mått	Beskrivning	Målvärde	Utfall
Antal barn som anhöriga som får information råd och stöd	Enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL 5 kap.7§) och barnkonventionen har barn rätt att få information, råd och stöd när något händer en närstående.	Ökning	67 st
Antal orosanmälningar		Ökning	654 st
Andel medarbetare som gått utbildning om barnrätt/barnkonventionen	Måttet avser antal kontakter.	Ökning	2,94 %
Andel som genomgått utbildning som upplever att den bidragit till kunskap om innehållet i FN:s konvention om barnets rättigheter och om kraven på offentlig verksamhet.		100 %	100 %
Totalt antal besök av barn och unga (0-18 år) inom regionalt kulturutbud	I målvärdet ingår att barn från alla länets kommuner ska ha tagit del av det regionala kulturutbudet i lika stor omfattning.	80 000	96 604 st
Andel familjecentraler som utfört gemensamma aktiviteter som förväntas komma barn och/eller familjer till godo		100 %	100 %

Jämlikt och jämställt

En handlingsplan för jämställdhet har tagits fram för perioden 2023–2024. Syftet är att arbeta systematiskt med jämställdhetsintegrering och för ett Kalmar län fritt från våld, där våldsutsatta ska uppmärksammas och erbjudas god vård. Delar av Region Kalmar läns medarbetare har utbildats kring våld i nära relationer, och ett stödmaterial till verksamheterna har tagits fram för att hjälpa patienter med erfarenheter av våld. Informations-satsningar kring våld i ungas relationer liksom hedersrelaterat våld och förtryck har genomförts i samverkan med Länsstyrelsen Kalmar län. En överenskommelse med länets kvinnojourer har tagits fram och undertecknats. Den syftar till att stärka och

utveckla länsövergripande insatser för att invånare ska få likvärdiga möjligheter till stöd och våldspreventiva åtgärder. Den digitala HBTQI-diplomeringen har uppdaterats och erbjuds nu även till länets kommuner. Sedan diplomeringen startade år 2020 har 34 enheter i egen verksamhet diplomerats. Målet att diplomera 30 av Region Kalmar läns enheter under 2023 nåddes inte. Framgångsfaktor för att vända trenden ses vara ett ökat synliggörande av utbildningen i kombination med ett ökat antal verksamhetsbeslut att utbildningen ska genomföras. Utbildning gällande arbetsmiljö och likabehandling har även genomförts för HR-konsulter i organisationen. Under 2023 genomfördes 14 utbildningar.



Mått	Beskrivning	Målvärde	Utfall
HBTQI+ -diplomeringar av verksamheter	Totala antalet diplomeringar per år.	30 st	3 st
Andel medarbetare som genomgått mångfaldsutbildning	Utbildningen är redo för deltagare med start 2024.	50	0
Antal utbildningstillfällen i arbetsmiljö och likabehandling	Avser kunskapslyft för HR.	15	14

Hållbar produktion och konsumtion

Projektet Hållbar regional utveckling i Kalmar län har slutförklarats. Projektet har lett till ett bättre hållbarhetsarbete hos förvaltning, företag, projektägare och kommuner, detta genom ökad kunskap, bättre processer, nya metoder och nya verktyg. Det förvaltningsövergripande arbetet fortsätter efter projektslut, då metoden appliceras på andra projekt inom förvaltningen.

Hållbarhetsverktygen för företagsstöd, projekt och stöd till kommersiell service används och vidareutvecklas.

Med hänvisning till de senaste årens situation med vattenbrist i länet pågår arbete för att minska sårbarheten. Ett exempel är projektet "WaterMan", med delfinansiering från EU:s Östersjöprogram. Projektet har en total budget på 45 miljoner kronor och Region Kalmar län samarbetar under tre år med 16

andra aktörer i sju länder runt Östersjön. Målet är att ta fram konkreta metoder för att motverka vattenbrist.

Den främsta påverkan på vattnet från Region Kalmar läns egna verksamheter sker genom utsläpp av avloppsvatten från de tre sjukhusen och tvätteriet i Västervik. För att mildra den negativa effekten finns vid ett antal verksamheter reningsanordningar i form av exempelvis amalgam- olje- och fettavskiljare. Vattenkonsumtionen regleras främst av tillstånd från Länsstyrelsen Kalmar län, Lagen om allmänna vattentjänster, kommunernas olika ABVA:er (Allmänna bestämmelser) samt kommunernas krav på avloppsvatten från företag och industrier.

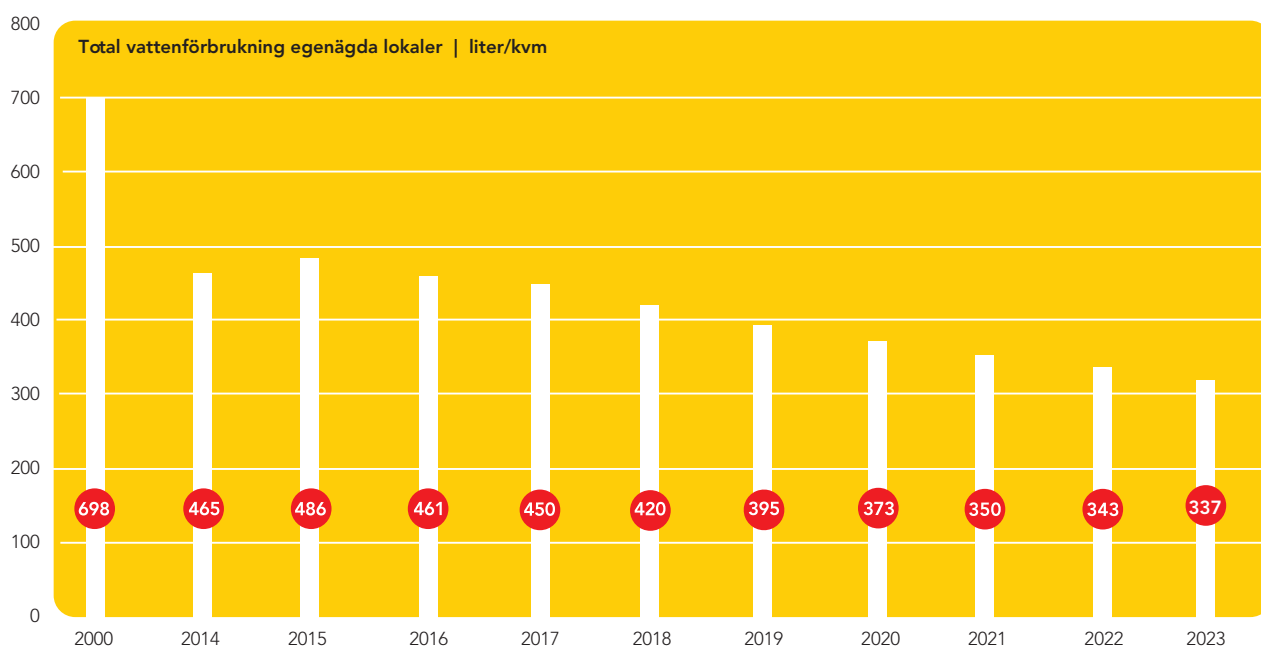
För att följa lagar och tillstånd och minska regionens påverkan på vattnet jobbar Region Kalmar län med egenkontroll. Egenkontrollen omfattar provtagning vid amalgamavskiljare, samt olje- och fettavskiljare och provtagningar på utgående spillvatten till avloppsnätet. Provtagningarna som helhet görs i syfte att övervaka Region Kalmar läns utsläpp till vatten och att vi följer de bestämmelser som finns. Varje år redovisas prioriterade ämnen enligt ramdirektivet för vatten, ämnen på SIN-list (särskilt farliga ämnen) och tillkommande ämnen som släpps ut i spillvattnet till avloppet vid Länssjukhuset, vilket sker då Kalmar Vattens reningsverket är certifierat enligt Revaq. För att fortsatt förbättra vår egenkontroll och användning av vattnet som en resurs har bland annat en översyn av provtagningsparametrar påbörjats.

Mellan 2022 och 2023 har den totala vattenförbrukningen minskat med 5 procent och ligger nu på 337 l/m². Förbrukningen per kvadratmeter har minskat med cirka 3 procent. Det är huvudsakligen Kalmar länssjukhus och rivningen av rehabassängen som står för minskningen, då badet förbrukade stora mängder vatten.

Avseende hållbar upphandling har Region Kalmar län under 2023 uppdaterat de generella krav som kan ställas i flertalet upphandlingar. Det har även fortsatt ställts miljökrav i ett antal upphandlingar, exempelvis för operationsset, operations- och undersökningshandskar och bröstproteser. Fokus har bland annat varit på att minimera miljö- och hälsofarliga ämnen, och att främja hållbara material i produkter. Det har även genomförts en upphandling för textilåtervinning för de textilier som ska bytas ut. Återvinningen av textila fibrer beräknas ge en klimatbesparing på cirka 180 ton CO₂-ekv tillsammans med en besparing på cirka 70 miljoner liter vatten, jämfört om textilerna gått till förbränning.

Inom ramen för nationell samverkan för hållbar upphandling har uppförandekoden för leverantörer från 2010 reviderats. Den reviderade uppförandekoden beslutades av Regionstyrelsen under hösten 2023, och började tillämpas i upphandlingar från 1 januari 2024. Samarbetet kring hållbar upphandling är uppdelat i olika riskområden, där Region Kalmar län tillsammans med Region Östergötland och Region Jönköpings län främst samarbetar med riskområdet Vårdrelaterad utrustning och förbrukningsvaror. Under 2023 har arbete bland annat pågått med att färdigställa krav på hållbara leveranskedjor för undersökningshandskar. Syftet är harmonisering av regionernas kravställande, och att stödja regionerna i kriterier för att främja leverantörer som tillhandahåller hållbart producerade undersökningshandskar. Inom samarbetet har även en rad kontorsrevisioner genomförts under 2023.

Arbetet med Underlag för en hållbar livsmedelskedja som påbörjades under 2022 färdigställdes enligt plan under 2023. Region Kalmar län fortsätter prioritera regionala och svenska livsmedelsprodukter på gällande avtal och vid nya upphand-



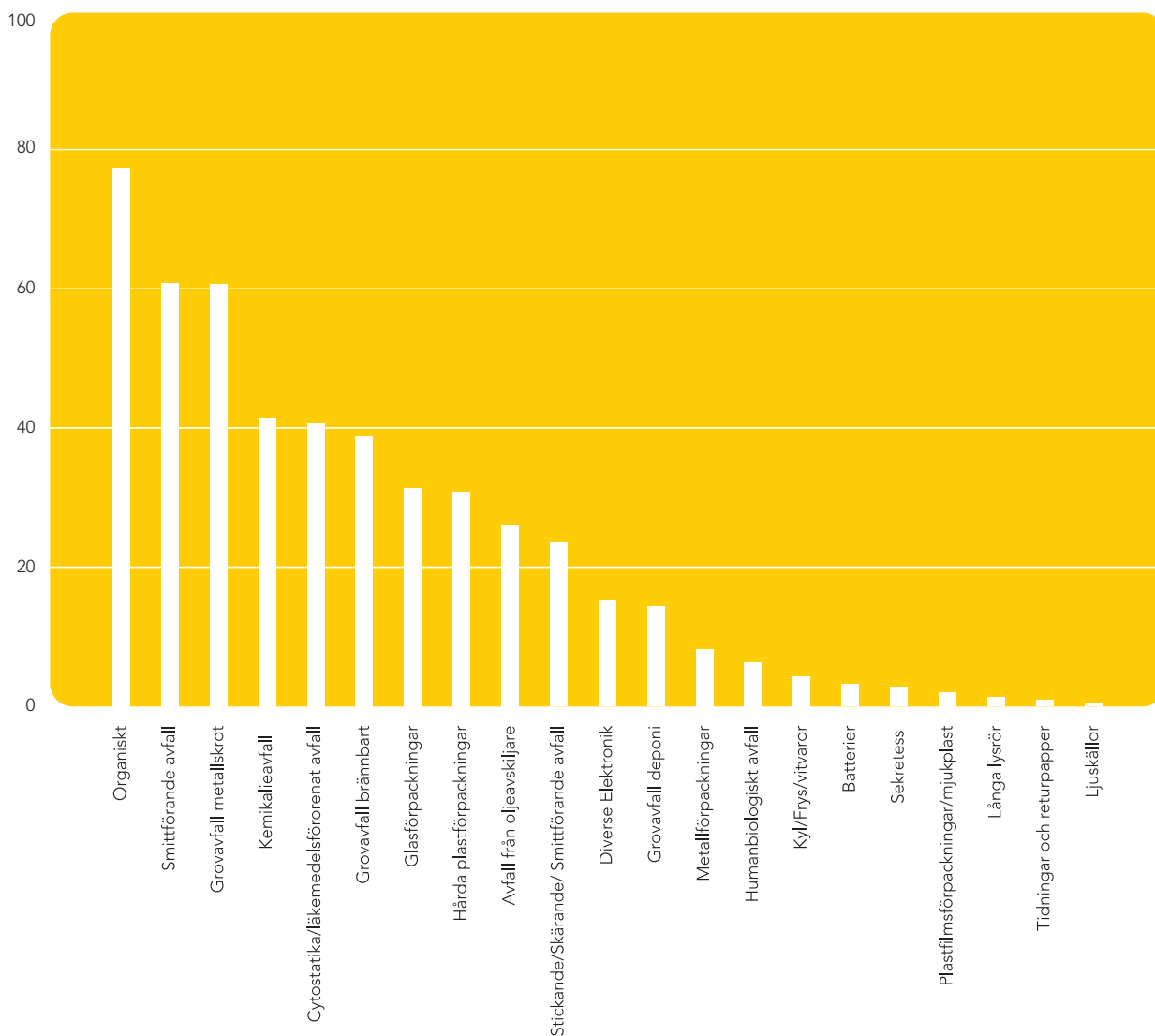
lingar med utgångspunkt i det framtagna underlaget. Inköpta svenskproducerade produkter har dock gått ned något i jämförelse för ett år sedan. Anledningen är brist på vissa produkter från Sverige, så som ägg och några mejeriprodukter. Målet att öka andelen regionalt producerade livsmedel nåddes nästan, där målet för 2023 var 31 procent och utfallet 29 procent.

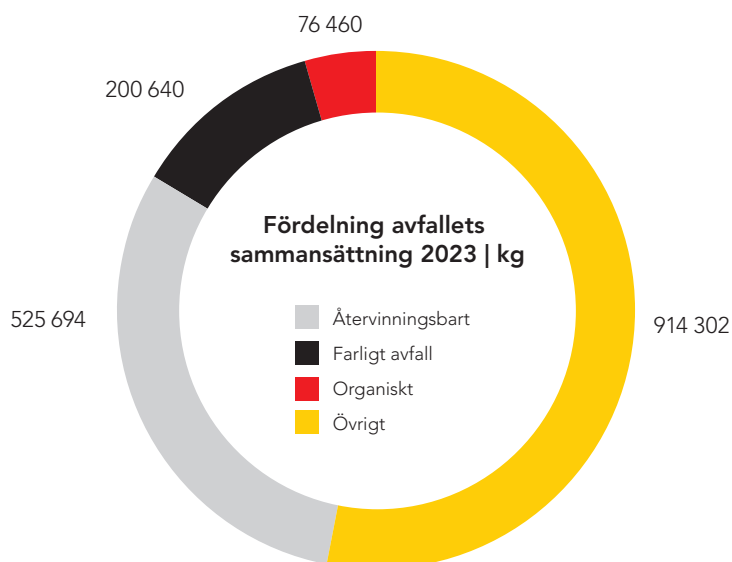
Det totala matsvinnet för restaurang- och patientmaten har minskat med 1 procent mot föregående mätning. Riktade insatser har gjorts på utvalda avdelningar. Upplevelsen är att kunder och medarbetare är mer medvetna gällande arbetet med att minska matsvinnet. En anledning tros vara samhällets situation med ökade livsmedelskostnader och ett ökat fokus på klimatfrågor. Målet om 14 procent matsvinn för 2023 nåddes trots detta inte. Då det inte går att identifiera ytterligare åtgärder för att drastiskt minska matsvinnet höjs målvärdet nå-

got för 2024, vilket skapar en mer rimlig ambitionsnivå att utgå ifrån i det fortsatta arbetet att minska matsvinnet.

Avseende avfall har en plockanalys genomförts under året, denna gång i Västervik. Syftet är att analysera vilket avfall som slängs i brännbart, och om det finns underlag till förbättring av hanteringen. Utfallet visar på en i stort felfri sortering av brännbart avfall. Under året har mer eller mindre verksamheter kommit i gång med sortering av matavfall. Totalt har 32 procent av avfallet (35 procent inklusive matavfallet) gått till materialåtervinning, en minskning med 0,5 procentenheter sedan föregående år. Under året har det blivit möjligt för verksamheter i Kalmar, Oskarshamn och Västervik att låna flergångsinstrument från sterilcentralerna, och en rad insatser har gjorts för att kommunicera möjligheten. Förbrukningen av engångsinstrument har minskat under året, vilket kan vara ett resultat av dessa insatser.

Avfallsets sammansättning 490 ton (exkl brännbart 860 ton, fettavskiljare 208 ton, wellpapp 161 ton) 2023





Mått	Beskrivning	Målvärde	Utfall
Mängden matsvinn inom kostverksamheten ska minska	Materialåtervinning exklusive matavfall.	14 %	16 %
Vi ska öka andelen avfall som går till materialåtervinning vid våra sjukhus	Materialåtervinning exklusive matavfall.	34 %	32 %
Vattenförbrukningen i egenägda fastigheter ska minska		380 l/m ²	337 l/m ²
Andelen svenskproducerade livsmedel som köps in ska öka	Andelen svenskproducerade livsmedel följs upp som ett steg i att öka andelen närproducerat. Syftet är även att minska sårbarheten. I enlighet med underlag för en hållbar livsmedelskedja	66 %	65 %
Antal basinstrument i engångsutförande	Vid inköp av ca 3000 basinstrument för klimatkompensationspeng under 2022 kommer förhoppningsvis att behovet av basinstrument i engångsutförande att minska. Måttet avser e sax, peang, pincett, nålförare.	11 950	8 750
Andelen regionalt producerade livsmedel (inklusive angränsande län) ska öka	Måttet beskriver värdet av regionalt producerade livsmedel i förhållande till totala kostnaden för inköpta livsmedel.	31 %	29 %

Minska klimatpåverkan och fossilberoende

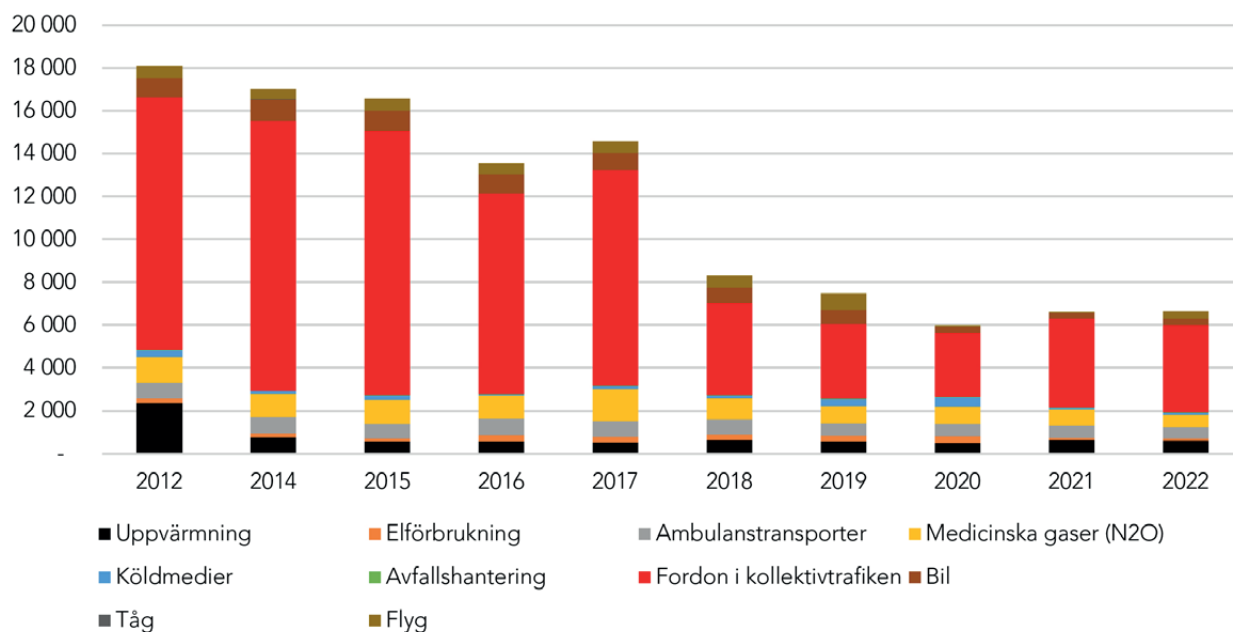
Region Kalmar län och Länsstyrelsen Kalmar län ansvarar gemensamt för sekretariatsfunktionen inom "Klimatsamverkan Kalmar län" med underliggande länsgrupper. Ett uppdaterat handlingsprogram för en Fossilbränslefri region 2023–2025 antogs under första tertiet 2023 av den regionala utvecklingsnämnden. Under året har regionala utvecklingsinsatser bland annat gjorts avseende Transportutmaning Kalmar län 2025, biogas, effektprognos för Sydsverige, havsbaserad vindkraft, länsgrupp elförsörjning Kalmar län, policypåverkan, projektutveckling, transporter samt seminarium kring hållbart byggande.

Region Kalmar läns övergripande klimatmål är att till 2030 minska koldioxidutsläppen med 80 procent utifrån basåret 2012. Till 2040 ska Region Kalmar läns nettoutsläpp¹ av växthusgaser vara noll utifrån basåret 2012. Utsläppen inom klimatmålet har minskat med 63 procent sedan basåret 2012. Region Kalmar län är därmed på god väg för att nå målnivån om 80 procent minskning av koldioxidutsläppen till 2030, jämfört med 2012. Ökningen 2022 jämfört med 2021 beror bland annat på att ambulanstransporter, som 2020 och 2021 felaktigt räknats som elhybrider, för årets bokslut räknats som rena dieslbilar

och följaktligen hur antalet körda mil resulterat i högre utsläpp. Utsläppen från ambulanstransporter står, trots detta, för den procentuellt näst största utsläppsminskningen. Medicinska gaser, främst lustgasanvändning, står för den procentuellt och faktiskt största utsläppsminskningen 2022, 21 procent. Mängden lustgas från 2022 till 2023 har minskat med cirka 10 procent. Även utsläppen från fordon i kollektivtrafiken, uppvärmning samt elförbrukning har minskat vid jämförelse mellan 2021 och 2022. Tjänsteresor, köldmedier och avfallshantering är de enda posterna som ökat sedan 2021. Ökningen från avfallshantering är marginell, medan ökningen från köldmedier och tjänsteresor ökat med 115 respektive 120 procent. Region Kalmar län fortsätter arbeta med digitala möten för att mötas effektivt och kunna minska antalet tjänsteresor.

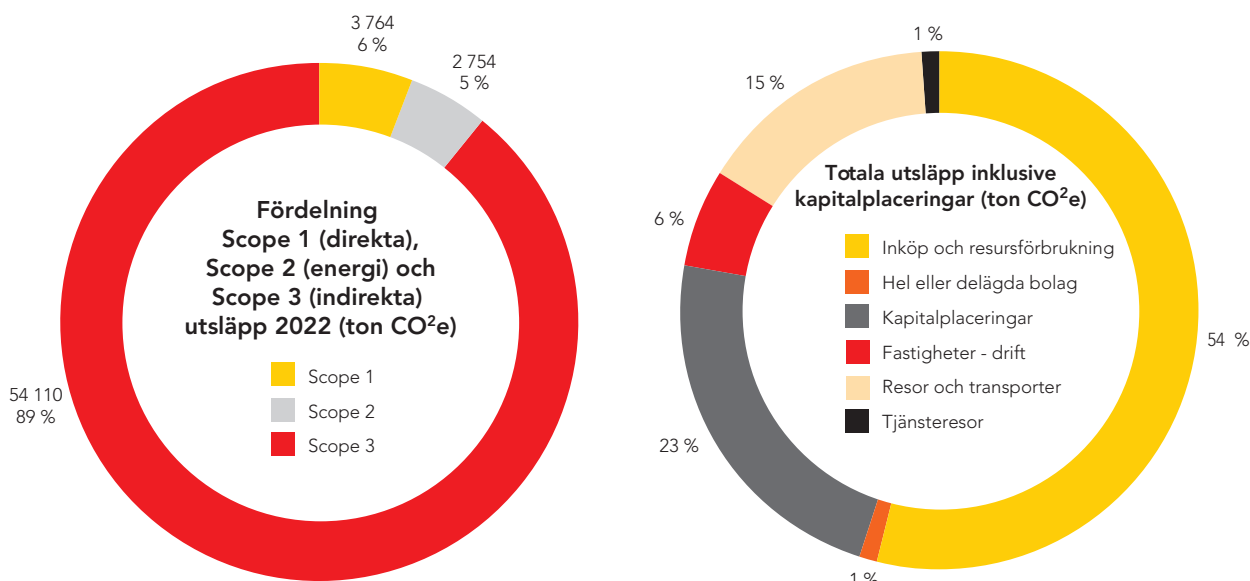
Klimatkompensationen har under 2023 använts till framför allt återvinning av den gamla textilstocken, där avtal slutits för att kunna återvinna textila fibrer från de arbetskläder som fasas ut. Den har även används till att köpa in grönt flygbränsle och till utbyggnad av laddinfrastruktur. Under året har 22 laddplatser installerats, och totalt finns nu 82 laddplatser i egen verksamhet.

Minskning av koldioxidutsläpp 2012-2022 (ton CO₂ e)



¹Nettoutsläpp är skillnaden mellan de utsläpp som sker och åtgärder som vidtas för att reducera utsläpp. Klimatneutral innebär att nettoutsläppen är noll.

Region Kalmar läns totala koldioxidutsläpp



Mått	Beskrivning	Målvärde	Utfall
Koldioxidutsläppen från inköpta livsmedel ska minska	Inkluderar kostverksamheten inom Region-service samt folkhögskolor.	1,94 CO ₂ e kg/ kg livsmedel	1,98 CO ₂ e kg/ kg livsmedel
Mängden lustgas ska minska	Rapport från leverantören över totalt antal lustgas som levererats för verksamhetsåret. Reduktionen via destruktionsanläggningen dras ifrån totalen.	2 500 kg	2 052 kg
Region Kalmar läns koldioxidutsläpp ska minska	Region Kalmar läns mål inkluderar kollektivtrafik, tjänsteresor (flyg, tåg och bil), ambulanstransporter, uppvärmning, elförbrukning, avfall, köldmedieläckage och lustgas.	70 %	63%

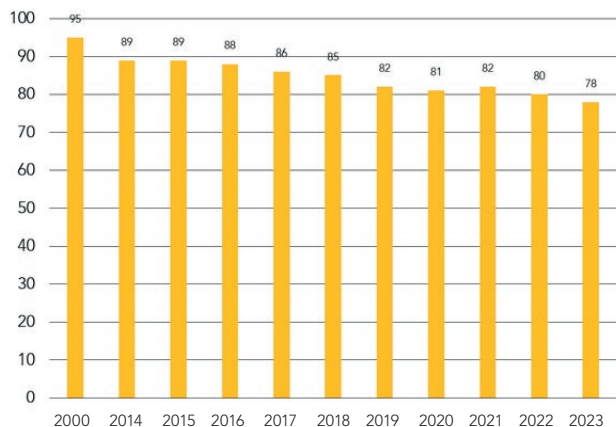
Hållbar byggnation och stadsbildning

Hållbarhetsperspektiven blir allt tydligare i de uppdrag som finns inom infrastruktur, bredband och fysisk planering. Under året har regionala utvecklingsinsatser bland annat gjorts avseende strukturbilder för Kalmar län, delfinansiering bredbandsprojekt, förslag till cykelinfrastrukturplan samt framtagande av planeringsverktyg för elektrifiering av transporter.

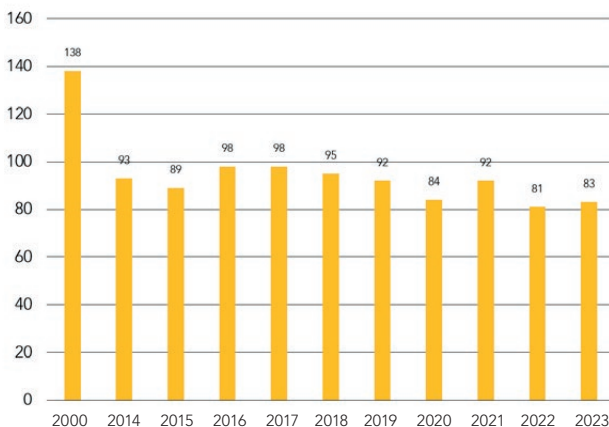
Förbrukningen av fjärrvärme har gått upp något under 2023 till 83,3 kWh/m². Ökningen är dock inte så hög, och på lång sikt är trenden fortfarande positiv med god marginal under Region Kalmar läns uppsatta mål. Förbrukningen av el har sjunkit något till 78,1 kWh/m². Det har genomförts en rad projekt för att sänka elförbrukningen under 2023, såsom utbyte av belysning,

ventilationsaggregat och en informationskampanj till storköken. För att påskynda målet med 1 600 MWh egenproducerad solcellsel årligen har ett partnerprojekt startats upp under året som kommer driva installation av nya solceller på tak och parkeringsplatser. 2023 producerades cirka 220 MWh solcellsel. Även ett projekt för att påskynda utbytet av belysning till LED-armaturer och närvarostyrning har påbörjats under året, vilket kommer löpa under flera år. Ett underlag för hur Region-service arbetsprocesser ska vara hållbara har arbetats med under 2023. En uppdatering av värdena för SundaHus-målet har gjorts då det funnits ett datafel i den äldre statistiken. 2023 var utfallet 2 % lägre än målet. För att nå det uppsatta målvärdet för SundaHus behövs ett ökat fokus på målet.

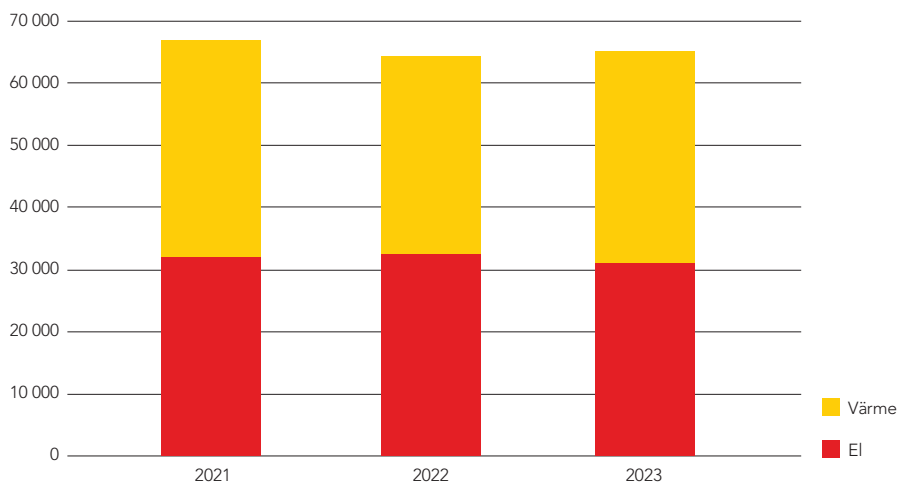
Energieffektivitet el (kWh/kvm)



Energieffektivitet värme (kWh/kvm)



Energiförbrukning | MWh



Mått	Beskrivning	Målvärde	Utfall
Energiförbrukningen av el i våra egenägda fastigheter ska minska	Energiförbrukningen för el i egenägda fastigheter ska minska	78 kWh/kvm	78 kWh/kvm
Energiförbrukningen för värme i egenägda fastigheter ska minska	Energiförbrukningen för värme i egenägda fastigheter ska minska. Måttet är klimatkorigerat.	88 kWh/m ²	83 kWh/m ²
Antalet kvadratmeter gröna tak ska öka, såsom sedum och växtbäddar		5 200kvm	5 461kvm
Av ny- och ombyggnation ska minst 80 procent vara A- eller B-klassade enligt SundaHus		85 %	83 %
Den lokalt på fastigheterna egenproducerade förnybara elenergin ska öka	Måttet mäter hur mycket el i MWh som produceras av de solceller som är installerade på Region Kalmar läns fastigheter	320MWh	220MWh

Upplysning	Beskrivning	Sida	Avsteg/kommentar
GRI 2: GENERELLA UPPLYSNINGAR (2021) Organisationen och dess rapporteringsmetoder			
2-1.	Information om organisationen		Region Kalmar län, svensk offentlig verksamhet med huvudkontor i Kalmar
2-2.	Enheter som ingår i organisationens hållbarhetsrapport		Hållbarhetsredovisningen omfattar hela Region Kalmar läns verksamhet.
2-3.	Rapporteringsperiod, rapporteringscykel och kontaktperson	s.100	Kontaktperson: Johanna Schelin, hållbarhetschef, johanna.schelin@regionkalmar.se
2-4.	Korrigerig av information		Korrigeringar av information från tidigare rapporteringsperioder har inte skett.
2-5.	Extern granskning/verifiering		Hållbarhetsredovisningen har inte varit föremål för extern granskning.
Verksamhet och medarbetare			
2-7.	Anställda	s.40	Kvinnor heltid: 88,1% Män heltid: 94,2% Kvinnor deltid: 11,9% Deltidsanställda män: 5,8%. Finns även i Region Kalmar läns hälsobokslut.
Styrning			
2-9.	Styrningsstruktur och sammansättning	a.48-49, 56-57	<u>Regionfullmäktiges medlemmar finns att se här. De väljs genom allmänna demokratiska val vart fjärde år.</u> <u>Hur Region Kalmar län styrs finns att läsa här.</u> Avsteg: Sammanställning av Regionfullmäktiges ledamöters ordinarie arbeten eller bisysslor saknas liksom bedömning av underrepresenterade sociala grupper och kompetenser som är relevanta för organisationens effekter. Uppgift om intressrepresentation bedöms ej vara relevant, då alla ledamöter väljs genom demokratiska val.
2-11.	Ordförande för det högsta styrande organet		Ordförande i regionfullmäktige har inte någon ledande befattning i övrigt i organisationen.
2-12.	Det högsta styrelseorganets roll i att övervaka hanteringen av påverkan		<u>Arbetsordning och reglementen finns att läsa om här.</u>

GRI-INDEX 2023

Upplysning	Beskrivning	Sida	Avsteg/kommentar
2-13.	Delegering av ansvar för att hantera påverkan		Arbetsordning och reglementen finns att läsa om här.
2-14.	Det högsta styrelseorganets roll i hållbarhetsredovisning		Region Kalmar läns hållbarhetsredovisning upprättas per kalenderår och är en del av årsredovisningen som fastställs av regionfullmäktige den 5 juni 2024.
2-15.	Intressekonflikter		Jäv regleras i Kommunallagen som Region Kalmar län följer.
2-16.	Kommunikation av kritiska problem		Inga kritiska problem har rapporterats under rapporteringsperioden.
2-17.	Det högsta styrelseorganets kollektiva kunskap		Ökad kunskap fås genom kompetenshöjande insatser på beredningar.
2-18.	Utvärdering av det högsta styrelseorganets prestationer		Görs via internkontroll och i vissa fall anlitas externa revisorer.
2-19.	Ersättningspolicy		Regler och bestämmelser för förtroendevaldas arvoden m.m. finns att läsa här.
2-20.	Process för att fastslå ersättning		Se ovan.
Strategi, policyer och praxis			
2-23.	Policyåtaganden		Arbetar efter FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Antagit CEMR - Council of European Municipalities and Regions deklaration om jämställdhet. Delar av verksamheten är certifierade enligt ISO 14001. Arbetar efter barnkonventionen. Försiktighetsåtgärden tillämpas generellt, ingår i svensk miljölagstiftning.
2-26.	Mekanismer för att söka råd och uttrycka oro		Visselblåsarfunktion finns från januari 2022.
2-29.	Förhållningssätt till intressentengagemang		Region Kalmar län har en intressentanalys där intressenter och intressentområden beskrivs. Kärntressenter är medborgare/invånare, förtroendevalda, patienter/brukare. Strategier för invånarmedverkan finns.
2-30.	Kollektivavtal		100 % omfattas av kollektivavtal.
GRI 3: UPPLYSNINGAR OM VÄSENTLIGA FRÅGOR (2021)			
3-1.	Process för att fastslå väsentliga frågor	s.100	
3-2.	Lista över väsentliga frågor	s.100	

Upplysning	Beskrivning	Sida	Avsteg/kommentar
GRI 201: EKONOMISKT RESULTAT (2016)			
201-1.	Intäkter, kostnader och resultat	s.64-66	
201-3.	Pensionsåtaganden	s.71	
201-4.	Ekonomiskt bistånd mottaget från staten	s.64-65, 67	
GRI 204: UPPHANDLINGSPRAXIS (2016)			
204-1.	Andel utgifter till lokala leverantörer	s.108	Avsteg: Mättet avser endast vissa typer av livsmedel samt andel av regionalt producerade livsmedel i förhållande till totala kostnaden för inköpta livsmedel.
GRI 207: SKATTER (2019)			
207-1.	Förhållningssätt till skatter	s.67	Skattesatsen beslutas i regionplanen och följs delårsrapporter och i årsredovisning.
207-2.	Skattestyrning, kontroll och riskhantering	s.54-55	
GRI 302: ENERGI (2016)			
302-1.	Energianvändning inom organisationen	s.109	
302-4.	Minskning av energiförbrukning	s.109	
GRI 303: VATTEN OCH AVLOPPSVATTEN (2018)			
303-1.	Hantering av vatten som delad resurs	s.103-104	
303-2.	Hantering av påverkan av vattenutsläpp	s.103-104	
303-5.	Vattenförbrukning	s.103-104	
GRI 304: BIOLOGISK MÅNGFALD (2016)			
304-2.	Betydande påverkan av aktiviteter, produkter och tjänster på den biologiska mångfalden	s.100-101, 103-105, 108	Region Kalmar läns verksamheter har en direkt och indirekt påverkan på den biologiska mångfalden inom ett flertal områden, både lokalt och globalt. Betydande påverkan sker inom områdena fastighet och markanvändning, inköp av varor och tjänster samt investeringar/fondportfölj. Redovisningen är avgränsad till påverkan i form av inköp av livsmedel och anläggande av gröna tak.
GRI 305: UTSLÄPP (2016)			
305-1.	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1)	s.108	
305-2.	Indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 2)	s.108	
305-3.	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3)	s.108	
305-5.	Minskning av växthusgasutsläpp	s.108	

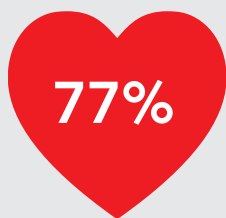
Upplysning	Beskrivning	Sida	Avsteg/kommentar
GRI 306: AVFALL (2020)			
306-2.	Hantering av betydande påverkan relaterat till avfall	s.105	
306-3.	Avfallsgenerering	s.105-106	
306-5.	Avfall som deponeras	s.105-106	
GRI 308: LEVERANTÖRSBEDÖMNING AVSEENDE MILJÖFÖRHÅLLANDEN (2016)			
308-1.	Nya leverantörer som screenas utifrån miljökriterier		Miljökrav har ställts i en rad upphandlingar under året. Läs mer om Hållbar Upphandling här.
GRI 401: ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDEN (2016)			
401-1.	Nyrekrytering och personalomsättning		Nyrekrytering är 9,6 procent, och personal som avslutat sin tjänst 7,45 procent, antal som avslutat sin tjänst exklusive pensionsavgångar är 5,42 procent.
GRI 403: HÄLSA OCH SÄKERHET (2018)			
403-1.	Ledningssystem för hälsa och säkerhet i arbetet		Finns övergripande integrerat ledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö, informationssäkerhet.
403-2.	Identifiering av faror, riskanalys och incidentgranskning		Finns delvis att läsa om i Region Kalmar läns hälsobokslut.
403-3.	Service inom hälsa		Finns att läsa om i Region Kalmar läns hälsobokslut.
403-4.	Arbetsinflytande, konsultation och kommunikation avseende hälsa och säkerhet i arbetet		Arbetsmiljöarbetet är ständigt i fokus och det pågår ett aktivt arbetsmiljöarbete inom hela Region Kalmar län. Det finns en stor medvetenhet att arbetsmiljöarbetet har en påverkan på både attraktivitet och möjligheten att behålla våra medarbetare. En gemensam digital introduktionsutbildning finns för alla skyddsombud, chefer samt samtliga HR Målet är att ge en grundutbildning för dessa grupper med kunskap inom lagar samt vad det systematiska arbetsmiljöarbetet innebär.
403-5.	Utbildning av arbetare inom hälsa och säkerhet i arbetet		Finns att läsa om i Region Kalmar läns hälsobokslut.

Upplysning	Beskrivning	Sida	Avsteg/kommentar
GRI 403: HÄLSA OCH SÄKERHET (2018) forts.			
403-6.	Främjande av arbetares hälsa		Arbetsmiljö och hälsa, Region Kalmar läns företagshälsovård, har i uppdrag att identifiera och beskriva sambanden mellan arbetsmiljö, organisation, produktivitet och hälsa. För att klara uppdraget behövs fler olika kompetenser. Det handlar bland annat om kunskaper inom arbetsorganisation, yrkeshygien, beteendevetenskap, ergonomi, medicin, rehabilitering och teknik. Professionerna har under året bidragit till att upptäcka samt förebygga och minimera arbetsmiljörisker inom Region Kalmar län. Friskvårdsbidrag finns.
403-8.	Arbetstagare som omfattas av ett ledningssystem för hälsa och säkerhet		Alla medarbetare omfattas i enlighet med gällande arbetsmiljölagstiftning.
403-9.	Arbetsrelaterade skador		Under 2023 inkom totalt 547 arbetsskadadeanmälningar. Den vanligaste arbetsskadadeanmälan avser stick eller skärskada. Finns även att läsa om i Region Kalmar läns hälsobokslut.
403-10.	Arbetsrelaterad ohälsa		Finns delvis att läsa om i Region Kalmar läns hälsobokslut.
GRI 404: TRÄNING OCH UTBILDNING (2016)			
404-3.	Andel anställda som får regelbundna prestations- och karriärutvecklingsutvärderingar		Samtliga medarbetare erbjuds medarbetarsamtal.
404-2.	Program för att uppgradera medarbetares kompetens samt övergångshjälpsprogram		Region Kalmar län upprättar en 3-årig kompetens- och löneanalys som följs upp årligen. Analysen är en långsiktig strategi för en hållbar kompetensförsörjning.
GRI 405: MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET (2016)			
405-1.	Mångfald bland ledning och anställda	s.103	Avsteg: för 2022 har vi valt att inte redovisa anställda uppdelat på personalgrupp. Se separat årlig lönekartläggning enligt lagkrav.
405-2.	Löneskillnader mellan kvinnor och män		Se separat årlig lönekartläggning enligt lagkrav.

Uppllysning	Beskrivning	Sida	Avsteg/kommentar
GRI 406: ICKE-DISKRIMINERING (2016)			
406-1.	Antal incidenter avseende diskriminering och vidtagna åtgärder		Medarbetar- och säkerhetsenkät utfördes under 2023. Skickas ut vartannat år. Där fångas medarbetares upplevelse av diskriminering upp. Antal konstaterade fall enligt diskrimineringslagen saknas systemstöd för. Region Kalmar län har en riktlinje för likabehandling och en rutin vid kränkande särbehandling, trakasserier eller sexuella trakasserier.
GRI 408: BARNARBETE (2016)			
408-1.	Verksamheter och leverantörer med betydande risk för barnarbete		Nationell samverkan finns genom Hållbar Upphandling. Riskbedömningar görs. Läs mer om Hållbar Upphandling här.
GRI 409: PÅTVINGAT ELLER TVÅNGSMÄSSIGT ARBETE			
409-1.	Verksamheter och leverantörer med betydande risk för incidenter av påtvingat eller tvångsmässigt arbete		Nationell samverkan finns genom Hållbar Upphandling. Läs mer om Hållbar Upphandling här.
GRI 414: LEVERANTÖRSBEDÖMNING AVSEENDE SOCIALA FÖRHÅLLANDEN (2016)			
414-1.	Nya leverantörer som screenas utifrån sociala/etiska kriterier		Uppförandekod för socialt ansvarstagande ställs som krav i samtliga upphandlingar. Reviderad under 2023. Nationell samverkan finns. Läs mer om Hållbar Upphandling här.
414-2.	Negativ social påverkan i leverantörskedjan och vidtagna åtgärder		Sveriges regioners nationella kansli för Hållbar Upphandling har under 2023 gjort 42 stycken leverantörsuppföljningar, 10 dialoger, 4 revisionsrapporter. Läs mer om Hållbar Upphandling här.

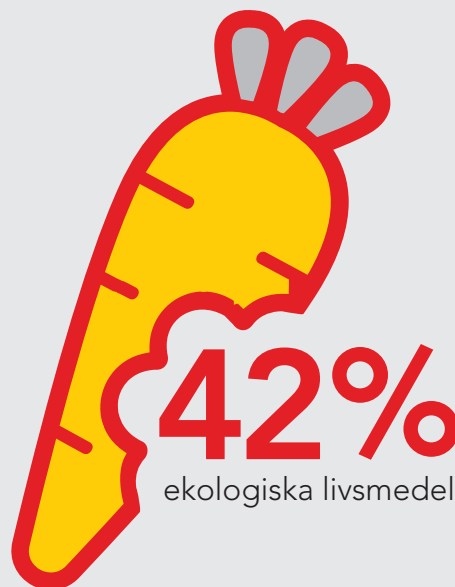


63%
Vi har minskat våra koldioxidutsläpp
med 63% sedan 2012



77%

Förtroendet för vården
ligger på 77 % för 2023
enligt sjukvårdsbarometern



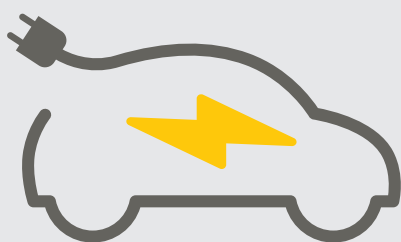
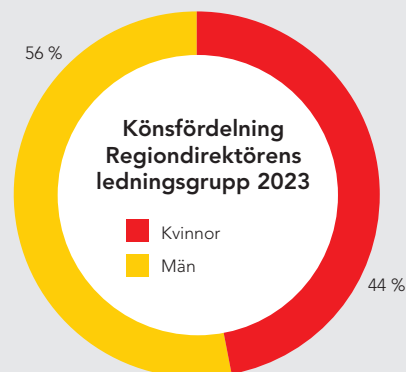
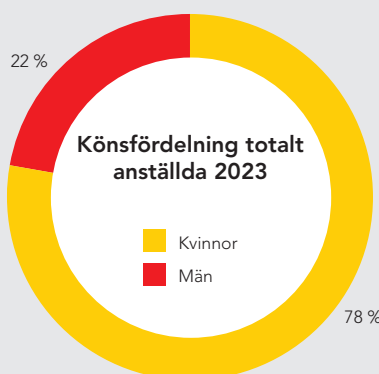
42%

ekologiska livsmedel

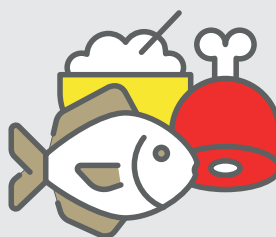


Region Kalmar län har över
300 hållbarhetsombud

Jämställdhet ska genomsyra vår verksamhet



22
laddplatser
Totalt finns 82
laddplatser i egen
verksamhet.



29%

av Region Kalmar läns
inköpta livsmedel är
regionalt producerade*

*Värdet av regionalt producerade livsmedel i förhållande till totala kostnaden för inköpta livsmedel.



100%

förnyelsebara drivmedel för
buss- och servicetrafik



220 MWh
producerade våra solceller



Vi minskade vår vattenförbrukning
från 343 till 337 liter/kvm



**Vårt
vindkraftverk**
producerade
3 637 MWh,
motsvarande
19 % av vår
förbrukning

Region Kalmar läns upphandlingar

Under 2023 har Region Kalmar län genomfört totalt 251 upphandlingar varav 87 överstiger lagstadgad gräns för direktupphandling på 700 tkr. Upphandlingar har gjorts till ett sammanlagt värde av 2,1 mdr och några av de stora upphandlingarna sett till värde sett under året har varit:

- Byggentreprenörer ramavtal, byggnadsarbeten 400 mnkr
- Om- och tillbyggnad Hus 01, Oskarshamns sjukhus 150 mnkr
- Koronar angio och PCI-produkter 90 mnkr
- Livsmedel kolonial-, kyl- och frysvaror 64 mnkr
- Distansgranskning röntgenbilder 36 mnkr

Det syns en ökning i antal genomförda upphandlingar under året. Det sammanlagda beräknade värdet av upphandlingarna är också högre än föregående år, främst på grund av att fler stora fastighetsrelaterade upphandlingar genomfördes under 2023.

Region Kalmar län är även ansluten till 31 avtal som upphandlats Sveriges kommuner och regioners (SKR) inköpscentral Adda, varav de största avtalen avser möbler och postförmedlingstjänster.

Upphandlingsenheten har under året tillsammans med Kalmar länstrafik startat upp en ny upphandling av service-resor som den första stora upphandling som genomförs av upphandlingsenheten för Kalmar länstrafik.

Samarbetet inom Sydöstra sjukvårdsregionen fungerar fortsatt väl. Etablerade samarbetsområden inom upphandling är i första hand läkemedel, medicinska förbrukningsva-

ror, medicinteknisk utrustning, tjänster, hjälpmedel samt IT. Inom läkemedelssidan fortsätter arbetet med uppdraget att bromsa kostnadsutvecklingen för hela sjukvårdsregionen jämfört riket.

Besparingar genom upphandling beräknas för innevarande år till 12 mnkr, varav de största besparingarna ligger inom kategorierna medicinteknisk utrustning och fastigheter. Beloppet ligger i nivå med föregående år.

Utöver de besparingar som uppnått genom upphandling har enheten förhandlat när det varit möjligt. Resultatet för genomförda förhandlingar uppgår till 12,4 mnkr, vilket är nära en dubblering mot föregående år.

Antalet överprövningsärenden under året uppgår till nio. Det motsvarar cirka sju procent av de annonserade upphandlingarna. Antal överprövningar där regionen fått rätt är sex, i en har anbudsgivaren fått rätt och två ärenden inväntas avgörande.

Under 2023 förbättrades regionens avtalstrohet från 93,5 procent till 94,5 procent. Under året har riktat arbete bedrivits inom flera förvaltningar för att öka avtalstroheten. Flertalet förvaltningar har även lagt in mål för avtalstroheten på förvaltningsnivå för kommande år i sina respektive verksamhetsplaner.

Ungefär 4 mdr av regionens totala inköpsvolym om cirka 7 mdr är att betrakta som upphandlingspliktig.

En mer omfattande sammanfattning av regionens upphandlingsverksamhet finns i årsrapporten för upphandling.

Revisionsberättelse

Vi, av fullmäktige valda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar. Genom utsedda lekmannarevisorer och kommunala revisorer har även den verksamhet som bedrivits i Region Kalmar läns företag granskats. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna. Vi har även, tillsammans med revisorerna i Region Östergötland och Region Jönköpings län, granskat verksamheten i den gemensamma Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt Region Kalmar läns revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Resultat från revisorernas granskning redovisas i bilagan "Sammanfattande redogörelse över granskningar 2023".

Resultat

Av årsredovisningen framgår att fullmäktiges finansiella mål uppnås. För det övergripande målet God ekonomisk hushållning finns två mått. Resultatmålet för 2023 är ett underskott och ska i reella termer uppgå till minus 152 mnkr av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. För 2023 är resultatet minus 61 mnkr och resultatmålet uppnås därmed. Under året har Region Kalmar läns intäkter i form av skattemedel, utjämning och generella statsbidrag ökat med 5,5 procent och uppgår till totalt 9 977 mnkr.

För de fem övergripande målen Nöjda invånare och samarbetspartners, Hållbar utveckling i hela länet, Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet, En av Sveriges bästa arbetsplatser och God ekonomisk hushållning finns det 48 mått med specifika målvärden identifierade i Regionplan 2023-2025. I årsredovisningen återfinns det utfall för 35 av måtten i regionplanen. Av dessa mått är det fem som helt nås medan 19 nästan nås och elva mått inte uppnås. Det är 13 mått som saknar utfall av olika anledningar.

Flera av fullmäktiges verksamhetsmässiga mål nås inte. En del av de ingående måtten som visar på måluppfyllelse har inte gått att mäta.

Fullmäktiges uppdrag till styrelsen och nämnderna bedöms till övervägande del vara genomförda.

Årets basgranskning visar att styrelser, nämnder och beredningar i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. När det gäller regionstyrelsen så framkommer det i granskningen att den beslutar om åtgärder vid avvikelser avseende måluppfyllelsen, men att styrelsen med fördel kan tydliggöra kvarstående åtgärder i samband med verksamhetsberättelsen för helåret. Vidare så har regionstyrelsen delvis säkerställt att verksamhetsresultatet är förenligt med regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer då flertalet av de uppsatta målvärdena för 2023 inte uppfylldes.

Kollektivtrafiknämndens uppföljning av ekonomin har skett i enlighet med tidplan och rapporterna har anmälts till regionstyrelsen. Det föreligger dock en diskrepans avseende anmälan av delegation och revisorerna vill betona vikten av att nämnden får ta del av samtliga beslutshandlingar även om beslutet tas på delegation av presidiet. Folkhögskolestyrelsen bedöms delvis ha en god ekonomistyrning och ekonomisk uppföljning av verksamheten. Folkhögskolestyrelsen tar inte fram egna periodrapporter avseende uppföljning av ekonomin utan den ekonomiska uppföljningen sker inom ramen för regionala utvecklingsnämnden som utgörs av samma ledamöter. Det framgår tydligt av direktiv från regionfullmäktige att periodrapporter ska tas fram tre gånger om året och det framgår inte att folkhögskolestyrelsen skulle vara undantagna från detta. Folkhögskolestyrelsen bör vid sitt sammanträde behandla de ekonomiska periodrapporterna utifrån sin roll som styrelse, även om det är samma periodrapport som redovisas för regionala utvecklingsnämnden.

Regionstyrelsen bedöms ha säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbete med intern kontroll inom sin verksamhet. Regionstyrelsen har också gjort en samlad bedömning av den interna kontrollen även för de övriga nämnderna inom Region Kalmar län som en del i sin uppsiktsplikt. Även regionala utvecklingsnämnden och kollektivtrafiknämnden bedöms ha säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbete med intern kontroll. Folkhögskolestyrelsen har delvis ett systematiskt arbete med internkontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi. Bruttonrisklistan bör kunna omfatta fler verksamhetsspecifika risker, då styrelsens ansvarsområde inte helt beaktats inom ramen för intern kontroll. Styrelsen har tagit del av uppföljning av intern kontroll för 2023 men uppföljningen har inte skett i verksamhetsberättelserna i enlighet med direktiv från regionfullmäktige. Patientnämnden har inte ett systematiskt arbete med internkontroll. Bedömningen görs mot bakgrund av att det inte framgår av nämndens uppföljning huruvida det har förekommit avvikelser samt om det vid förekomst av avvikelser har tagits beslut om åtgärder. Granskningen visar att nämndens internkontrollplan har reviderats under året men detta framgår inte av nämndens protokoll.

Revisorerna har under året särskilt granskat två områden i fördjupade granskningar. Det gäller uppskjuten vård och budgetprocessen.

Revisorerna bedömer att regionstyrelsen har en tillfredsställande planering för uppskjuten vård. Med planering avses att det finns tydliga, kommunicerade mål kring tillgänglighet som är beslutade av regionfullmäktige och förankrade i tjänsteorganisationen. Utgångspunkten är regionplanen, som pekar på den lagstadgade vårdgarantin som ett övergripande mål i Region Kalmar län för uppfyllelse av tillgänglighet. Vidare bedömer revisorerna att regionstyrelsen delvis har en tillfredsställande styrning av uppskjuten vård. Med detta avses att regionstyrelsen regelbundet informeras om måluppfyllelse men att regionstyrelsen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att hantera det uppdämda vårdbehovet och säkra att Region Kalmar län uppnår målen. Av analysen av de fördjupade granskningsinsatserna framgår att ingen verksamhet uppnår nationella målsättningar avseende andelen väntande till första besök eller operation/åtgärd. Regionstyrelsen rekommenderas att säkerställa en effektiv styrning genom att i större utsträckning agera på rapporterade målavvikelse och att vidta lämpliga åtgärder för att säkra måluppfyllelse.

Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen inte helt har säkerställt att Region Kalmar läns budget-

process är ändamålsenlig och effektiv. Budgetprocessen kännetecknas av tydliga regler och riktlinjer och en god struktur och systematik i arbetet. Dock har regionstyrelsen inte säkerställt att budgetprocessen är ändamålsenlig och effektiv då den inte leder till avsedd styreffekt. Budgetprocessen och budgeten är centrala i arbetet med att åstadkomma en god ekonomisk hushållning. Regionstyrelsen har enligt kommunallagen ett ansvar för att bereda budgeten. Revisorerna bedömer att budgetprocessen kan utvecklas på flera sätt för att bli mer effektiv och leda till en god ekonomisk hushållning. Dels bör budgeten få ett mer långsiktigt perspektiv. Dels kan flera delar av budgetprocessen tidigareläggas för att möjliggöra att de politiska instanserna kan påbörja arbetet med verksamhetsplanerna och med de nödvändiga åtgärder som behöver vidtas för att klara att bedriva verksamheten med en ekonomi i balans. Åtta rekommendationer ges för att utveckla budgetprocessen.

Nedan följer bedömningar av respektive revisionsobjekt samt revisorernas ställningstagande i ansvarsfrågan. Fördjupad information om resultatet av revisorernas granskning förmedlas i den sammanfattande redogörelsen över granskningar 2023 och i rapporter över granskningar vilka sammanfattas i bilaga och även finns publicerade på revisionens hemsida.

REGIONSTYRELSEN

Vi bedömer att regionstyrelsen i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att styrelsens interna kontroll är tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen för år 2023.

KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN

Vi bedömer att kollektivtrafiknämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att kollektivtrafiknämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kollektivtrafiknämnden för år 2023.

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDEN

Vi bedömer att regionala utvecklingsnämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att regionala utvecklingsnämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionala utvecklingsnämnden för år 2023.

FOLKHÖGSKOLESTYRELSEN

Vi bedömer att folkhögskolestyrelsen i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att folkhögskolestyrelsens interna kontroll ej är helt tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för folkhögskolestyrelsen för år 2023.

PATIENTNÄMNDEN

Vi bedömer att patientnämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att patientnämndens interna kontroll ej är helt tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för patientnämnden för år 2023.

BEREDNINGEN FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Vi bedömer att beredning för hälso- och sjukvård har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för beredningen för hälso- och sjukvård för år 2023.

BEREDNINGEN FÖR HÅLLBARHET OCH FOLKHÄLSA

Vi bedömer att beredning för hållbarhet och folkhälsa har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för beredningen för hållbarhet och folkhälsa för år 2023.

SAMVERKANSNÄMNDEN FÖR SYDÖSTRA SJUKVÅRDSREGIONEN

Vi bedömer att Samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att Samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionens interna kontroll är tillräcklig.

Vi tillstyrker att samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet för år 2023.

Vi återopar bifogade rapporter och redogörelse.


Tuulikki Åkesson


Zaim Jelcinovic


Klaus Leidecker


Sofia Åkesson


Yvonne Hagberg


Anna Larsdotter


Anette Rogö

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Sammanfattande redogörelse över granskningar 2023, revisionskontoret
- Promemoria granskning av årsredovisning 2023, revisionskontoret
- Basgranskning 2023 av regionstyrelsen, kollektivtrafiknämnden, regionala utvecklingsnämnden, folkhögskolestyrelsen, patientnämnden och fullmäktigebereidningar, EY
- Granskning av Region Kalmar läns årsredovisning och bokslut 2023, KPMG
- Yttrande om årsredovisning 2023, KPMG
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i Kalmar läns Trafik AB, Kalmar läns Pensionskapitalförvaltning AB, ALMI Företagspartner Kalmar län AB, E22 AB, Öresundståg AB, AB Transitio och Kalmar Öland Airport AB
- Revisionsberättelser för Kalmar läns Trafik AB, Kalmar läns Pensionskapitalförvaltning AB, ALMI Företagspartner Kalmar län AB, E22 AB, Öresundståg AB, AB Transitio och Kalmar Öland Airport AB
- Revisionsberättelser för Stiftelsen Kalmar Läns Museum, Jenny Nyströms och Curt Stoopendaals stiftelse och Kalmar Läns Musikstiftelse
- Revisionsberättelse för Samordningsförbundet i Kalmar län
- Revisionsberättelse för Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg
- Promemoria granskning av Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen, revisionskontoret Region Jönköpings län



Ordlista

Aktualiseringsgrad

Andel av personakterna för nuvarande och tidigare anställd personal som är uppdaterad avseende pensionsgrundande anställningar.

Anläggningstillgång

Tillgång avsedd för stadigvarande innehav, såsom fastigheter och inventarier.

Ansvarsförbindelse avseende pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser som intjänats före år 1998 och andra pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgång för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens nyttjandetid.

Avsättning för pensioner

Pensionsförpliktelser som intjänats från och med år 1998 och som redovisas som avsättning i balansräkningen och andra pensionsförpliktelser som redovisas som avsättning.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och avsättningar/skulder enligt balansräkningen.

Finansiellt instrument

Är någon form av värdebevis som oftast är avsett för handel på en finansiell marknad och som inte utgör valuta. Exempel på finansiella instrument är aktier eller obligationer.

Finansiella intäkter

Finansiella intäkter är ränteintäkter, utdelningar och värdeförändringar på finansiella tillgångar under en redovisningsperiod.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader är räntekostnader och värdeförändringar på finansiella skulder under en redovisningsperiod.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader i resultaträkningen.

Generella statsbidrag

Bidrag i skatteutjämningsystemet samt statsbidragsintäkter av generell karaktär som inte kan hänföras till någon specifik verksamhet. I utjämningsystemet ingår inkomstutjämningsbidrag, strukturbidrag, införandebidrag och kostnadsutjämningsbidrag. Utjämnningen beräknas dels för skillnader i skattekraft och dels för skillnader i strukturella förhållanden. Statsbidragsintäkterna avser bidrag för läkemedelsförmånen samt den del av välfärds miljarderna som avser flyktningmottagande.

Immateriell tillgång

En tillgång som är identifierbar men icke monetär. Tillgången är en resurs som förväntas ge ekonomiska fördelar i framtiden.

Jämförelsestörande poster

Viktiga händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder och mellan olika regioner.

Kassaflödesanalys

Visar kassaflöden från den löpande verksamheten, investerings- och finansieringsverksamheten samt förändring av rörelsekapital. Summan av dessa komponenter utgör förändringen av likvida medel.

Kassalikviditet

Kortsiktig betalningsförmåga, uttrycks vanligen som omsättningstillgångar exklusive varulager i procent av kortfristiga skulder.

Kortfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Kortfristig placering

Som kortfristig placering redovisas aktier, obligationer, olika statspapper, skuldebrev och andra liknande värdepapper som inte är anläggningstillgångar eller som inte ryms under någon annan post under omsättningstillgångar.

Långfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Marknadsvärde

Är det troliga pris en tillgång borde få om den köps eller säljs på en marknad. Tillgången kan exempelvis vara en aktie.

Nettoinvesteringar

Anskaffningsvärde på investeringar i anläggningstillgångar efter avdrag för försäljningsvärde på avyttrade anläggningstillgångar.

Nettokostnader

Skilnaden mellan verksamhetens intäkter, verksamhetens kostnader och avskrivningar. Finansieras med skattemedel och generella statsbidrag.

Omsättningstillgångar

Tillgång som beräknas innehas kortvarigt, exempelvis kundfordringar och förrådsartiklar.

Placerade pensionsmedel

Tillgångar som enligt särskilt beslut förvaltas för att i framtiden användas för utbetalning av pensioner.

Pensionsförpliktelse

Juridiskt bindande skyldighet att utbetala pension i enlighet med kollektivavtal eller andra avtal och utfästelser.

Resultaträkning

Redovisning av samtliga intäkter och kostnader under en viss period, till exempel verksamhetsåret.

Riktade statsbidrag

Bidrag avsedda att finansiera ett specifikt ändamål eller uppdrag och måste användas till det.

Självfinansieringsgrad

Anger hur många procent av verksamhetens internt tillförda medel (årets resultat samt av- och nedskrivningar) som finansierar investeringar i anläggningstillgångar.

Skatteintäkter

Intäkter baserade på regionens eget skatteunderlag och som kommit regionen tillgodo under redovisningsperioden.

Skatteunderlag

Totalt beskattningsbara inkomster. Uttrycks vanligen i skattekronor, det vill säga skatteunderlaget delat med 100.

Soliditet

Långsiktig betalningsförmåga, uttrycks vanligen som eget kapital i förhållande till totala tillgångar.

Totala pensionsförpliktelser

Summan av avsättning för pensioner, ansvarsförbindelse avseende pensionsförpliktelser och avgiftsbestämd ålderspension (upplupen kostnad).

Utjämningsbidrag

Bidrag inom systemet för kommunalekonomisk utjämning som fördelar pengar till kommuner och regioner för att de ska kunna tillhandahålla likvärdig service oberoende av förhållanden som är svåra att påverka.

Verkligt värde

Det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld skulle kunna regleras mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs.

Verksamhetens resultat

Summan av verksamhetens nettokostnader och intäkter från skatter, utjämning och generella statsbidrag.

Årsarbetare

Arbetade timmar dividerat med 1700.



Region Kalmar län

Box 601, 391 26 Kalmar • Telefon 0480-840 00 • regionkalmar.se